

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ YÖNETİCİ, BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENİ VE ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN TESPİT EDİLMESİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Aynur YILMAZ

**TRABZON
Haziran, 2012**

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDAKİ YÖNETİCİ, BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENİ VE ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN TESPİT EDİLMESİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Aynur YILMAZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nce Yüksek Lisans
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Hamit CİHAN

TRABZON
Haziran, 2012

KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

**Bu çalışma jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve spor Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.18.06.2012**

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Hamit CİHAN

Üye : Doç. Dr. Durmuş EKİZ

Üye : Yrd. Doç. Dr. Erman ÖNCÜ

Onay.

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

**Doç. Dr. Haluk ÖZMEN
Enstitü Müdürü**

BİLDİRİM

Tezimin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsünden başka bir bilim kuruluşuna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi; tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ediyorum.

**Aynur YILMAZ
18.06.2012**

ÖNSÖZ

Eğitim-öğretimdeki her ders gibi önem arz eden beden eğitimi dersi öğrencilerin her yönden gelişimini olumlu etkilemektedir. Öğrencinin okulda akranlarıyla kurduğu ilişkilerin kalitesinde, okul yöneticilerine ve öğretmenlerine karşı gösterdiği sevgi ve saygının oluşmasında beden eğitimi dersi önemli bir rol üstlenir. Toplumsal açıdan da bireylere sosyal hayatta karşılaşılan bir takım sorunları çözme becerisi kazandırıp, sporu bir yaşam felsefesi haline getirmede onlara rehberlik eder.

Bu çalışma, ortaöğretim kurumlarındaki yönetici, beden eğitimi öğretmeni ve öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik olumlu veya olumsuz görüşlerini tespit etmek açısından önem taşımaktadır.

Tez çalışmam süresince destek ve yardımını esirgemeyen, araştırmanın her aşamasında fikirleri ve yapıcı eleştirileriyle çalışmama yön veren tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Hamit CİHAN'a, fikir ve önerileri ile beni sürekli destekleyen Öğr. Gör. Murat TÜRKAN'a, araştırma yöntemini belirlemede ve verilerin analizini yapmada yardımını esirgemeyen Doç. Dr. Durmuş EKİZ'e, tezdeki gerekli düzeltmelerin yapılmasında yardımını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Erman ÖNCÜ'ye, araştırmaya katılan okul yöneticileri, beden eğitimi öğretmenleri, öğrencilere ve hiçbir zaman maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen sevgili aileme teşekkür ederim.

Haziran, 2012

Aynur YILMAZ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
ÖZET	IX
ABSTRACT	X
TABLolar LİSTESİ	XI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XII
GİRİŞ.....	1-3

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER.....	4-14
1.1. Beden Eğitimi	4
1.2. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi	4
1.3. Beden Eğitiminin Gelişimdeki Yeri	5
1.3.1. Fiziksel Gelişimdeki Rolü.....	5
1.3.2. Zihinsel Gelişimdeki Rolü	5
1.3.3. Duygusal ve Toplumsal Gelişimdeki Rolü.....	6
1.4. Beden Eğitimi Dersinin Genel Amaçları	6
1.5. Ortaöğretim Öğrencisinin Gelişim Özellikleri	7
1.5.1. Fiziksel Gelişim Özellikleri	8
1.5.2. Zihinsel Gelişim Özellikleri.....	8
1.5.3. Kişilik Gelişimi Özellikleri.....	9
1.6.Eğitim Programının Öğeleri.	10
1.6.1. Hedef	10

1.6.2. İçerik.....	11
1.6.3. Eğitim Durumları	11
1.6.4. Değerlendirme	11
1.7. Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Dersinin İşlenişi	11
1.7.1. Başlama Evresi	11
1.7.2. Esas Evre	12
1.7.3. Bitirme Evresi.....	12
1.8. Beden Eğitimi Öğretmenin Derste Karşılaştığı Problemler	13
1.8.1. Ders Saatinin Yetersizliği.....	13
1.8.2. Tesis, Araç-Gereç ve Malzeme Eksikliği.....	14

İKİNCİ BÖLÜM

2. LİTERATÜR İNCELEMESİ.....	15-21
-------------------------------------	--------------

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM	22-26
3.1. Araştırma Yöntemi	22
3.2. Evren.....	23
3.3. Örneklem	23
3.4. Veri Toplama Araçları	23
3.5. Verilerin Analizi	24
3.6. Geçerlik.....	25
3.7. Güvenirlik	26

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	27-75
4.1. Kişisel Bilgiler	27
4.2. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşler	30
4.2.1. Yöneticilere Göre Beden Eğitimi Dersinin Eğitim-Öğretimdeki Yeri.....	30

4.2.2. Beden Eğitimi Öğretmenlerine Göre Beden Eğitimi Dersinin Eğitim-Öğretimdeki Yeri.....	32
4.2.3. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersinin Eğitim-Öğretimdeki Yerine İlişkin Görüşler.....	34
4.2.4. Yöneticilerin Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Gelişimine Etkisiyle İlgili Görüşleri.....	36
4.2.5. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Gelişimine Etkisiyle İlgili Görüşleri.....	37
4.2.6. Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Gelişimine Etkisiyle İlgili Öğrenci Görüşleri.....	39
4.2.7. Beden Eğitimi Dersinin Haftalık Ders Programındaki Saatine İlişkin Yönetici Görüşleri.....	41
4.2.8. Beden Eğitimi Dersinin Haftalık Ders Programındaki Saatine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri.....	43
4.2.9. Beden Eğitimi Dersinin Haftalık Ders Programındaki Saatine İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	44
4.2.10. Beden Eğitimi Dersine Öğrenci İlgilerine Yönelik Yönetici Görüşleri.....	46
4.2.11. Beden Eğitimi Dersine Öğrenci İlgilerine Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri.....	48
4.2.12. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine İlgilerine Yönelik Görüşleri.....	49
4.2.13. Velilerin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açıklarına Yönelik Yönetici Görüşleri.....	51
4.2.14. Velilerin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açıklarına Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri.....	53
4.2.15. Ailelerin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açıklarına Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	54
4.2.16. Yöneticilere Göre, Farklı Branş Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri.....	56
4.2.17. Beden Eğitimi Öğretmenlerine Göre Farklı Branş Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri.....	58
4.2.18. Öğrencilere Göre, Farklı Branş Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri.....	59
4.3. Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarına Yönelik Görüşler.....	60
4.3.1. Beden Eğitimi Ders Uygulamalarındaki Hedeflere Yönelik Yöneticilerin Görüşleri.....	60
4.3.2. Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarındaki Hedeflere Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri.....	61
4.3.3. Beden Eğitimi Dersinden Öğrencilerin Beklentileri.....	62
4.3.4. Hedeflere Ulaşmada Okul Olanaklarına Yönelik Yönetici Görüşleri.....	63

4.3.5. Hedeflere Ulaşmada Okul Olanaklarının Yeterliliğine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri.....	65
4.3.6. Hedeflere Ulaşmada Okul Olanaklarının Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	66
4.3.7. Yöneticilerin Beden Eğitimi Dersini Takip Etme Durumları ve Dersin Uygulanmasına İlişkin Görüşleri	68
4.3.8. Hedeflere Ulaşmada Beden Eğitimi Dersinin Nasıl Uyguladığına Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri	69
4.3.9. Beden Eğitimi Derslerinin Nasıl Geçtiği ve Neler Yapıldığına İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	70
4.3.10. Beden Eğitimi Dersinin Hedeflerine Ulaşmasına Yönelik Yönetici Görüşleri.....	72
4.3.11. Beden Eğitimi Dersinin Hedeflerine Ulaşmasına Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri.....	73
4.3.12. Beden Eğitimi Dersinin Hedeflerine Ulaşmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri.....	74
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	76
KAYNAKLAR.....	79
EKLER	86
ÖZGEÇMİŞ	90

ÖZET

Ortaöğretim Kurumlarındaki Yönetici, Beden Eğitimi Öğretmeni ve Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Tespit Edilmesi: Nitel Bir Çalışma

Bu çalışmada, ortaöğretim kurumlarındaki yönetici, beden eğitimi öğretmeni ve öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik görüşlerini belirlemek, bunların beden eğitimi dersine gösterdikleri ilgi düzeylerini ortaya çıkarmak ve dersin uygulanmasında karşılaşılan problemleri belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma, 2011-2012 Eğitim-Öğretim yılında, Trabzon'da çeşitli ortaöğretim kurumlarındaki 7 yönetici, 7 beden eğitimi öğretmeni ve 7 öğrenci olmak üzere toplam 21 kişilik bir çalışma grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, mevcut durum hakkında derinlemesine görüşleri ortaya koymak için nitel yöntem desenlerinden özel durum çalışması yapılmıştır. Verilerin toplanmasında 3 ayrı yarı yapılandırılmış mülakat (görüşme) formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler yazıya aktarılıp, içerik analizine tabi tutularak verilerin kodlama işlemi yapılmıştır. Birbirine benzeyen veriler belirli kavram ve temalar çerçevesinde bir araya getirilip her üç grup çapraz karşılaştırma tekniği ile karşılaştırılarak yorumlamaya gidilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, genel olarak beden eğitimi dersine sözde verilen değerle gerçekte olan değer arasında çelişkiler bulunmaktadır. Dersin kurallarına uygun olarak yapıldığında öğrencinin gelişimini olumlu etkilediği görülmüştür. Eğitimdeki yerinin diğer dersler kadar önemli olmadığı farkına varılmıştır. Buna neden olan bir takım sorunların farkına varılıp, gerekli önlem almak açısından çalışma önem taşımaktadır. Sonuçlara göre, beden eğitimi dersinin önemini azaltan nedenlerden yararlanılarak, toplumun bu derse olan olumsuz bakış açısının değiştirilebileceği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Dersi, Okul Yönetici, Beden Eğitimi Öğretmeni, Öğrenci, Nitel Araştırma

ABSTRACT

Determination the Views of Head-Teachers, Physical Education Teachers and Students Towards the Physical Education in the Secondary Education Schools.

In this study, it has been aimed to determine the views of head-teachers, physical education teachers and students towards the physical education, and to find out their level of interests that they demonstrate to the physical education lesson, and thus to determine the problems that they are faced while running the lesson in the secondary education schools. The study has been carried out on 21 participants, who are 7 head-teachers, 7 physical education teachers and 7 students in 2011-2012 Academic Year in different secondary schools in the city of Trabzon. In the study, a case study method from qualitative approach was preferred for aiming to get the views of the participants in a deep manner about the aim of the study. It has been used three semi-structured interview forms to collect the data. The data have been transcribed, and thus processed by means of content analysis. Similarities among data, collected from three groups, according to certain concepts and themes have been determined by means of constant comparative method, and thus these have been interpreted accordingly.

According to the results, in general, there are contradictions between the supposed values and real values that are given to the physical education lesson. It has been seen that while the lesson is applied according to its rules, it affects the students' developments as a whole positively. It has been realized that it is not as important as the other lessons in the education. It is realized the problems that cause this, and so it is important in the point of taking precautions. The results in mind, it can be recommended that it is necessary to take the societies' point of views in to account about physical education lesson while benefiting the causes that decrease the importance of physical education lesson.

Key Words: Physical Education Lesson, Head-teacher, Physical Education Teacher, Student, Qualitative Study

TABLolar LİSTESİ

<u>Tablo Nr.</u>	<u>Tablonun Adı</u>	<u>Sayfa Nr.</u>
1.	Yöneticilerin Kişisel Bilgileri	27
2.	Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kişisel Bilgileri	28
3.	Öğrencilerin Kişisel Bilgileri	29
4.	Beden Eğitimi Dersinin Eğitim Öğretimdeki Yerine İlişkin Katılımcı Görüşleri	30
5.	Beden Eğitimi Dersinin Katılımcı Görüşlerine Göre Öğrencilerin Gelişim Alanlarına Etkisi.....	36
6.	Beden Eğitimi Dersinin Haftalık Ders Programındaki Saatine İlişkin Görüşler	41
7.	Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine İlgilerine İlişkin Katılımcı Görüşleri	46
8.	Beden Eğitimi Dersine Velilerin Bakış Açısına İlişkin Katılımcı Görüşleri	51
9.	Farklı Branş Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açılarına Yönelik Katılımcı Görüşleri.....	56
10.	Beden Eğitimi Dersinin Uygulanmasındaki Amaca Yönelik Katılımcı Görüşleri	60
11.	Beden Eğitimi Dersinin Hedeflere Ulaşmasında Okul Olanaklarının Yeterliliğine İlişkin Katılımcı Görüşleri.....	63
12.	Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarının Nasıl Yapıldığına İlişkin Katılımcı Görüşleri	67
13.	Yöneticilerin Beden Eğitimi dersini Takip Etme Durumları.....	68
14.	Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri	71
15.	Beden Eğitimi Dersinin Hedeflerine Ulaşmasına İlişkin Katılımcı Görüşleri	72

KISALTMALAR LİSTESİ

GSGM	: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
LYS	: Lisans Yerleştirme Sınavı
ö	: Öğrenci
Ö	: Öğretmen
SBS	: Seviye Belirleme Sınavı
Y	: Yönetici
YGS	: Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı

GİRİŞ

Eğitimden beklenen, bireylerin gizil güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak onların en üst düzeyde geliştirilmesine yardım etmektir. Her yaşta öğrenim çağında bulunan öğrencilerin sağlıklı bir gelişim gösterebilmeleri gelişim özelliklerine uygun, çok iyi hazırlanmış nitelikli genel bir eğitim göstermelerine bağlıdır. Çağdaş eğitim anlayışına uygun olarak, eğitimde hedeflerin gerçekleşmesi öğrencinin zihinsel eğitimi yanında, fiziksel eğitimi ile olanaklıdır. Fiziksel eğitimde, genel eğitimin vazgeçilmez bir parçası olan beden eğitimi ile sağlanmaktadır (Güneş, 2003:1).

Beden eğitimi ve spor faaliyetleri yoluyla öğrenim gören milyonlarca öğrencinin zihinsel, duygusal ve fiziksel gelişimleri sağlanıp, üretken ve nitelikli bir toplum için onların eğitilmeleri günümüz eğitim anlayışının vazgeçilmez ilkelerinden biridir (Dalkıran ve diğerleri 2004'ten aktaran: Solmaz, 2006). Günümüzde ortaöğretim öğrencileri karmaşık ve fırtınalı dönemden geçmektedir. Bu nedenle onların eğitim yoluyla iyi ve güzele doğru yönlendirilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin kimlik arayışında olduğu bu hassas dönemde eğitimcilerin öğrencilerin gençlik dönemindeki fiziksel, duygusal, sosyal ve zihinsel gelişimlerini anlama düzeyi, onların öğrencilere ne kadar yardımcı olabileceklerini belirler (Tamer ve Pulur, 2001).

Gelişmiş ülkelerde beden eğitimi, spor, rekreasyon gibi kavramlar ve aktiviteler insan hayatının bir parçası haline gelmiştir. Toplumumuzda spor yapma alışkanlığının yeterli olmadığı görülmektedir. Bunun nedenleri arasında çocuk yaşlarda beden eğitimi dersine karşı geliştirilen olumsuz tutumlar gösterilmektedir (Özyalvaç, 2010: 1).

Eğitim-öğretim sürecinde pozitif bilim derslerinin öğrencilere zihinsel açıdan kazandırdığı özelliklerin yanında eğitimin vazgeçilmez bir unsuru olan beden eğitimi dersi de öğrencinin bedensel, ruhsal ve sosyal açıdan gelişimini destekleyen eğitim özelliği yüksek olan bir ders niteliği taşımaktadır. Beden eğitimi derslerinde öncelikle çocuğun

sporla ilgili bilgi düzeyinin artırılarak, kurallar, teknikler, sağlık, beslenme gibi konularda bilgi birikiminin sağlanması amaçlanmaktadır (Çiçek ve diğerleri, 2002).

Eğitim programları öğrencileri bir bütün olarak geliştirecek şekilde düzenlenmelidir. Beden eğitimi dersinin eğitim-öğretim sürecinde en az diğer dersler kadar gerekli olduğunun şahıs veya kurumlar tarafından iyi bilinmesi gerekir. Beden eğitimi öğrenciyi fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönleriyle geliştirmektedir. Beden eğitimi etkinlikleriyle birey kendi yeteneklerini ve başkasının yeteneklerini tanımayı, eşit koşullarda yarışmayı, yenilgiyi kabullenerek başkalarını takdir edebilmeyi, kazandığı zaman mütevazı olabilmeyi, zamanını ve emeğini en iyi şekilde kullanmayı öğrenir. Bu anlamda beden eğitimi insanı çok yönlü olarak hayata hazırlamayı amaçlayan çağdaş eğitim sisteminin önemli bir aracıdır (Mirzeoğlu, 2003).

Türkiye’de spor insanlar için bir ihtiyaç olarak değil, lüks olarak algılanmaktadır. Toplumun en önemli kurumu olan aile, sporun insan sağlığı üzerindeki etkisinin yeteri kadar bilincinde değildir. Spor kültüründen uzak, spor yapmayan ve çocuğunu spora teşvik etmeyen aile de beden eğitimi dersine gereken önemi göstermemektedir.

Eğitimin kendisinden beklenen fonksiyonları eksiksiz yerine getirebilmesi büyük ölçüde öğretmen ve yönetici kalitesine bağlıdır. Öğretmen ve yöneticilerini gerekli bilgi ve beceri ile donatmayan, gerektiği zaman bu bilgi ve becerileri yenilemeyen toplumlar zorluklarla karşılaşmaktadır.

Bu çalışma; beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki yerini belirlenmek, eğitimcilerin bu derse bakış açılarını belirlemek ve uygulanan dersin hedeflere ulaşma derecesini ve uygulama esnasında karşılaşılan durumları belirlemek açısından önem taşımaktadır.

Her dersin kendi içinde eğitici ve öğretici bir takım amaçları vardır. Bunun için eğitim öğretimde yer alan her derse toplum tarafından gereken önem verilmelidir. Aksi takdirde tek yönlü özelliklere sahip insanlar yetiştirilir. Bunun için, beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki yeri, öğrencinin gelişimine etkisi, ders saatinin yeterliliği, dersin uygulanması ve uygulama esnasında karşılaşılan sorunların tespit edilmiştir. Beden eğitimi

dersine karşı oluşan olumsuz bakış aıların altında yatan nedenler konusunda toplumda farkındalık yaratıp, böylelikle dersin etkisini arttırmaya yönelik katkı sağlamak amaçlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ARAŞTIRMA İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

1.1. Beden Eğitimi

Kale ve Erşen (2003), beden eğitimini bedensel, ruhsal ve toplumsal bütünlüğünü zedelemeyen, toplum yararına en uygun gelişiminin sağlanması yanında; sağlıklı, mutlu ve güçlü olma, kişilik, karakter ve değerler kazanma, kültürleşme, toplumsallaşma eğitimi olarak tanımlamaktadır. İnsanın toplum kurallarına uygun olarak yaşaması, birbirleriyle olan ilişkilerinin iyi örneğini verebilmesi, yardımsever, insan haklarına saygılı, dürüst davranması; zeki, ruhsal ve bedensel yapı itibarıyla sağlıklı olmasıyla bağlantılıdır (Aracı, 2006: 3).

Devlet Planlama Teşkilatının Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporunda beden eğitimi; “İnsanın bütünü oluşturarak fiziki, ruhi ve zihni niteliklerin, bulunduğu yaşın ve genetik kapasitenin gerektirdiği verim gücüne ulaştırılması için rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin tümü” olarak tanımlanmıştır.

1.2. Beden Eğitimi ve Sporun Önemi

Beden eğitimi ve spor, insanın bedensel ve ruhsal eğitimine doğrudan olumlu etkilerde bulunurken, kişinin bu eylem içinde kendini tanımasına ve tanıtmasına, toplum yaşamında yerini almasına yardımcı olur. Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak kişiliğin de eğitimidir. Genel amaçlara ulaşmada beden eğitimi ve sporun amacı önemlidir. Beden Eğitiminin amacı, öğrencilerin fiziksel etkinlikler, yani hareketler yolu ile gelişim ve eğitimlerini sağlayarak her öğrencinin hareket kapasitesinin en üst düzeye ulaşmasına yardımcı olmaktır (Çöndü, 2004: 5).

1.3. Beden Eğitiminin Gelişimdeki Rolü

Beden eğitimi dersinin öğrencinin gelişimi üzerindeki etkileri aşağıda bahsedilmiştir.

1.3.1. Fiziksel Gelişimdeki Rolü

Bireylerin fiziksel gelişimine katkıda bulunmak yalnız beden eğitime özgü bir araçtır. Hareket insanın doğasında vardır. Bu insanın güçlü olmasını sağlar. Düzenli yapıldığında, organizmanın fiziksel uygunluk ve dayanıklılığına bağlı olarak iç organların fonksiyonunu geliştirir (Aracı, 2006: 19). Böylece kişinin fiziksel gelişimi sağlanmış olur. Bedensel işlerde kişi daha geç yorulur (İnal, 2000: 23).

Aracı (2006)'ya göre şişmanlık, özellikle çocukluk ve ergenlik döneminde önemli bir sorundur. Şişmanlığın önlenmesinde en önemli değişken beden eğitimi etkinliklerine katılmaktır (Rohrbacher, 1972'den aktaran: Aracı, 2006: 19). Hareket sayesinde kalp kasları güçlenir ve büyür, kalp-damar çeperleri yağdan temizlenir. Sonuç olarak, insan sağlığını tehdit eden fazla kiloların atılmasına katkıda bulunduğu gibi, hastalıkları, sakatlıkları ve özellikle kalp-kan dolaşım sistemlerinde görülebilecek rahatsızlıkları önlemesi, onların iyileştirilmesi, gelişmiş kas, iskelet ve eklem oluşumu, fiziksel ve anatomik kondisyon ile yüksek performans bakımından beden eğitimi önemlidir (Aracı, 2006: 20).

1.3.2. Zihinsel Gelişimdeki Rolü

Eğitilmiş birey düşünen bireydir. Günümüzde bilim, düşünmeye yalnız zihinsel bir süreç olarak değil, tüm bedeninin katıldığı bir süreç olarak bakmaktadır. Beceriler, öğrenme ile oluşur. Becerilerin öğrenilmesi öncelikle beyin ile kas arasında bir koordinasyon kurulmasının düşünülmesini, bunun yanı sıra zihinsel uyanıklık, hazırlık ve çabayı da gerektirir. Beden eğitimi etkinlikleri aracılığıyla birey, sağlık ilkeleri ve hareketin yaşamdaki önemini kavrar, insan hareketinin doğası, büyüme ve gelişimdeki önemi, temizlik, hastalıklardan korunma, dengeli ve yeterli beslenme, iyi sağlık alışkanlıkları vb. konularda bilgi edinir (Aracı, 2006: 25).

1.3.3. Duygusal ve Toplumsal Gelişimdeki Rolü

Aracı (2006)'a göre, duygusal ve toplumsal gelişim birbirleriyle karşılıklı etkileşim halindedir. Her beden eğitimi etkinliği, toplumsal bir deneyimdir ve çoğunlukla duyguları içerir. Bu tür etkinliklere katılan birey, hareketler yoluyla duygularını ifade etme olanağı bulur. Saldırganlık, öfke, utangaçlık, kıskançlık vb. duygularında boşalım sağlar, bunları kontrol etmesini öğrenir.

Beden eğitimi etkinlikleri, demokratik bir ortamda öğrencilerin sosyal sorumlulukları almasına da katkıda bulunur. Hür toplumlarda kişilerin başkalarına ve topluma karşı sorumlulukları devamlı artmaktadır. Kişisel sorumluluklarını kabul ederek, sorumluluk bilincine varmaktadırlar. Sosyal sorumluluk, otoriteye saygıdan öte örf, adet ve kanunlara uyma isteği ve eğiliminde olmaktadır (Tamer ve Pulur, 2001: 55).

1.4. Beden Eğitimi Dersinin Genel Amaçları

Atatürk İlkeleri ve İnkılapları, Anayasa, Milli Eğitimin Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişen özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmeleri genel amaçtır. Beden eğitimi dersinin genel amaçları aşağıda belirtilmiştir.

1. Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme.
3. Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme.
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
6. Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.

7. Halk oyunlarımızla ilgili beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme törenlere katılmaya istekli olabilme.
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme.
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
11. Tabiatı sevme, temiz hava su güneşten faydalanabilme.
12. İş birliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
13. Görev sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilmek
15. Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme.
18. Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme (Çöndü, 2004: 17).

1.5. Ortaöğretim Öğrencilerinin Gelişim özellikleri

Gelişim, döllenmeden başlayarak yaşamın sonuna kadar yer alan süreci kapsamaktadır (Özbay, 2003: 41). Gelişim deyince akla gelen, çocuğun doğuşundan olgunlaşmaya kadar ve hatta ölüncüye kadar geçirdiği anatomik, fizyolojik, psikolojik ve motorsal evrelerdir (Güneş, 2003: 7).

Ortaöğretim okul veya kurumları, ilköğretimden sonra dört yıllık öğretim veren ve bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vererek hayata ve yükseköğretime hazırlayan programların uygulandığı resmî ve özel örgün ortaöğretim okul veya kurumlardır. Gelişim dönemleri açısından ergenlik döneminde oldukları görülmektedir. Çocukluktan yetişkinliğe geçiş dönemi olarak nitelendirilen bu dönem, Koç (2009)'a göre, biyolojik değişimle başlayıp, bedensel, zihinsel ve ruhsal gelişme ile son bulmaktadır.

1.5.1. Fiziksel Gelişim Özellikleri

Bu dönem bebeklik döneminden sonra fiziksel gelişimin en hızlı olduğu dönemdir. Bu dönemde biyolojik değişim ve olgunlaşmanın tamamlanıp çocukluktan erişkinliğe geçilir. Cinsiyete bağlı olarak fiziksel gelişimin başlamasında farklılık olur. Ergenlik dönemi kız çocuklarında, erkek çocuklarından 2 yıl daha erken başladığı için büyüme hızlanması da erken olur. Boy uzaması, ergenliğin son dönemlerinde giderek yavaşlayarak kızlarda 16-18, erkeklerde 18-20 yaşlarında durur (Neyzi ve Ertuğrul, 1989'dan, aktaran: Özer, 2005: 77).

Ergenlik dönemi süresinde beden ağırlığı kızlarda 16 kg, erkeklerde 20 kg artar. Ergenliğin ilk yıllarında hipofiz bezinin etkisiyle boy uzaması oldukça hızlıdır. Kızlarda, ortalama olarak yıllık boy artışı 6-7 cm.'dir. İlk ay hali sonrası bu hızlı büyüme azalır. Cinsel olgunluk tamamlandığında kızlar, 15 yaşına dek 2,5 cm, 18 yaşına dek ise 2,25 cm arasında uzayabilir. Erkeklerde ise boy uzamasının en çok görüldüğü yas 12-13 yaşlarıdır. 14 yaşlarına gelindiğinde artış, ortalama 7 cm artar ve son sınırına yaklaşmış olur. Sonraki yaşlarda, özellikle 16 yaşından sonra artış azalır. Buna karşılık, erkeklerin boy uzamasının daha uzun sürdüğü bilinen bir gerçektir. Erkekler yaklaşık 20-22 yaşları arasında yetişkinlik boylarına ulaşırlar (Topses, 2004: 164).

1.5.2. Zihinsel Gelişim Özellikleri

Ergenlik, bilişsel yetenekler açısından soyut işlemler döneminin başladığı dönem olarak kabul edilir (Topses, 2004: 167). Soyut kavramlar üzerinde herhangi bir yaşantı ve gerçekliğe bağlı kalmaksızın işlem yapabilme yeteneği bu dönemde gerçekleştirilmektedir. Hayali ve irrasyonel düşünceler de bu dönemin ürünleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ergenler ve yetişkinler, bu düzeyde sistematik ve mantıksal düşünce örnekleri sunabilirler. Bilimsel düşüncenin temeli olan hipotetik-didaktik düşünce ve mantık yürütme yapısı da bu dönemde gelişir (Özbay, 2003: 87). Örneğin, okullarda münazara (tartışma) yaparken, bulunduğu gruba benimsemediği bir fikri savunma görevi verildiğinde, tartışmanın hatırı için bu konuda fikir üretip savunabilirler (Senemoğlu, 2001: 57).

Ergenlik dönemindeki gençler piaget'in bilişsel gelişim dönemlerinden soyut işlemler evresindedir. Bu evre bir anlamda deneme-yanılma denemelerinin mental olarak gerçekleştirilmesidir. Kişi mental sınamalara ilişkin çıkarımlar yapabilir (Özbay, 2003: 87).

Bu dönemin sonunda öğrenciler zihinsel gelişimlerini tamamlayıp, dönemin özelliği olan soyut düşünme, analiz ve sentez gibi üst düzey zihinsel işlemler yapabilmektedir (Güllü, 2007: 26).

1.5.3. Kişilik Gelişimi Özellikleri

Bir bireyin bedensel ve zihinsel özelliklerinde görülen farklılıkların onun düşünce ve davranışlarına yansımış biçimi olarak tanımlanan kişilik, Başer (1998) tarafından bireyin dış dünyayı kendi bedensel ve ruhsal durumlarını algılama ve ortaya çıkabilecek değişiklikleri tanıyabilmesi için gerekli zihinsel etkinlikler ve yorumlamalara olanak veren uyanıklık hali olarak tanımlanmaktadır. Kişilik gelişimi deyince ilk akla gelen iki kuram vardır. Bunlardan biri psikolojide önemli bir yer tutan Freud'un psikanaliz kuramı, diğeri ise Erikson'un psikososyal gelişim kuramıdır (Bacanlı, 2005: 84).

Freud'un psiko-seksüel gelişim kuramına göre insanın kişiliğinin çok büyük bir kısmı ilk 6 yaş içinde tamamlanır. Bu nedenle kuram içinde ilk yılların önemi büyüktür. Kuramın bir diğer özelliği de insanın kişilik gelişimini evrelere ayırarak incelemesidir. Freud'a göre, bireyler 12-18 yaşları arasında kişilik gelişimi açısından genital dönemi yaşamaktadırlar. Bu dönemin en önemli özelliği kimlik statüsünün kazanılmasıdır. Genç, daha önceki psikoseksüel gelişim dönemlerinde saplantılar geliştirmemişse, genital dönemde kişiliğini, bir çocuk kişiliğinden olgun bir yetişkin kişiliğine doğru geliştirir. Ancak genç, daha önceki psikoseksüel dönemlere özgü saplantılar geliştirmişse genital dönemde çözülmemiş saplantılar yeniden ortaya çıkar. Bu çatışmalara çözüm bulunamadığı zaman, bu durum, yetişkin kişiliğinin gelişimini olumsuz biçimde etkiler. Erikson, 12-20 yaşlarını çocukluktan yetişkinliğe geçiş yılları olarak tanımlar. Bu dönem "Kimlik Karmaşası" ile karakterize edilmiştir. Kimliğe yönelik sorular ergen için çok önemlidir. Ben kimim?, Nelere inanıyorum?, Ne işler yapacağım? ve Ne olacağım bu dönemde sıklıkla sorulur. Bu kriz uygun olarak çözümlenmediğinde, ergen yetişkinliğe

sosyal, seksüel ve mesleki varlığıyla geçiş yapar. Bu dönemdeki başarısızlık yetişkinlerin rollerini gerçekleştirmedeki güçlüklerle sonuçlanır (Özbay, 2003: 59).

12 yaş ile başlayan ve 20 yaşında sona eren ergenlik dönemi bireylerin kimlik arayışında oldukları bir dönemdir. Bireyler kimliklerini başkaları ile özdeşleşerek ya da onları taklit ederek bulmaya çalışmaktadırlar. Bu dönemi başarı ile atlatamayan bireyler rol karmaşasına düşmektedir. Ancak bu dönemi başarı ile atlatan bireyler belli bir kimlik kazanmaktadırlar (Güllü, 2007: 29-30). Bu nedenle ortaöğretimde öğretmenler, öğrencilerinin bu sıkıntılı ve bunalımlı dönemlerini başarı ile atlatalmaları için onlara bu konularda rehberlik yapmalıdırlar (Koç, 2009: 27).

1.6. Eğitim Programının Öğeleri

Eğitim uygulamalı bir bilim alanıdır. Eğitim sisteminde ortaya çıkan problemlerin çözümü, bir ülkede izlenen Milli Eğitim Politikasına, okuldaki öğrencinin davranışına dönüştürmesi söz konusu olan eğitim programlarının geliştirilmesine bağlıdır (Varış, 1976'dan aktaran: Demirel, 2004: 34).

Program geliştirmeyi gerek okul içinde gerekse okul dışında, Milli Eğitimin ve okulun amaçları etkinlikle geliştirmek ve gerçekleştirmek üzere düzenlenen muhteva ve faaliyetlerin uygun yöntem, teknik, araç ve gereçlerle geliştirilmesine yönelmiş koordine çalışmaların tümü olarak kabul edilir. Eğitimde program geliştirme, program öğeleri olan hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutları arasındaki dinamik ilişkiler bütünüdür (Varış, 1976'dan aktaran: Demirel, 2004: 34).

1.6.1. Hedef

Hedefler, eğitim sürecine giren kişinin davranışlarında, dolayısıyla da kişiliğinde oluşması istenen farklılaşmaları belirler. Eğitilecek kişinin kazanması gerekli davranış ölçütlerini ortaya koyar. Programın hedef boyutunda “Niçin öğretiyoruz?” sorusuna yanıt aranır (Demirel ve Kaya, 2006: 14).

1.6.2. İçerik

Belirlenen amaçlara ulaşmak için “Ne öğretelim?” sorusuna cevap aranır. Büyük oranda da hedef-içerik (amaç-araç) ilişkisi kullanılarak amaca uygun bilgilerin aktarılması istenir (Demirel, 2004: 35).

1.6.3. Eğitim Durumları

Programın süreç boyutudur. Amaca uygun seçilen bilgi muhtevasının bireye aktarılması nasıl olmalıdır; diğer bir deyişle “Nasıl Öğretelim” sorusuna cevap aranır. Bunun içinde sınıf içi uygulamalarda “Hangi yöntem ve teknikleri uygulayalım?, Hangi araç-gereçlerden yararlanalım?” sorularına cevap arar (Demirel, 2004: 35).

1.6.4. Değerlendirme

Eğitim-öğretim devresi arasında ve sonunda programın ön gördüğü amaçlara ulaşip ulaşılmadığına bakılarak öğrenci, öğretmen ve uygulanan programa ilişkin dönüt sağlar (Çöndü, 2004: 73).Yapılan eğitimin kalite kontrolü yapılır (Demir, 2004: 35).

1.7. Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Dersinin İşlenişi

Bir dersin işlenişi birbirini izleyen üç aşamadan oluşur. Bunlar; başlangıç, esas evre ve bitirme şeklindedir.

1.7.1. Başlama Evresi

1. Dikkati sağlama,
2. Öğrenciyi amaçtan haberdar etmek,
3. Amaçla ilgili daha önceden öğrenilmiş ön şart davranışları hatırlatmak.

Bu aşamada öğrencinin dikkatinin çekilmesi ilgi ve istek uyandırılması, yeni öğrenmeler için ön koşul davranışların varlığının yoklanması önemlidir. Bu etkinlikler

daha çok öğretmenin açıklamalar yapması, tartışması, soru sorması, demonstrasyon (gösteri) gibi yöntem ve gezilerden oluşur (Güngör, 1983'den aktaran: Çöndü, 2004: 67).

Ders boyu yapılacak aktiviteler için vücudun çalışmalara katılacak şekilde hazır hale getirilmelidir. İyi ısınma gereklidir (İnal, 2000: 33) .

1.7.2. Esas Evre

1. Öğrenciye amaçla ilgili daha önce öğrenilmiş durumları sunma ve rehberlik etme.
2. Öğrencinin gerekli davranışları göstermesini sağlama.
3. Davranışın doğruluğu ile ilgili dönüt verme, pekiştirme (Güngör, 1983'den aktaran: Çöndü, 2004: 67).

Program doğrultusunda işlenmesi planlanmış olan konunun uygulandığı evredir. Yapılacak çalışmada kolaydan zora, basitten karmaşığa doğru basamaklamaya dikkat edilmelidir. Uygulamaya başlamadan, hareket anlatılmalı ve düşülecek hatalar söylenmeli, daha sonra hareket uygulamalı olarak gösterilmeli ve en sonunda öğrencinin uygulamaya geçmesi istenmelidir. Uygulanma aşamasında, hatalı davranışları pozisyon dondurularak açıklanmalı ve hatanın oluşumu ve hataya düşülmemesi için yapmaları gerekenler açıklanmalıdır. Doğru olarak gerçekleştirilen hareketler ise, daha ileriki aşamada pekiştirilmek amacıyla çok sayıda yapılan doğru tekrarlarla çalışmalı ve uygulamanın da öğrencilere yardım olunmalıdır (Güngör, 1983'ten aktaran: Çöndü, 2004: 68).

1.7.3. Bitirme Evresi

1. Performansı değerlendirme veya formalite ve değerlendirme.
2. Öğrenilenlerin kalıcılığını sağlama veya kalıcılığını sağlama ve transferi güçlendirme.

Esas evrede yapılan aktivite sonrası oluşan yorgunluğu giderici ve eğlenceli olan oyunlardan bir tanesi ile ders sonuçlandırılmalıdır (İnal, 2000: 34).

1.8. Beden eğitimi Öğretmeninin Derste Karşılaştığı Sorunlar

Beden eğitimi öğretmenin beden eğitimi dersi uygulamalarında karşılaştığı sorunlar aşağıda bahsedilmiştir.

1.8.1. Ders Saatinin Yetersizliği

Eğitimin en temel ilkelerinden biri insanları, zihni ve bedeni yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmektir. Bireylerin bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı ve mutlu olması, toplumsal kalkınmanın da önde gelen koşullarındandır. Dolayısıyla beden eğitimi dersi, öğrencilere sağlıklı aktivite alışkanlığı kazandırmak ve en uygun bir fiziksel uygunluğu hayat boyu devam ettirmek biçiminde belirginleşen amaçları kapsamaktadır (Taşmektepligil ve diğerleri, 2006: 139).

Buradan hareketle günümüzde beden eğitimi dersi, çocukların motor beceri ve yeteneklerini geliştirmek, olumlu davranışlar kazanmalarını sağlamak, sporu alışkanlık halinde sürdürmelerini ve sağlıklı olabilmelerini temin etmek yönünden önemlidir.

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi kişinin çok yönlü gelişmesinde önemlidir. Ülkemizde yapılan çalışmalarda beden eğitimi derslerinin istenilen amaçlara ulaşmaktan uzak olduğu veliler, öğrenciler, okul idarecileri, beden eğitimi öğretmenleri ve diğer ilgililer tarafından belirtilmiştir (Çiçek ve Koçak, 1997'den aktaran: Sürethan, 2008: 6). Dersin hedeflerine ulaşması kapsamında uzun vadeli olarak ilk ve ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersleri zorunlu olarak okutulmalı, haftada en az üç saat olmalı, bu konuda gerekli düzenleme yapılmalıdır. Dersler hafta içinde 2+1 (derslerden biri teorik diğerleri pratik) olarak yapılmalıdır (GSGM, 1999: 11).

Özellikle son on yıllık dönem içinde eğitim sisteminin iki ayrı sınav aşamasına bağlanması, tüm ders içi ve ders dışı etkinliklerin, bu iki sınava göre ayarlanmasına neden olmuştur. Bu sınavlardan birisi Liselere Giriş Sınavı (LGS), yeni ismi ile SBS (Seviye Belirleme Sınavı) diğeri de iki aşamalı olan Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin düzenlediği YGS (Yükseköğretime Geçiş Sınavı) ile LYS (Lisans Yerleştirme Sınavı)'dir. Bu uygulamada, çocuktaki duygusal gelişimde, onun yaratıcılığında, sosyalleşmesinde,

ayrıca beden-zihin işbirliğinin sağlanmasında çok önemli yeri olan resim, müzik ve beden eğitimi gibi dersleri gereksiz ve yararsız dersler haline gelmiştir. Eğitimde, sadece zihinsel ağırlıklı, kuramsal bilgiye dayalı bir uygulama ön plana çıkmış, eğitimin bedensel ve duygusal boyutu silinmiştir (Özyalvaç, 2010: 10).

Esasen beden eğitimi ve spor faaliyetleri okullarda ders içi ve ders dışı zamanlarda genel eğitimin tamamlayıcısı olarak verilmekte ve bu faaliyetler içerisinde birey, bir bütün olarak ele alınmaktadır. Genellikle bu hedeflerde sağlanacak gelişim, uygulamaların haftalık sayı ve süresi, kullanılan tesis, alan ve yeter sayıdaki beden eğitmeni varlığı ile doğrudan ilişkili görülmektedir. Bunun yanı sıra özellikle okullardaki beden eğitimi dersine karşı öğretmen ve idarecilerin olumsuz tutumları da bir problem gibi değerlendirilmektedir (Taşmektepligil ve diğerleri, 2006: 140).

1.8.2. Tesis Araç-Gereç Yetersizliği

Araç gereç öğretim programının amaçlarına ulaşmada öğretim süreçleri öğesinin önemli bir boyutudur. Beden eğitimi dersinin gerçekleşmesinde ve amaçlara ulaşmada araç gereç önemli bir unsurdur. Bir okulun zengin araç gerece sahip olması öğrenciler üzerinde olumlu ve istek dolu bir hava yaratır. Ders zevkli ve kolay olmasını sağlamış olur. Bir okulun tesis yönünden zengin olması sadece öğrencileri değil beden eğitimi öğretmenini de derse motive eder. Beden eğitimi dersinin gerçekleşmesinde ve amaçlara ulaşmasında araç gereç önemli bir unsurdur. Bir okulun zengin araç gerece sahip olması, öğrenciler üzerinde olumlu ve istek dolu bir hava yaratır. Dersi zevkli ve kolay öğrenilebilir bir hale getirir. Beden eğitimi için gerekli tesis, araç-gereç ve malzemeye sahip olan, mesleğini seven beden eğitimi öğretmenlerinin görev yaptığı, okul yönetiminin ve diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimini desteklediği hatta yardımcı oldukları okullarda hedeflere ulaşmak kaçınılmaz olacaktır (Şahin, 2011: 21).

İKİNCİ BÖLÜM

2. LİTERATÜR İNCELEMESİ

Sisko ve Demirhan (2002)'ın ilköğretim okulları ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemek amacıyla yaptıkları araştırmaya, 11 ilköğretim okulunda öğrenim gören 523 kız ve 607 erkek, 10 lisede öğrenim gören 453 kız ve 489 erkek olmak üzere toplam 2072 öğrenci katılmıştır. Öğrenci tutumlarının ölçülmesi için 24 maddelik tutum ölçeğinden yararlanılmıştır. Verilerin çözümlenmesi sonucunda, öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur.

Kangalgil ve Dönmez (2003)'in ilköğretim okullarındaki beden eğitimi derslerinin uygulanmasında sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin öğrenilmesine ilişkin yaptıkları çalışma ile ilgili dersteki tüm faaliyetlerin daha tutarlı ve etkili duruma getirilmesine katkı sağlama amaçlanmaktadır. Araştırmaya, Sivas il merkezinde ilköğretim okullarında görev yapan 337 sınıf öğretmeni katılmıştır. Bu öğretmenlerin 182 'si erkek, 155'i bayandır. Araştırmanın amacına uygun olarak üç bölümden ve toplam 36 sorudan oluşan anket formu geliştirilmiştir. Araştırmada; beden eğitimi derslerine branş öğretmenlerinin girmesi, ilköğretim beden eğitimi programının yeniden düzenlenmesi, beden eğitimi ders saatlerinin artırılması gerektiği gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Koca ve Demirhan (2004), yaptıkları çalışmada cinsiyet ve spora katılıma ilişkin ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını belirlemişlerdir. Araştırmanın örneklemini spor yapan (175 kız, 265 erkek) 440 öğrenci ile spor yapmayan (227 kız, 200 erkek) 427 öğrenci oluşturmuştur. Spor yapan ve yapmayan öğrencilerin cinsiyeti ve spora katılımı arasında anlamlı fark bulunmuştur. Kız öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum puanları erkek öğrencilerden düşük çıkmıştır.

Koca ve arkadaşları (2005)'nin Türkiye'deki lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ve sınıf cinsiyet kompozisyonuna yönelik tercihlerini belirlemek amacıyla yaptıkları araştırmaya, 213 kız ve 249 erkek lise öğrencisi katılmıştır. Araştırmada 'beden eğitimi tutum ölçeği' kullanılmıştır. Araştırma sonuçları; karma sınıflardaki öğrenciler ve erkeklerin tutumlarının daha olumlu olduğunu ayrıca sınıf cinsiyet kompozisyonuna yönelik tercihlerde kızlarla erkekler arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermiştir

Kangal ve diğerleri (2006) Ankara'nın merkez ilçelerinde ilköğretim, lise ve üniversite düzeyinde öğrenim gören öğrencilerden sporcu lisansı olan ve olmayan kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarını karşılaştırmak amacıyla bu çalışmayı yapmıştır. Araştırmaya toplam 2632 öğrenci katılmıştır. Öğrenci tutumlarının ölçülmesi için Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen, 12'si olumlu 12'si olumsuz olmak üzere toplam 24 maddeden oluşan Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Sonuçlar, öğrenci cinsiyeti açısından incelendiğinde erkekler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmüştür. Aynı zamanda çalışmanın sonuçları, spora aktif katılım açısından incelendiğinde sporcu lisansına sahip olan öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmüştür ($p < 0.05$). Sonuç olarak, öğrencilerin yaşları büyüdükçe tutum puanları artmıştır. Aynı zamanda erkek öğrencilerin ve sporcu lisansına sahip olan öğrencilerin tutum puanları yüksektir.

Hünük (2006)'ün ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin sınıf düzeyi, cinsiyeti, öğretmenlerinin cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını karşılaştırmak amacıyla yaptığı araştırmaya 1260 öğrenci katılmıştır. Öğrenci tutumlarının ölçülmesi için Sherrill ve Toulmin (1977)'nin geliştirdiği, Özer ve Aktop (2003) tarafından Türkçeye adaptasyonu gerçekleştirilen "Çocuklar İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği" (BEDTÖ) kullanılmıştır. Sonuç olarak sınıf düzeyi yükseldikçe tutumun azaldığı, erkek öğrencilerin ve spora aktif olarak katılanların tutum puanlarının daha yüksek çıktığına ulaşılmıştır.

Yıldırım (2006)'ın Sivas ilinde farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya 8. sınıfta öğrenim gören 121 erkek ve 152 kız, lise 1. sınıfta öğrenim gören 261 erkek ve 234 kız

olmak üzere toplam 768 öğrenci katılmıştır. Araştırmada 24 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Sonuç olarak sınıflar arası karşılaştırmada ve sınıflar arası hemcinslerin karşılaştırılmasında beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarda anlamlı fark bulunmuştur.

Holoğlu (2006)'nın ilköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya 9 ilköğretim ikinci kademedeki rastgele örneklem yöntemiyle seçilen 6. sınıftan 394, 7. sınıftan 388 ve 8. sınıftan 323 kız öğrenci olmak üzere toplam 1105 öğrenci katılmıştır. Öğrenci tutumlarının ölçülmesi için Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen 24 maddeden oluşan Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Kız öğrencilerin tutum ölçek puanları ile iller, okullar, hizmet bölgeleri, doğum yerleri, anne baba eğitim düzeyleri ve uzun süredir yaşadıkları yer değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Altuntaş (2006)'ın ilköğretim kurumlarında işlenen beden eğitimi derslerine yönelik öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin görüşlerini belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya Mardin Midyat'ta rastgele 6 ilköğretim okulundan seçilmiş 256 öğrenci (148 erkek, 108 kız) ile bu okullarda görev yapan 44 branş öğretmeni ve 30 okul yöneticisi katılmıştır. Araştırma sonucunda, beden eğitimi dersinin sağlıklı olmayı, fiziksel gelişimi sağlamayı, düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmayı sağladığı, zihinsel yorgunluğu azaltmada, kaygı ve stresi azaltmada, huzurlu ve gevşemiş hissetmede büyük önem sahip olduğu dolayısıyla programda yer alması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin görüşleri arasında cinsiyet ve öğretmen-idareci değişkenine göre farklılıklar olduğu belirlenmiştir.

Ceylan' (2006)'ın ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ile ilgili tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya 2005-2006 eğitim öğretim yılında Konya il merkezinde bulunan ilköğretim okullarında görev yapan 506 sınıf öğretmeni katılmıştır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, Barnes (2002) tarafından hazırlanan ve uzman görüşü alınarak uyarlanmış güvenlik katsayısı $a=0,86$ olan anket kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi için yetersiz oldukları, öğretmenlerin hizmet içi eğitim uygulamalarına katılmaları ve

ilköğretim okullarında beden eğitimi dersleri mutlaka branş öğretmenleri tarafından verilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Özbakır (2006)'ın ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersine bakış açılarını ve bu dersten beklentilerini belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya Sivas il merkezinde eğitim ve öğretim veren 3'ü özel 3'ü devlet okulundan rastgele seçtiği 281 öğrenci katılmıştır. Belirlenen amaçlara ulaşabilmek için, elde edilen bilgiler doğrultusunda ve araştırmanın amacına uygun olarak üç bölümden ve toplam otuz sorudan oluşan anket formu geliştirilmiştir. Sonuç olarak devlet okullarındaki öğrencilerin sporu sağlık için yaptıkları, özel okuldaki öğrencilerin eğlenmek için yaptıkları belirlenmiştir. Beden eğitimi dersinin fiziksel gelişime katkı sağladığı inancı devlet okullarında özel okullara göre istatistiksel olarak anlamlı oranda daha yüksekti.

Gözen (2007)'in yöneticilerin beden eğitimi dersi ve öğretmenlerine bakış açılarını belirlemek amacıyla İstanbul'un 4 ilçesinde özel ve devlet okullarında görev yapan 600 okul yöneticisi üzerinde araştırma yapmıştır. Veriler anket aracılığıyla elde edilmiştir. Sonuçta dersin işleniş ve uygulanmasında belirlenen olumsuzluklara ve eksikliklere rağmen, gerek özel gerekse devlete bağlı eğitim kurumlarında görev yapan yöneticilerin, dersin uygulanmasıyla hedeflenen zihinsel, sosyal ve fiziksel gelişime kısmen ulaşabildikleri sonucuna vardıklarına ulaşılmıştır. Hedeflenen bu gelişim özelliklerinin özel okullarda öğrenim gören öğrencilerde biraz daha fazla olduğu belirlenmiştir.

Öncü (2007)'nün ana babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumları ve beklentilerini belirlemek amacıyla yaptığı araştırmanın örneklemini Mersin İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı merkez okullarda öğrenim gören 955 öğrenci velisi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama araçları olarak; ana-babaların, çocuklarının beden eğitimi dersine katılımıyla ilgili "Tutum Ölçeği", "Beklenti Anketi" ve "Açık Uçlu Soru Anketi" kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ana-babaların, çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumlarının; çocukların okudukları sınıf, çocukların beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyeti, okul takımlarında ve spor kulüplerinde oynama durumları, ana-babanın spor yapma durumuna göre farklılaştığı görülmüştür. Araştırmada beklenti anketi ifadelerine verilen tepkilerin de genelde istendik yönde olduğu görülmüş ve bazı değişkenler açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Aybek (2007)'in öğrencilerin beden eğitimi dersine ve ders dışı etkinliklere yönelik tutumlarında beden eğitimi öğretmenlerinin rolünü belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya 512 erkek ve 478 kız olmak üzere toplam 990 ortaöğretim öğrencisi katılmıştır. Veriler anket tekniği ile toplanmıştır. Öğrencilerin beden eğitimi dersi ve beden eğitimi öğretmenlerin karşı olumlu tutum gösterdikleri görülmüştür. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin ders dışı etkinliklerine katılım oranlarının istenilen seviyede olmadığı ve ders dışı etkinliklerin öğrencilerin beklentilerini tam olarak karşılayamadığı belirlenmiştir.

Güllü (2007)'nün ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Malatya il merkezinde bulunan 10 genel lisede öğrenim gören 1200 öğrenci ile 4 mesleki teknik lisede öğrenim gören 300 öğrenci olmak üzere toplamda 1500 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak üç bölümde oluşan anket formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları olumlu bulunmuştur. Ortaöğretim öğrencilerinin cinsiyetlerine, sınıflarına, okul türlerine, ebeveynlerinin eğitim düzeylerine, üniversite hazırlık kurlarına gitme durumlarına, boş zamanlarında egzersiz ve spor yapma sıklıklarına ve bir kulüpte spor yapmalarına göre beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı düzeyde fark bulunmuştur.

Çetin (2007)'nin ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya Kırşehir ili ve ilçesindeki ortaöğretim kurumlarından random yolu ile seçilen, 30 ortaöğretim kurumunda öğrenim gören 2021 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının olumlu olduğuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin cinsiyetine, genel başarı düzeylerine, anne ve babalarının mesleklerine, ailelerinde spor yapanın olması ve ailenin öğrencilerin spor yapmalarına izin vermesine göre beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Eken (2008)'in ilköğretim 2. Kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersi hakkındaki görüş ve beklentilerini belirlemek amacıyla yaptığı araştırmada ilköğretim okullarının 6, 7 ve 8. sınıflarından öğrenciler rastgele seçilerek, öğrenci görüşleri cinsiyet farklılığına göre karşılaştırılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Sonuç olarak çevrede yeterli spor kulübü olmaması, çevrenin sosyal faaliyet tercihlerinden dolayı sporun yeterli

ilgiyi görmediği ve beden eğitimi ders saatlerinin yetersiz olmasına rağmen derslerin sevildiğine ulaşılmıştır.

Sürethan (2008) yaptığı araştırmada orta öğretim öğrencilerinin bu kurumlarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin sergilediği, ders içi genel öğretim davranışlarına ilişkin algıları ve öğrencilerin bu derse karşı geliştirdikleri tutumların düzeylerini; öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyleri ve lisanslı olup olmamalarına göre ortaya çıkarmak amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini 9.,10. ve 11. sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 697 öğrenci oluşmuştur. Sonuç olarak beden eğitimi dersine karşı olan tutumda cinsiyete göre çok büyük fark bulunmamıştır. Öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe, beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının azaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Başer (2009)'in öğretmen niteliklerinin beden eğitimi dersine alan öğrencilerin bu derse karşı olan tutumlarını üzerine olan etkisini belirlemek amacıyla yaptığı araştırma Bolu merkez ilçesinde 10 ilköğretim okulunda 6., 7. ve 8. Sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Demirhan tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmen Nitelikleri Ölçeği ve Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği kullanılmıştır. İlköğretim ikinci kademedeki öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının öğretmenin nitelikleriyle doğru orantılı olarak değiştiğine ulaşılmıştır.

Özkaya (2009)'nın ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarındaki yöneticilerin beden eğitimi dersi ve beden eğitimi öğretmenlerine karşı tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmada İstanbul'un 4 ilçesinde ilk ve ortaöğretimde görev yapan 250 yönetici örneklem olarak seçilmiştir. 55 sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Sonuç olarak ilköğretim okullarında görev yapan idareciler beden eğitimi ders saati sayısını yeterli bulurken liselerde görev yapan idareciler ise yeterli bulmamaktadırlar. Okul idarecileri beden eğitimi öğretmenlerinin yeterli tesis ve malzemeye sahip olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Şahin (2011)'in okullardaki beden eğitimi dersinin müdürler, öğretmenler ve veliler tarafından nasıl algılandığını belirlemek amacıyla yaptığı araştırmaya 10 okul müdürü, 10 veli ve 10 öğretmen olmak üzere toplam 30 kişi katılmıştır. Araştırmada veri toplamak için özel durum yöntemi kullanılmıştır. Okullarda beden eğitimi dersi katılımcılar tarafından

önemli görüldüğüne ulaşılmıştır. Beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişim alanlarına etkisinin önemi katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle ve öğrencinin akademik başarısıyla ilişkisi olduğu anlaşılmıştır.

Gürbüz (2011)'ün ilköğretim 2. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlemek amacıyla araştırmaya Muğla ilinde 8 ilköğretim okulunda öğrenim gören 232'si erkek 226'sı kız olmak üzere toplam 458 öğrenci katılmıştır. Verileri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Katılımcıların yaş düzeyine, okul türüne, sınıf düzeyine, babalarının öğrenim durumuna, ailenin gelir düzeyine geçirmesine göre ise anlamlı fark gözlenmemiştir. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin annelerinin eğitim durumlarına göre tutumları incelendiğinde tek yönlü varyans analizine göre anlamlı bir fark gözlenmiştir ($P < 0.05$).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Eğitimin ayrılmaz bir parçası ve tamamlayıcı olarak görülen beden eğitimi dersinin ortaöğretim kurumlarındaki yönetici, beden eğitimi öğretmeni ve öğrenciler tarafından nasıl algılandığını ortaya koymak için, araştırma yapılacak kişilerin duygu ve düşüncelerinden derinlemesine yararlanma fırsatı sunan nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır.

Nitel araştırmanın en temel özelliği, üzerinde araştırma yapılan kişilerin bakış açılarıyla olay, olgu, norm ve değerleri incelemeye çalışmasıdır (Ekiz, 2003: 27). Diğer özelliği, araştırılan konuyu, ilgili bireylerin bakış açılarından görebilmeye ve bu bakış açılarını oluşturan sosyal yapıyı ve süreçleri ortaya koymaya olanak vermesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 40).

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden araştırmanın doğasına uygun olan ‘durum çalışması yöntemi’ kullanılmıştır. Bu yöntemin en belirgin niteliği “güncel bir olgu, olay, durum, birey ve gruplar üzerine odaklanılıp, derinlemesine incelemeye çalışmasıdır” (Bassegy, 1999; Stake, 1995; Yin, 1994, akt: Ekiz, 2003: 43). Bu yöntemin en önemli avantajı ise araştırmacıya çok özel bir konu ya da durum üzerinde yoğunlaşma fırsatı vermesidir (Çepni, 2012: 66). Bu yöntem bir olayı meydana getiren ayrıntıları tanımlamak ve görmek, bir olaya ilişkin olası açıklamaları geliştirmek, bir olayı değerlendirmek amacıyla kullanılır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2012: 21). Konunun derinlemesine incelenmesine uygun olduğundan ve araştırmanın doğasına uygun olduğundan dolayı yapılan çalışmada durum çalışması yöntemi kullanılmıştır.

3.2. Evren

Nicel araştırmacılara göre, araştırma sonuçlarının kendiliğinden genelleme özelliğİ bulunmaktadırdır. Nitel araştırmalarda ise, genelleme, evrensel açıklamalar doğrultusunda değil de, kişisel deneyimler doğrultusunda yapılrır. Analiz ve sonuçları okuyan kişiler, kendi deneyimler doğrultusundaki deneyimleriyle bunları karşılaştırıp kendilerinin de aynı ya da benzer Őeyleri yaşadıklarınİ ya da dūřndklerini söyleyebilirler. Nitel alışmalar sonucu elde edilen verileri değerlendiren kişiler, kendi yaşantılarından bir Őeyler bularak deneyimlere dayalı genellemeler yapabilirler (Ekiz, 2003: 3).

3.3. Araştırma Grubu

Araştırmanın alışma grubu, Trabzon'da ortaöğretim kurumlarındaki 7 yönetici, 7 beden eğitimi ğretmeni ve 7 ğrenci olmak üzere 21 kişiden oluşmaktadır. Yönetici, ğretmen ve öğrenciler, uygun durum örnekleme söz önüne alınarak seçilmiştir (Ekiz, 2009: 106).

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmaya katılan ortaöğretim kurumlarındaki yönetici, beden eğitimi ğretmeni ve öğrencilerin, beden eğitimi dersi ve bu dersin uygulanışına yönelik grūřlerini belirlemek amacıyla  adet 'yarİ yapılandırılmış grūřme formu veri toplama aracı geliştirilmiştir.

Grūřme, önceden belirlenmiş ve bir amaç için yapılan soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı etkileşimli bir eğitim sürecidir (Çepni, 2012: 143). Grūřme tekniği, insanların neyi ve neden dūřndklerini, duygu, tutum ve hislerinin neler olduğunu, davranışlarını yönlendiren faktörleri ortaya çıkarmayı sağlayan bir veri toplama aracıdır (Ekiz, 2003: 61).

Veri toplama aracı hazırlanmadan önce, araştırma konusu ile ilgili literatür taraması yapılrıp, varılan sonuçlar göz önüne alınarak araştırmanın amacına hizmet eden en uygun sorular hazırlanıp her grup için ayrı grūřme formu hazırlanmıştır. Grūřme formundaki

soruların basit ve anlaşılır olması, soruların iç tutarlılığının olması ve eksik kalan noktaların tespit edilmesinde uzman görüşlerine sıkça başvurulmuştur. Pilot uygulama yapılarak anlaşılmayan, eksik kalan noktalar tekrar gözden geçirilmiş ve görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Her üç grup içinde ayrı görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formu kişisel bilgiler, beden eğitimi dersine genel bakış ve dersin uygulanmasına yönelik görüşler olmak üzere üç bölüm halinde hazırlanmıştır.

Yöneticiler için birinci bölümde; yaş, cinsiyet, öğretmenlik branşı ve yöneticilik deneyimlerine, öğretmenleri için; yaş, cinsiyet, öğretmenlik deneyimine, öğrenciler için ise; yaş, cinsiyet, sınıf bilgilerine yer verilmiştir. İkinci bölümde; dersin eğitim öğretimdeki yeri, ortaöğretim öğrencilerinin gelişimine katkısı, ders saatinin yeterli olup olmadığı, öğrencilerin derse olan ilgi düzeyi, velilerin ve farklı branş öğretmenlerinin derse nasıl yaklaştıklarına yönelik sorulara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise dersin uygulanmasında hedefin ne olduğuna, okulun bu hedefleri gerçekleştirmek için gerekli donanıma sahip olup olmadığına, dersin nasıl uygulandığına ve hedeflere ne ölçüde ulaşıldığına yönelik sorulara yer verilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Yapılan görüşmeler esnasında katılımcıların süreçten rahatsız olmaması ve daha doğal davranmaları adına, yapılan görüşmeler ses kaydı yerine yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Görüşme sırasında anlaşılmayan ve eksik kalan kısımlara görüşme bitiminde tekrar dönülerek bu eksiklikler tamamlanmıştır. Katılımcılardan elde edilen bilgilerin tümü veriler değerlendirilirken kullanılmıştır.

Görüşme sürecinin etkili olabilmesi için, katılımcılardan randevu alınarak görüşmenin amacına ulaşmak için en uygun zaman dilimi seçilmiştir. Görüşmeye başlamadan önce araştırma konusu ve araştırmanın boyutları hakkında katılımcılara bilgi verilerek, görüşmenin amacı açıklanmıştır. Böylelikle katılımcılarla samimi ve içten bir ortamda görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda elde edilen bilgilerin bilgisayar

ortamına aktarılması, araştırmacı tarafından yapılmıştır. Görüşmeler, 30 dk. - 60 dk. arasında bir sürede gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İçerik analizi dokümanların içeriğinin anlaşılması ve metinlerdeki kelimelerin ve cümlelerin niteliğinin belirlenmesi amacıyla uygulanır. Çözümleyici olan bu yaklaşım, verilerden kategorilerin üretilmesine olanak tanır (May, 1996: 145, akt. Yaman ve Erdoğan, 2007: 3). İçerik analizi, toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temanın saptanmasıdır (Yıldırım ve şimşek, 2011: 227). İçerik analizinin ilk aşamasında veriler kodlanmıştır. Her soru için katılımcılardan elde edilen veriler incelenerek, anlamlı bölümlere ayrılarak kodları belirli kategoriler altında açıklayabilen temalar oluşturulmuştur. Bu temalar görüşmeler sırasında elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucu her üç grubun ortak düşünceleri dikkate alınarak oluşturulmuştur. Daha sonra temalar tabloya yerleştirilmiştir. Katılımcılardan elde edilen yorumlarla tabloda elde edilen veriler desteklenmiştir.

3.6. Geçerlik

Nitel araştırmada geçerlik, araştırmacının araştırdığı olguyu, olduğu biçimiyle ve olabildiğince yansız gözlemesi anlamına gelmektedir (Kirk ve Miller, 1986'dan aktaran: Yıldırım ve şimşek, 2011: 255). Bu araştırmada yorumlayıcı geçerlik kullanılmıştır (Ekiz, 2009). Nitel araştırmacılar, çalıştıkları alandaki objeleri, insanları veya gerçekleşen davranışların sadece geçerli fiziksel tanımlarını yapmakla kalmayıp, araştırdıkları olay içerisinde insanların nasıl davrandıklarını veya olayın içerisinde nasıl yer aldıklarını da inceler. Bu süreç, bir şeyleri betimsel olarak ortaya koymaktan çok, incelenen olayı anlamayı ve onun bir parçası olmayı amaçlar (Maxwell, 1992'den aktaran: Yıldırım, 2010: 82). İncelenen olayın yüzeysel olarak değil tüm gerçekliği ile derinlemesine incelenmesiyle geçerlilik sağlanmaya çalışılmıştır.

3.7. Güvenirlik

Ekiz (2003)'e göre güvenirlik, bir araştırmanın bulgularının gerçeği yansıtıp yansıtmadığını, yansıtıyorsa yansıtma derecesi, aynı zamanda araştırma farklı zamanlarda ya da farklı kişiler aracılığıyla yürütülürse aynı ya da benzer sonuca ulaşılmasıdır. Buna paralel olarak araştırmanın güvenirliliğini sağlamak için, veriler, analiz sonuçları ve yorumlar başka bir araştırmacıya sunularak araştırmanın güvenirliliği arttırılmaya çalışılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Ortaöğretim kurumlarındaki yönetici, beden eğitimi öğretmeni ve öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik görüşlerini tespit etmek amacı ile oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formunun birinci bölümünde araştırmaya katılan katılımcıların kişisel bilgilerine yer verilmiştir. Elde edilen bu bilgiler, verileri nitelikli olarak analiz etmede önem taşımaktadır.

4.1. Kişisel Bilgiler

Araştırmaya katılan yöneticilerin; yaş, cinsiyet, öğretmenlik branşı ve yöneticilik deneyimlerine yönelik kişisel bilgileri, beden eğitimi öğretmenlerinin; yaş, cinsiyet ve öğretmenlik deneyimlerine ilişkin kişisel bilgileri, öğrencilerin ise; yaş, cinsiyet ve sınıf bilgileri elde edilmiştir.

Araştırmada yönetici (Y), öğretmen (Ö), öğrenci (ö) harfleri ile kodlanmıştır.

Tablo 1: Yöneticilerin Kişisel Bilgileri

Yönetici Kodu	Yaş	Cinsiyet	Öğretmenlik Branşı	Yöneticilik Deneyimi
Y ₁	64	Erkek	Fizik	31
Y ₂	54	Erkek	Türk Dili ve Edebiyatı	26
Y ₃	50	Erkek	Coğrafya	9
Y ₄	52	Erkek	Fizik	30
Y ₅	57	Erkek	Matematik	18
Y ₆	56	Erkek	Tarih	18
Y ₇	38	Erkek	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	4

Tablo 1’de araştırma grubunda yer alan yöneticilerin kişisel bilgileri verilmiştir. Araştırmaya katılan yöneticilerin en az 38, en çok 64 yaşında oldukları görülmekte ve yöneticilerin yaş ortalaması 53,2 yıl olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca yöneticilerin en az 4, en çok 31 yıl hizmet yılına sahip oldukları ve yöneticilerin hizmet yılının ortalamasının 19,4 yıl olduğu görülmektedir. Meslek hayatlarına yaklaşık 25 yaşında başlayan yöneticilerin 30 yılı aşkın süredir eğitim ve öğretim içinde yer aldıkları görülmektedir. Beden eğitimi dersinin gelişimine ilişkin yöneticilerden nitelikli bilgi edinilmesinde bu sürecin önemli olduğu görülmektedir. Bu bilgiler, yöneticilerin görüşlerinden geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilmesine katkı sağlayacaktır.

Tablo 2: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kişisel Bilgileri

Öğretmen Kodu	Yaş	Cinsiyet	Öğretmenlik Deneyimi
Ö ₁	38	Bayan	31
Ö ₂	52	Erkek	26
Ö ₃	34	Erkek	9
Ö ₄	34	Erkek	30
Ö ₅	39	Bayan	18
Ö ₆	45	Bayan	18
Ö ₇	32	Erkek	9

Tablo 2’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri araştırmanın amacına hizmet eden uygun durum örnekleme göre 4’ü erkek, 3’ü bayan olarak seçilmiştir. Araştırmada farklı cinsiyetteki beden eğitimi öğretmenlerine yer verilmesinin nedeni, beden eğitimi dersine yönelik görüşlerde öğretmenin cinsiyetinin etkisini belirlemektir. Öğretmenlerin yaşının en az 32, en çok 52 olduğu görülmekte ve yaş ortalaması ise 39,1 olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenlik deneyimi ise en az 9, en çok 31 yıl olduğu görülmektedir. Ortalama ise 20,7 yıldır. Bu süreç beden eğitimi öğretmenlerinin bu ders hakkında yeterince deneyim sahibi olmaları açısından önemlidir. Bu süreç, beden eğitimi öğretmenlerinin kendi deneyimlerine dayalı olarak öğrencilerin, velilerin ve farklı branştaki öğretmenlerin bu derse nasıl yaklaştığına dair önemli ve güvenilir bilgi elde etmeleri açısından önemlidir. Bu bilgiler yeni öğretmenlerin derslerde nelere dikkat etmeleri, öğrenciye nasıl davranmaları gerektiği konusunda onlara bir kılavuz olacaktır.

Tablo 3: Öğrencilerin Kişisel Bilgileri

Öğrenci Kodu	Yaş	Cinsiyet	Sınıf
ö ₁	17	Bayan	12
ö ₂	16	Erkek	10
ö ₃	17	Erkek	11
ö ₄	17	Bayan	11
ö ₅	17	Bayan	12
ö ₆	16	Erkek	10
ö ₇	15	Erkek	9

Beden eğitimi dersine yönelik öğrenci görüşlerinin araştırıldığı bu çalışmada, araştırmaya katılan öğrencilerden elde edilen kişisel bilgiler Tablo 3'te gösterilmiştir. Literatür tarandığında yapılan çalışmalar sonucunda; (Koca ve Aşçı, 2004: 20-21; Koca ve Demirhan, 2004: 754; Koca, Aşçı ve Demirhan, 2005: 365-370; Balyan, Morali ve Onursal, 2005: 194-195; Chung ve Philips, 2002: 129-130; Hatten, 2004: 52-53; Birtwistle ve Brodie, 1991: 465; Stenzer vd., 2004: 602), öğrencilerin cinsiyetlerine göre beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında fark olduğu bulunmuştur (Aktaran: Güllü, 2007: 43). Bu farklılık bayanların erkeklere oranla bu derse daha az ilgi gösterdikleri yönündedir. Bu mevcut durumu araştırmak için araştırma grubundaki öğrenciler belirlenirken farklı cinsiyetteki öğrenciler seçilmiştir. Bu konuda elde edilen verilerden beden eğitimi dersine olan ilgide cinsiyet farklılığının kriter olmadığı, dersin içeriğinin iyi olması, öğretmenin öğrencilerin ilgi ve isteklerini karşılamaasının önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (Hünük ve Demirhan, 2003: 174; Kangalgil, Hünük ve Demirhan, 2004: 278; Şişko ve Demirhan, 2002: 207-208; Stewart ve Green, 1991: 75), yaptıkları çalışma sonucunda öğrencilerin sınıf seviyesinin artmasıyla beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanlarında bir azalma olduğu sonucuna ulaşmışlardır (Güllü, 2007: 44). Bu konuyla ilgili araştırma yapmak amacıyla 9.sınıftan 1, 10. 11. ve 12. sınıftan 2'şer öğrenci seçilmiştir. Bu süreç öğrenciler için yoğun derslerin olduğu bir dönemdir. Bu kadar yoğun ders yükü altında öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik görüşleri bu derse verilen önemi ortaya koymada önemlidir.

4.2. Beden Eğitimi Dersine İlişkin Genel Görüşler

Literatürde beden eğitimi dersi, eğitimin ayrılmaz bir parçası ve tamamlayıcısı olarak tanımlanmaktadır. Araştırmalar sonucu bu dersin eğitim açısından önemi vurgulanmasına rağmen, genellikle kişilerin bu derse karşı olumsuz bir tutum sergiledikleri görülmektedir. Bu durumu belirlemek için çalışmanın bu bölümünde beden eğitimi dersinin eğitimdeki yeri, öğrenci gelişimine katkısı ve kişilerce nasıl algılandığına yönelik oluşturulan yarı yapılandırılmış sorularla bu konular derinlemesine incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar tablolara dönüştürülmüştür. Katılımcıların görüşleriyle sonuçlar desteklenmiştir.

Tablo: 4 Beden Eğitimi Dersinin Eğitim-Öğretimdeki Yerine İlişkin Katılımcı Görüşleri

Eğitim-Öğretimdeki Yeri	Katılımcı Kodları		
	Yönetici	Öğretmen	Öğrenci
Eğitimin ayrılmaz bir parçası	Y ₃ ,Y ₅ ,		
Diğer derslerle aynı öneme sahip	Y ₂ ,Y ₅ ,Y ₆ ,		
Eğitim-Öğretim açısından çok önemli	Y ₁ ,Y ₄ ,Y ₆ ,Y ₇	Ö ₁ ,Ö ₃ ,Ö ₄ ,Ö ₆	
Düzen ve disiplin aracı	Y ₁	Ö ₃ ,Ö ₅ ,	
Gereken önem verilmemektedir	Y ₇	Ö ₂ ,Ö ₄ ,Ö ₆	
Çok yönlü gelişim sağlamaktadır			ö ₂
Okulun olmazsa olmazlarından		Ö ₇	
Eğlenme ve dinlenme aracı			ö ₁ , ö ₃ , ö ₄ , ö ₅ ,ö ₆ ,ö ₇
İçeriği nitelik olarak boşaltılmış		Ö ₃ ,Ö ₄	
Diğer derslerden çok farklı			ö ₃ ,ö ₄

4.2.1. Yöneticilere Göre Beden Eğitimi Dersinin Eğitim-Öğretimdeki Yeri

Eğitim-öğretimde beden eğitimi dersinin yerine ilişkin yöneticilerden elde edilen veriler Tablo 4'te gösterilmiştir. Genel olarak katılımcıların beden eğitimi dersine olumlu bakış açısına sahip oldukları görülmektedir. Yöneticilerin 4'ü beden eğitimi dersinin eğitim-öğretim açısından önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bu grubu, 3 kişi ile beden

eğitimi dersinin diğer derslerle aynı öneme sahip olduğu görüşünün yer aldığı tema izlemektedir. 2 yönetici beden eğitimi dersinin eğitimin ayrılmaz bir parçası olduğunu belirtirken, 1 veli bu dersin okulun düzen ve disiplinini sağladığını belirtmiştir. Elde edilen verilerden yöneticilerin bu dersi, öğrencilerin eğitimi ve okulun düzen ve disiplini açısından çok önemli bir ders olarak gördükleri sonucuna ulaşılmaktadır. Yöneticiler farklı cümlelerle bu dersin önemini vurgulamış olsalar da genel izlenim bu dersin okulların düzen ve disiplinini sağlamak açısından çok önemli olduğu yönündedir. Bu konuya yönelik Y₁ kodlu katılımcıdan elde edilen veri şu şekildedir:

“...Bu ders okuldaki genel disiplini sağlayan, öğrencileri fiziksel açıdan güçlendirip onlara bir duruş kazandıran, nizam ve düzeni öğreten ve kurallara itaat etmenin önemini kavratan bir ders özelliği taşımaktadır....”(Y₁)

Beden Eğitimi dersi, okuldaki düzen ve disiplini sağlamadaki öneminin yanında eğitimin ayrılmaz bir parçası ve eğitim-öğretim programlarının olmazsa olmazlarından. Bu konuya yönelik Y₄ ve Y₅’ten elde edilen veriler şu şekildedir:

“Öğretim açısından değil de eğitim açısından son derece önemli bir ders. Okullarda eğitime yönelik ders sayısı azdır. Kurallara ve amaca uygun ders uygulanırsa eğitime yönelik derslerin başında beden eğitimi gelmektedir”(Y₄).

“Bu ders eğitim için diğer dersler kadar önem taşır. Beden eğitimi dersinin olmadığı bir müfredatı düşünemiyorum. Bir öğrenci sağlıklı olmak istiyorsa, dolu beynini boşaltmak istiyorsa bu dersin varlığını hissetmelidir”(Y₅).

Beden eğitimi dersi eğitimin tamamlayıcısı durumundadır. Öğrencilerin gelişimini sağlarken onların sadece zihinsel olarak değil; fiziksel, sosyal, duyuşsal açıdan da gelişimlerinin sağlanmasında beden eğitimine ihtiyaç duyulur. Çöndü (2004)’ye göre, kişiyi toplumsal yönden geliştirmek için ruhsal, bedensel ve zihinsel çalışmalar birbirine bağlı ve paralel olarak ele alınmalı ve asla ayrı ayrı düşünülmemelidir. Tek yönlü çalışmalar öğrencinin gelişimini eksik bırakır. Bu yüzden eğitim-öğretim sürecinde diğer derslere verilen önem kadar beden eğitimi dersine gereken önemin verildiği belirlenmiştir.

Dersin öneminin farkında olup da verilen önem bakımından yetersiz bulan katılımcılardan Y₁ ve Y₇’nin verileri şöyledir:

“Kesinlikle çok önemli bir ders olduğunu düşünüyorum. Ama öğrencilik yıllarımla günümüzü kıyasladığımda, günümüzde dersin içeriğinin çok yoğun olmadığı, düzen ve

disiplini sağlamada yetersiz olduğu, fiziksel açıdan zayıf ve fizyolojik olarak sağlıksız öğrencilerin yetiştiğini gözlemliyorum. Öğrencilerin derse ilgisi azalmış ve korkarım ki git gide daha da azalacak”(Y₁).

“...Eğitimdeki yeri büyüktür, fakat derse verilen önem bakımından sonlardadır. Bu da öğretmenden daha çok kaynaklanmaktadır. Dersin kazanımlarını ortaya koymada yetersiz ya da ilgisiz. Öğrenciler dersin önemini ve dersin amacını bilmiyorlar”(Y₇).

Yöneticilerden elde edilen verilerden beden eğitimi dersinin, eğitim-öğretimin önemli bir parçası olduğunu, bu dersin öğrencilerin fiziksel, sosyal olarak gelişimlerini olumlu etkilediğini, psikolojik olarak ise öğrencileri rahatlatıp diğer derslerin stresinden uzaklaştırdığı belirlenmiştir. Bu ders öğretmenler tarafından amacına uygun olarak, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak yapılırsa, öğrencinin beden eğitimi dersini sevmesine ve derse katılmasına yardımcı olur. Bu derse karşı olumsuz tutumların oluşmasında daha çok öğretmenlerin derse etkili olarak uygulamaması, bazılarının ise dersine gereken önemi vermemesinin başkaları tarafından bu dersin amaçsız, boş bir etkinlik olarak görülmesine neden olduğu yöneticilerin görüşlerinden elde edilmiştir.

4.2.2. Beden Eğitimi Öğretmenlerine Göre Beden Eğitimi Dersinin Eğitim-Öğretimdeki Yeri

Beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki yerine yönelik beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen veriler Tablo 4’te gösterilmiştir.

Öğretmenlerin beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki yerine ilişkin farklı görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin 4’ü beden eğitimi dersini eğitim-öğretim açısından çok önemli bulduklarını belirtmiştir. Bu grubu, 3 kişinin belirttiği “bu derse gereken önemin verilmediği” görüşünün yer aldığı tema izlemektedir. Dersin amaç ve öneminin genel olarak bilinmemesi, dersin gereksiz ve boş bir ders olarak algılanmasına neden olduğu belirlenmiştir. Öğretmenler, günümüz eğitim sisteminde üniversite sınavında beden eğitimi dersinden soru çıkmamasının bu dersin önemsiz bir ders olarak görülmesine neden olduğunu belirtmişlerdir. Okulun olmazsa olmaz derse olarak görülen beden eğitimi dersini, 2 öğretmen düzen ve disiplin aracı olarak görürken, 2 öğretmen de içeriği nitelik olarak boşaltılmış bir ders olarak belirtmiştir. Eğitim kurumlarındaki kişilerin bu olumsuz tutumları bu dersin bilimsel değerinin azalmasına, dersin amacından uzaklaşmasına ve diğer derslere yöneticilerin, öğrencilerin ve velilerin

daha fazla önem vermelerine neden olduğu belirlenmiştir. Bu konu hakkında Ö₄ ve Ö₁'in verileri şu şekildedir:

“Eğitim açısından son derece önemli bir ders olmasına rağmen, günümüzde sınav merkezli eğitim içinde bu dersten soru gelmemesi, öğrencilerin ve velilerin bu derse bakışını olumsuz etkilemektedir. Dersin gereksiz ve boş ders olarak görülmesine neden olmaktadır”(Ö₄).

“Beden eğitimi dersinin eğitimdeki yeri çok fazladır. Ama kimse bu derse yeteri kadar önem vermiyor ve dersin amacı kimse tarafından doğru dürüst bilinmiyor. Füzuli ve gereksiz bir ders olarak nitelendiriliyor. Daha vahim olan durum ise, öğrenciler bu derse eskisi gibi ilgi göstermiyor. Bu, eğitim sisteminin öğrenciye verdiği geniş haklardan kaynaklanıyor”(Ö₁).

Ö₄ ve Ö₁'in açıklamalarında görüldüğü gibi beden eğitimi dersinin eğitim-öğretim açısından son derece önemli olduğu, ama bunun sadece teoride böyle olduğu, bu derse yeteri kadar önem verilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun gibi olumsuzlukların önüne geçebilmek için öncelikli olarak beden eğitimi öğretmenlerinin derse yönelik olumlu bir bakış açısına sahip olmalarının gerekliliğine yönelik Ö₂ görüş bildirmiştir. Ayrıca dersin amacına uygun ve etkili şekilde uygulamalar yapmanın derse olan bakış açısını olumlu etkileyeceğini belirtmiştir.

Beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki yerinin diğer derslere göre farklı olduğunu düşünen katılımcıların bu konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

“Birçok kişi tarafından diğer derslerden daha önemsiz görülmesine rağmen, öğrencilerin her açıdan (sosyal, duyuşsal, psikolojik, fiziksel) donanımlı gelişmesine katkı sağlayan eğitici değeri yüksek olan derslerden biridir”(Ö₃).

“ ... Diğer derslerden farklı bir şekilde öğrencileri fiziksel olarak geliştiren ve psikolojik olarak rahatlık veren bir ders olduğundan en önemli derslerden biridir”(Ö₇).

Öğretmenlerden elde edilen verilerden eğitim-öğretimde beden eğitimi dersinin azımsanmayacak kadar önemli olduğu, genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olduğu yönündedir. Eğitici özelliği çok yüksek olan bir ders olarak kabul edilmesine rağmen, beden eğitimi dersine gereken değer verilmemektedir. Bu konuda ortak bakış açısı, dersin öneminin herkes tarafından biliniyor olması ama uygulamaya gelince gerekli önemin derse verilmemesidir.

4.2.3. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersinin Eğitim Öğretimdeki Yerine İlişkin Görüşleri

Tablo 4’te beden eğitimi dersine yönelik öğrencilerden elde edilen veriler gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik olumlu bakış açısına sahip oldukları görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 6’sı eğitim-öğretimde beden eğitimi dersini eğlenme ve dinlenme aracı olarak gördüklerini belirtmiştir. Bu görüşü, 2 kişinin belirttiği beden eğitimi diğer derslerden içerik ve uygulama olarak farklı bulduğu teması izlemiştir. Öğrencilerin, beden eğitimi dersini eğlenmek, hoş vakit geçirmek, yorgunluk ve stres atmak, zihinsel olarak dinlenmek için diğer derslere göre daha serbest bir ders olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Aracı (2006) ‘ya göre, her beden eğitimi etkinliği toplumsal bir deneyimdir ve çoğunlukla duyguları içerir. Bu tür etkinliklere katılan birey hareketler aracılığı ile duygularını ifade etme olanağı bulur. Saldırganlık, öfke, utangaçlık, kıskançlık vb. duygularında boşalım sağlar. Öğrenci bunları kontrol etmeyi öğrenir. Baskı altında olan öğrencinin, duygusal enerjiden kurtulmasının bir yolu spor ya da oyun etkinliklerine katılmaktır.

Beden eğitimi dinlenmek ve hoş vakit geçirme şeklinde yorumlayan katılımcılardan ö₁, ö₂ ve ö₇’nin görüşleri şöyledir:

“Güzel zaman geçirebileceğimiz, diğer derslerden ve dershanedeki yoğun derslerden oluşan, stresimizi atabileceğimiz, vücudumuzu dinlendirip rahatlayabileceğimiz bir ders...”(ö₇)

“Bizi çok sıkmayan, dinlenmemizi, rahatlamamızı sağlayan ilaç gibi bir ders. Dersin en büyük özelliği; bize eğitim açısından bir şeyler verirken, çok sıkmadan, aşırı kural koymadan özgür bir birey olmamızı ve kendi değerlerimizi benimsememizi sağlayan eğitici yönü olan bir ders”(ö₁).

“Bu dersi yorgunluk ve stresimi atmak için bir araç görüyorum. Derse girince kendimi mutlu hissediyorum. Grupla beraber hareket etmeyi, sosyalleşmeyi, karşı cinsle iletişim kurmadaki engelleri ortadan kaldırıyor. Beraber hareket etme, öz güven sahibi olmamda ve üzerime bir sorumluluk alıp, onu en iyi şekilde yerine getirme konusunda olumlu etki sağlıyor”(ö₂).

Tablo 4’te görüldüğü gibi, öğrencilerin beden eğitimi dersine olumlu baktıkları görülmektedir. Katılımcı öğrencilerden ö₅’e göre bu ders teneffüs olarak belirtilmiştir.

“Benim için o kadar teorik ders yoğunluğu arasında verilmiş bir teneffüs gibidir. Diğer derslere göre daha serbest ve rahat hareket ediyoruz”(ö₅).

Günümüzde beden eğitimi, yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini amaç edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir (Yıldıran ve Yetim, 1996). Sonuç olarak; yönetici, öğretmen ve öğrenciler beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki yerini önemli bulduklarını belirtmişlerdir. Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin fiziksel gelişimlerinin yanında, diğer alanlarda da öğrencilerin gelişimlerini desteklemede bu dersin çok önemli olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenciler ise, dersi eğlenmek, arkadaşlarıyla bir şeyler paylaşmak, sosyalleşmek, fiziksel olarak enerjilerini boşaltmak ve vücudun yenilenmesini sağlamak, günümüzdeki yoğun sınav maratonuna hazırlanırken zihinsel olarak bu ders sayesinde rahatlamak için beden eğitimi dersini serbest zaman etkinliği olarak belirtmişlerdir.

İlköğretim ve ortaöğretim üzerine yapılan çalışmaların yanında üniversite öğrencileri, akademik ve idari personelin beden eğitimine ilişkin tutumları da araştırılmıştır. Koçak ve Kirazcı (1997: 92)'nin yaptıkları çalışmada, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğrencilerin, akademik personelin ve idari personelin beden eğitimine ilişkin tutumlarını tespit etmişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre bütün grupların beden eğitimine ilişkin tutumları olumlu olarak bulunmuştur. Ayrıca çalışmada öğrenci ve akademik personel gruplarında cinsiyetlere göre tutumları arasında anlamlı düzeyde fark olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite düzeyinde yapılan araştırmalar incelendiğinde öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının olumlu olduğu ve öğrencilerin cinsiyetleri ile sınıflarına göre beden eğitimi dersi tutumları arasında anlamlı düzeyde fark olduğu sonuçları bulunmuştur (Güllü, 2007: 44).

Tablo 5: Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Gelişimi Üzerine Etkisi

Gelişimsel Alanlar	Katılımcıların Kodları		
	Yönetici	Öğretmen	Öğrenci
Fiziksel gelişim	Y ₁ , Y ₂ , Y ₃ , Y ₄ , Y ₅ , Y ₆ , Y ₇	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₅	ö ₂ , ö ₄ , ö ₅ , ö ₆
Duyuşsal gelişim	Y ₆	Ö ₁ , Ö ₆	ö ₂ , ö ₃ , ö ₅
Psikolojik gelişim	Y ₆	Ö ₂ , Ö ₄ , Ö ₆	ö ₂ , ö ₄ , ö ₇
Sosyal ve kültürel gelişim	Y ₁ , Y ₃ , Y ₅ , Y ₆	Ö ₁ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₄ , Ö ₆ , Ö ₇	ö ₁ , ö ₃ , ö ₆ , ö ₇
Ahlaki gelişim	Y ₁		
Akademik gelişim	Y ₅	Ö ₁	ö ₃
Zihinsel gelişim	Y ₂ , Y ₃ , Y ₅	Ö ₅ , Ö ₇	

4.2.4. Yöneticilerin Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Gelişimine Etkisi İle İlgili Görüşleri

Tablo 5'e bakıldığında yöneticiler, beden eğitimi dersinin öğrencilerin sadece fiziksel gelişimlerini sağlamakla kalmayıp, sosyal ve kültürel gelişim ve zihinsel gelişim üzerinde de önemli etkiye sahip olduğunu belirtmişlerdir. Yöneticilerin tamamı beden eğitimi dersinin öğrencilerin fiziksel gelişimini sağladığını belirtmiştir. Bu grubu, 4 (Y₁, Y₃, Y₅, Y₆)'ü ile beden eğitiminin öğrenciye sosyal ve kültürel gelişime katkı sağladığı görüşünün yer aldığı tema izlemektedir. Derslerdeki eğitsel oyunlar sırasında öğrencilerin birbirleriyle etkileşim halinde olmaları sosyal yönlerini geliştirmektedir. Yöneticilerin 3 (Y₂, Y₃, Y₅)'ü beden eğitimi dersinin öğrencinin zihinsel gelişimine katkısını belirtirken; duyuşsal, psikolojik, ahlaki ve akademik gelişime katkısının olduğunu 1'er katılımcı belirtmiştir. Katılımcılardan bazıları, beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişim alanları üzerindeki etkilerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

“...Öncelikli olarak dersler hedeflere uygun şekilde uygulandığında öğrencilerin gelişimi iyi ivme kazanır. Öğrenciler kişisel, bedenlen, ahlaki, sosyal ve akademik yönden gelişim gösterir. Ama her şey usulüne, mantığına uygun olarak yapılırsa bu durum gerçekleşir”(Y₂).

“Fiziksel gelişime katkısı fazla, sorumluluk sahibi, sosyal açıdan gelişmiş, özgüvenli, hedefleri olan ve hedeflere ulaşmak için hayatını planlayan bir birey olarak öğrencilerin çeşitli alanlarda gelişimlerine katkısı çoktur...”(Y₆).

(Y₆)'nın görüşünden hareketle başarının şansa bağlı olmadığını, öğrencinin gelişim açısından en problemlili dönemi olan ortaöğretim döneminde, eğitimin tamamlayıcısı olan

beden eğitimi dersinin içeriği bu dönemdeki öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmesi durumunda, öğrencinin derse olan ilgisinin arttıracacağı sonucuna ulaşılmıştır. Derse katılan öğrenci kurallara uymayı, düzen ve disiplini, planlı olarak hareket etmeyi öğrenecektir. Bu konuyu (Y₅) şu şekilde açıklamıştır:

“Başarılı siyasetçilere ve bürokratlara bakıldığında; geçmişlerinde mutlaka spora ait bir paylaşımları ve yaşantıları olduğunu gözlemleyebiliriz. Spor insanlara kurallara uymayı, başkalarının haklarına saygı duymayı, planlı ve programlı hareket etmeyi sağlamaktadır. Bunun sonucunda insanların başarıyı yakalaması kaçınılmazdır... Beden eğitimi insanın sadece fiziksel görüntüsünü değil, akademik başarısını, kişilik oluşumunu, sosyal yaşantısını şekillendirmektedir...”(Y₅)

Yöneticiler beden eğitimi dersinin eğitici özelliğinin farkında olup, öğrencilerin gelişimlerinde bu dersin uygulamacısı olan beden eğitimi öğretmenlerine büyük sorumluluk düştüğünü belirtmişlerdir.

Beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki yerine yönelik soruya eğitim açısından çok önemli bir derstir seçeneğini destekler nitelikte yorum yapan Y₄, bu dersin öğrencinin tüm gelişim alanlarına etkisinin olduğunu şöyle ifade etmiştir:

“Ders müfredat doğrultusunda, iyi şekilde uygulanırsa öğrencilerin gelişimi olumlu yönde olur. Beden eğitimi öğretmenin alan bilgisi ve mesleki bilgisi önemlidir. Okul içi ders faaliyetlerine yeterince zaman ayırmayıp, okul dışı faaliyetlere önem verirse, performansı düşük olur” (Y₄).

Yöneticiler, beden eğitimi dersinin öğretmen tarafından hedeflere uygun şekilde yapılmasının öğrencinin çok yönlü gelişim sağlamasına fayda sağlayacağını ifade etmişlerdir.

4.2.5. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersinin Öğrencilerin Gelişimine Etkisi İle İlgili Görüşleri

Tablo 5’te beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişimleri üzerine etkisine ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinden elde edilen veriler görülmektedir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 7 (Ö₁, Ö₂, Ö₃, Ö₄, Ö₅, Ö₆, Ö₇)’si beden eğitimi dersinin öğrencinin sosyal ve kültürel açıdan öğrenciye katkı sağladığı

görüşünü belirtmiştir. Bu grubu öğretmenlerin 4 (Ö₁, Ö₂, Ö₃, Ö₅)'ünün belirttiği dersin öğrencilerin fiziksel gelişime katkısının öneminden bahsedildiği tema izlemektedir. Öğretmenlerden 3 (Ö₂, Ö₄, Ö₆)'ü dersin psikolojik gelişime etkisini belirtirken, duygusal ve zihinsel gelişime etkisinin olduğunu 2 kişi belirtmiştir. Öğretmenlerin cevapları incelendiğinde beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişimi açısından çok yönlü bir gelişime sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin çok yönlü gelişim sağlamalarında bu dersin öneminin farkında olan öğretmenler özellikle bu dersin öğrencilerin fiziksel ve sosyal gelişimine katkı sağladığı görüşündedirler. Fiziksel yönden gelişen öğrenci, kendini daha rahat hissedeceğinden sosyal açıdan kendini iyi ifade eden, öz güveni yüksek, girişken bir kişilik sergileyecektir. Öğrencilerin gelişim alanlarına yönelik öğretmenlerden elde edilen veriler şu şekildedir:

“Özellikle duyuşsal ve psikolojik gelişime katkısı fazladır. Bu derste öğrencilerin seviyesine uygun yapılan aktiviteler sayesinde, vücuttaki fizyolojik ve fiziksel bazı uyum sorunlarının kolayca aşılması, sosyalleşme, özgüven kazanmada önemli bir yeri var”(Ö₆).

“Ders hedeflere uygun olursa gelişime katkısı olur... Öğrencilerin kendilerini tanımaları, yeteneklerini fark etmelerini sağlar”(Ö₇).

“Olması gereken en yüksek verimi sağlaması gerekiyor. Öğrencinin gelişim alanlarının birçoğuna olumlu katkısı vardır. Yapılandırıcı eğitimde öğrenci merkezdedir ve öğrenci birçok şeyi yaparak yaşayarak öğreniyor. Böylelikle öğrenci kendisinin değerli olduğunu fark ediyor. Sonuçta kendine güvenen, ne istediğini bilen öğrenciler yetişiyor”(Ö₃).

Çocukluktan yetişkinliğe geçiş dönemi olarak bilinen bu dönem, çocukların fiziksel olarak en hızlı gelişim gösterdikleri dönemdir. Öğretmenlerin, öğrencilerin gelişim dönemi özelliklerini dikkate alarak derslerini işledikleri görülmüştür. Öğrencilerdeki hızlı gelişime bağlı olarak meydana gelen dengesiz büyüme, bunun sonunda yaşanan psikolojik ve sosyolojik sorunların önlenmesinde de bu dersin öğrencilere önemli katkısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Fiziksel olarak iyi görünüş, bu dönemdeki gençlerin kendilerini iyi hissetmelerine, güven duygusu kazanmalarına ve akranları tarafından iyi algılanmalarına yardım ettiği için beden eğitimi öğretmenleri öğrencilere bu dönemde çok hassas yaklaşarak, onların bu dönemde gelişimlerine bağlı olarak karşılaştıkları sorunlarına çözüm yolları bulmada öğrencilere yardım ettikleri görülmüştür.

4.2.6. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersinin Kendi Gelişimlerine Etkisi İle İlgili Görüşleri

Tablo 5'e göre araştırmaya katılan öğrencilerden 4 (ö₂, ö₄, ö₅, ö₆)'ü beden eğitimi dersinin kendilerinin fiziksel gelişimine katkı sağladığını, 4 (ö₁, ö₃, ö₆, ö₇)'ü de bu dersin sosyal ve kültürel gelişimlerini sağladığını belirtmiştir. 3'er öğrenci; beden eğitimi dersinin öğrencinin duyuşsal gelişimi desteklediğini ve psikolojik gelişimlerine katkı sağladığını belirtmiştir. Beden eğitimi dersinin gelişimlerine sağladığı katkının, kendilerine kazandırdığı niteliklerin ve özelliklerin kısmen farkında oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler beden eğitimi dersinin eğitici özelliğinin yeterince farkında olmadıklarını, dersi eğlenmek, dinlenmek ve farklı sportif faaliyetler yapmak için bir araç olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Dersin gelişimlerini olumlu etkilediğini düşünen ö₃ ve ö₂'nin görüşleri şu şekildedir:

"...Derste bir şey yapabildiğimi görmem kendime olan güven duygumu artırıyor. Güven duygusu sayesinde bir arkadaş grubu olsun, sınıf ortamı olsun çekinmeden konuşabiliyorum. Arkadaşlarım söylediklerimden dolayı bana güler mi? diye düşünmüyorum"(ö₃).

"...Beden eğitimi sayesinde fiziksel olarak daha güçlü ve dayanıklı oluyorum. Böylece kendimi daha özgüvenli hissediyorum..."(ö₂)

Sosyal gelişim açısından öğrenciler beden eğitimi dersinin etkili olduğu inancındalar. ö₇'nin bu konuya ilişkin görüşü şu şekildedir:

"Daha sosyal oluyoruz, grup halinde yaptığımız çalışmalarda paylaşmayı ve birlikte hareket etmeyi öğreniyoruz..."(ö₇)

Yapılan yorumlardan beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişim alanlarına olumlu etkisi olduğu görülmektedir. Bu derste kazanılan davranışları öğrenciler kişilik haline getirip, günlük hayatlarında karşılaştıkları bazı durumlarda onları uygulama fırsatları bulmaktadır. Beden eğitimi dersini alan çocuk, hayata daha iyi hazırlanmakta, geleceğini belirli planlar dâhilinde yürütmektedir. Katılımcı ö₇'nin bu konu hakkındaki görüşü şu şekildedir:

"Beden eğitimi dersi bana, kazanmak için mücadele etmeyi, zorluklar karşısında yılmamak gerektiğini, alınan bir başarısızlığın ardından hedefimden dönmemem gerektiğini öğretti. Örneğin sınavlardan düşük aldığım zaman, kendi kendime nerede

hata yaptım? bu hatamı düzeltmek için neler yapabilirim?, nasıl daha yüksek not alabilirim? diye düşünürüm” (ö7).

Ortaöğretimdeki öğrencilerin gelişimine beden eğitimi dersinin etkisini, yönetici ve öğretmenler önemli bulurken, öğrencilerin dersin kendi gelişimlerine sağladığı katkının yeterince bilincinde olmadığına farkına varılmıştır. Beden eğitimi dersinin gelişimleri üzerindeki etkinin farkında olan öğrenciler, bu dersi kişilik gelişimi açısından önemli buluyor. Derse karşı bakış açısı daha da olumlu oluyor. Öğrencinin kendini tanıması, bu derse katılımın kendisine sağladığı gelişimi takip etmesi beden eğitimi dersinin sağladığı fiziksel gelişimin yanı sıra öğrenciye sorumluluk bilinci de kazandıracakları belirlenmiştir. Yöneticiler ise öğrencilerin gelişiminde bu dersin içeriğinin önemli olduğunu ve uygulamaların hedeflere paralel olmasının önemini belirtmişlerdir. Beden eğitimi öğretmenlerinin, öğrencilerin içerisinde buldukları gelişim döneminin özelliklerine uygun faaliyetlerle öğrencileri fiziksel, sosyal, psikolojik vb. birçok alanda geliştirmek için çaba sarf ettikleri görülmüştür.

Katılımcıların yorumlarından dersin öğrenci gelişimine etkisinin olduğu anlaşılmaktadır. Ama bu uygulamada böyle değildir. Bu okulun yeterli olanağa sahip olmaması, programdaki hedeflerin davranış haline dönüştürülmesinde öğretmenin yeterince etkili olamaması, öğretmenin uygulamada yaşadığı sorunlar, öğrencilerin derse isteksiz katılımı, öğrencinin eğitim-öğretimde merkeze alınmasının derslerdeki düzen ve disiplini azaltması gibi birçok sorun dersin öğrenci gelişimine katkısını azaltmaktadır

Tablo 6: Beden Eğitimi Dersinin Haftalık Ders Programındaki Saatine İlişkin Görüşler

Görüşler	Katılımcı Kodları		
	Yönetici	Öğretmen	Öğrenci
Yetersiz	Y ₃ ,Y ₄ ,Y ₅ ,Y ₆ ,Y ₇	Ö ₂ ,Ö ₅ ,Ö ₇	ö ₂ ,ö ₆ ,ö ₇
Kısmen yeterli		Ö ₃	
Yeterli	Y ₂	Ö ₁ ,Ö ₄	ö ₁ ,ö ₃
Genelleyemem	Y ₁	Ö ₆	ö ₄ ,ö ₅
Nedenler			
İmkânların kullanılmasına bağlı	Y ₆	Ö ₁ ,Ö ₃ ,Ö ₄ ,Ö ₅ ,Ö ₆	
Dersin içeriğine bağlı	Y ₁		ö ₅
Sonraki derse zor yetişiyorum			ö ₂
Hedefler süre ile paralel değil	Y ₄ ,Y ₇	Ö ₇	
Gelişimlerini desteklemede yetersiz		Ö ₂	
Beklentileri yeterince karşılıyor	Y ₂		ö ₁ ,ö ₃
Beklentileri karşılamıyor	Y ₃ ,Y ₅		ö ₄ ,ö ₆ ,ö ₇

Programdaki beden eğitimi ders saatinin yeterliliğinin sorgulandığı bu soruya yönetici, öğretmen ve öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde Tablo 6'daki temalar ortaya çıkmıştır.

4.2.7. Beden Eğitimi Dersinin Haftalık Programdaki Saatine İlişkin Yönetici Görüşleri

Yöneticilerden haftalık beden eğitimi ders saatinin yeterli olup olmadığına dair elde edilen verilerden yararlanılarak oluşturulan Tablo 6'ya bakıldığında, Y₃, Y₄, Y₅, Y₆ ve Y₇ kodlu katılımcıların haftalık programdaki beden eğitimi ders saatinin yetersiz olduğunu belirttikleri görülmektedir. Buna dayanak olarak, programdaki hedefleri gerçekleştirmek için sürenin az olduğu, özellikle spor salonu olmayan okullarda hedeflere ulaşmanın mümkün olmadığını, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak ve gelişimlerini desteklemede bu sürenin öğretmeni sınırlandıran bir eksiklik olduğunu belirtmişlerdir. Yöneticilerin 1 (Y₂)'i ders saatinin yeterli olduğunu belirtirken, başka bir yönetici (Y₁) ise bu konuda

genelleme yapamayacağını belirtmiştir. Zamanın yetersizliğini Y₇ kodlu katılımcı şu şekilde açıklamıştır:

"Hayır, En azından iki saat ortaöğretimin her kademesinde zorunlu bir ders olmalıdır. Zaten bu ders günümüz eğitim sisteminde etkisini yitirmiştir. Bu etkiyi ortaya çıkarmada tek saatlik dersin yeterliliği diye bir şey olamaz" (Y₇).

Beden eğitimi ders saatini yetersiz bulan Y₄ ve Y₅'e göre, dersin uygulanma zamanında yapılacak değişikliklerle öğrencilerin bu dersten en iyi şekilde yarar elde etmeleri sağlanabilir. Bu konuyu Y₄ ve Y₅ şu şekilde açıklamışlardır:

"Yetersiz, mümkün olsa da, öğrencileri günlük yorgunluktan uzaklaştırmak için, her gün öğleden sonra sportif çalışmalar adı altında iki saatlik bir zaman ayrılrsa..."(Y₄)

"Ders saatinin arttırılmasından yanayım. Hijyen kurallarına uygun ve sağlıklı bir ders için öğleden sonra ders yapılmalı. Belki de öğleden sonrası sportif ve kültürel faaliyetlere ayrılmalı"(Y₅).

Her derste olduğu gibi, beden eğitimi dersinde de önemli olan dersin nasıl, ne şekilde uygulandığı ve amaçlara ne kadar ulaşıldığıdır. Bu konuda en büyük sorumluluk dersin yöneticisi olarak görülen öğretmenlere düşmektedir. Yöneticilerin, ders saatinin amaçlara ulaşmada yeterliliğine ilişkin nedenler belirttiği görülmüştür. Nedenlerden en çok üzerinde durulan, diğer derslerin öğrencilerin üzerinde oluşturduğu zihinsel yorgunluğunu atmak için bu ders saatinin çok önemli olduğu, ancak amaca hizmet etmeyen, programda belirtilen hedeflerle örtüşmeyen bir dersin öğrencilerin gelişimleri üzerinde çok etkisi olmadığı yönündedir. Katılımcılardan Y₁ bu konuyu şu şekilde açıklamıştır:

"Öğretmenin etkili ders işleme ders saatinin yeterliliğini belirleme de kıstastır. Ders amaca uygun yapılırsa ve dersin içeriği öğretmen tarafından iyi şekilde doldurulursa, bu ders saatinin daha da arttırılması gerektiği kanısındayım. Eğer içi bomboş, öğrencilere fiziksel, sosyal ve ahlaki açıdan hiçbir katkı sağlamayacak ders konumunda ise, bu ders saati öğrencilerde istenmeyen davranışların oluşmasına zemin hazırlayacağından azaltılmasından yanayım"(Y₁).

4.2.8. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersinin Haftalık Programdaki Saatine İlişkin Görüşleri

Tablo 6'ya göre haftalık programdaki beden eğitimi ders saatini beden eğitimi öğretmenlerinin 3 (Ö2, Ö5, Ö7)'ü yetersiz bulduklarını belirtirken, beden eğitimi öğretmenlerinin 2 (Ö1, Ö4)'si ise ders saatini yeterli bulduklarını belirtmiştir. Bu görüşleri ders saatinin kısmen yeterli olduğunu belirten (Ö3) ve ders saatinin yeterliliğini genelleyemeyen (Ö6) kodlu öğretmenlerin görüşlerinin yer aldığı temalar izlemektedir. Görüşmeler sırasında ders saatinin yetersiz olmasına neden olan bazı durumlar belirlenmiştir. Okulların fiziksel şartlarının bu ders için uygun olmaması, programdaki çakışma nedeniyle verimli ders yapılamaması, günümüzde uygulanan yapılandırmacı yaklaşımla öğrencinin eğitim-öğretimin merkezine alınmasıyla aşırı kalabalık olan okullarda öğrencilere yeterince uygulama fırsatı verilememesi gibi durumların etkili olduğu görülmektedir. Ö5 kodlu katılımcı bu konuda şu şekilde açıklamıştır:

"...Yapılandırmacı eğitimde öğrenciye bilgi vermekten ziyade, bilgiye öğrencinin yaparak yaşayarak ulaşması sağlanıyor. Sınıflar kalabalık olunca her öğrenci yeteri kadar deneme yapamıyor "(Y5).

Öğretmenler, okulun mevcut koşullarının iyi olmasını, programdaki ders saatinin uygun olmasını ve öğrenci sayısının az olmasını beden eğitimi ders saati açısından önemli olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, yöneticiler beden eğitimi ders saatinin artması ve azalması bu ders için mevcut koşulların olmadığı okullarda önemli olmadığını belirtmişlerdir. Örneğin, spor salonu olmayan ve programdaki hedefleri gerçekleştirmek için gerekli malzeme olmayan okullarda bu ders saatinin artmasının dersin verimli bir şekilde uygulanmasında katkı sağlamamakta olduğuna, özellikle kış şartlarında eğitim-öğretimin vazgeçilmez ve tamamlayıcısı olarak görülen beden eğitimi dersinin boş geçtiğine yönelik görüşler belirlenmiştir. Her dersin nasıl bir uygulama alanı var ise, verimli şekilde ve düzenli olarak beden eğitimi dersinin uygulanmasında spor salonu olması ön koşul olarak görülüyor. Spor salonu olmayan okullarda ders düzenli ve sistemli olarak yapılamıyor. Burada tek sorun spor salonunun da olmaması değildir. Katılımcılar arasında spor salonu olup da yine de etkili ders işleyemeyen öğretmenlerin olduğu belirlenmiştir. Dersin işlenmesini engelleyen sorunların, öğrenci sayısının fazlalığı ve dersin diğer derslerle çakışması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunu Ö3 kodlu katılımcı şu şekilde ifade etmiştir:

" Bu ders süresi yeterli değil. Öğrencilerin beden eğitimi dersine ve daha sonra ki derse hazırlanmaları açısından yetersiz. Zamanları yetmiyor bu konuda "(Ö₃).

Beden eğitimi öğretmenleriyle yapılan görüşme süreci değerlendirildiğinde, hedefleri gerçekleştirmek için bir ve iki saatlik ders süresinin öğretmenler tarafından yetersiz olduğu belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenler, programlar oluşturulurken çok sayıda öğretmene ulaşılarak onların da fikirlerinin alınmasının gerektiğini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra, öğretmenler hedefler belirlenirken Türkiye'nin sadece çok gelişmiş bölgelerinde, her açıdan donanımlı okulların pilot okul olarak seçilmesinin genele hitap etmediğinden bahsetmişlerdir. Hedefler belirlenirken öğrencilerin ihtiyaç ve gelişim özellikleri dikkate alındığı için, her okula eşit olanakların sunulması gerektiği yönünde öğretmen görüşleri belirlenmiştir. Öğretmenler, ulaşılmak istenen hedef kazanımların daha uygulamaya yönelik olarak belirlenmesinin, bu dersin etkili olarak sunulmasına katkısının fazla olacağı yönünde görüşler belirtmişlerdir. Ö₇ kodlu öğretmen ders saatinin yetersizliğini şöyle ifade etmiştir:

"Bir saat hedeflere ulaşmak için yetersiz. Bu süreç etkili ders yapmak ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için yetersiz"(Ö₇).

4.2.9. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersinin Haftalık Programdaki Saatine İlişkin Görüşleri

Tablo 6'ya göre öğrencilerin 3 (ö₂, ö₆, ö₇)'ü beden eğitimi ders saatini yetersiz gördüklerini belirtmiştir. Öğrencilerin 2 (ö₁, ö₃)'si ders saatini yeterli gördüklerini belirtirken, 2 (ö₄, ö₅)' si bir genelleme yapamayacaklarını belirtmiştir. Her derste olduğu gibi beden eğitimi dersinden de öğrencilerin fiziksel, sosyal ve ruhsal olarak birtakım beklentileri vardır. Bu kısıtlı zamanın en iyi şekilde öğrencilere sunulması öğrencilerin büyük beklentisidir. Öğretmenin, dersi iyi planlayıp, bu süreçte öğrencinin isteklerini karşılaması gerekir. Özellikle haftada tek saat beden eğitimi dersi olan sınıflara öğretmenlerin daha duyarlı olmaları gerekir. (ö₇) kodlu öğrenci dersin yetersizliğini şu şekilde açıklamıştır:

"Yetersiz, dersin yarısı yoklama alınması ve üst değişimi ile geçiyor. Geriye kalan süre de isteklerimi karşılamıyor" (ö₇).

“Aslında yetersiz. Bu dersten çıktıktan sonra hazırlanıp, diğer derse yetişmek bizi çok yoruyor...”(ö₂).

“ Dört saat olsa daha iyi olur. Zaman hemen geçiyor. Dersin nasıl geçtiğini anlamıyorum. Vücudum yoruluyor, diğer derse girince çok yorgun oluyorum...”(ö₆).

Beden eğitimi ders saatinin yetersiz olduğunu düşünen öğrenciler zihinsel olarak dinlenmek, deşarj olmak için ders saatinin arttırılıp, diğer derslerin yoğunluğundan ve stresinden uzaklaşmak için bu dersin son saatlere alınması ve haftanın en az iki gününe yayılması gerektiğini düşünmektedirler.

"... Ders ya son saatlere konulmalı ya da bu kadar yoğun bir ders ve sınav sürecinde dinlenmemiz ve rahatlamamız için haftanın bir günü bu derse ayrılmalıdır"(ö₂).

" Deşarj olmamız için yeterli değil. Belki de dört saat olsa yoğun ders stresinden uzaklaşırız. Haftalık dört saatlik dersin farklı günlerde olmak koşulu ile ikişer saat yapılması daha iyi" (ö₄).

Dersin beklentilerini karşılamada yeterli olduğunu düşünen ö₃, nedenini şu şekilde açıklamıştır:

“...Eğer istediğimiz şekilde oynayabileceğimiz ve zaman geçireceğimiz bir ders olursa tabi ki fazlası olsun isterim, ama bazen 2 saatin boş geçtiği anlar oluyor” (ö₃).

Haftalık programda yer alan beden eğitimi ders saatinin yeterliliğine yönelik her üç grubun görüşlerinden; bu ders saatinin amaçlara ulaşmada yetersiz olduğu görülmüştür. Kısıtlı sürenin etkili olabilmesinde dersin içeriğinin iyi planlanıp uygulamaya konulması, bu içeriğin öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmesi ve okulun imkânlarının da hedeflere ulaşmak için yeterli olmasının etkisinin önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 7: Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine İlgilerine Yönelik Katılımcı Görüşleri

Görüşler	Katılımcı Kodları
Çok yüksek	Y ₅ ,Y ₆ , Ö ₃ ,Ö ₆ ,
Diğer derslerden farklı	Y ₃ ,Ö ₁ ,Ö ₃ ,Ö ₄ ,Ö ₅ ,Ö ₆
Diğer derslerle aynı	ö ₂ ,ö ₇
Eskiye nazaran ilgi az	Y ₂
Bakış açılarına göre farklı	Y ₁ ,Ö ₅ ,Ö ₇
Cinsiyete göre farklı	Y ₇ ,Ö ₂
Çok yüksek değil	Ö ₁ ,Ö ₄
Yetersiz	Y ₄

Ortaöğretimdeki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik ilgilerini belirlemek için yönetici, beden eğitimi öğretmeni ve öğrencilere yöneltilen soruya alınan cevaplar incelendiğinde, üç grubun da beden eğitimi dersine öğrencilerin ilgi düzeylerini yüksek bulduğunu belirttikleri görülmektedir.

4.2.10. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine İlgilerine Yönelik, Yönetici Görüşleri

Öğrencilerin beden eğitimi dersine ilgilerine yönelik yöneticilerden elde edilen veriler Tablo 7’de gösterilmiştir. Öğrencilerin bu derse ilgi düzeyini yöneticilerin 2 (Y₅, Y₆)’si çok yüksek bulduklarını belirtirken, 1’er yönetici; öğrencilerin beden eğitimi dersini diğer derslerden farklı gördüklerini, eskiye nazaran bu derse ilginin azaldığını, ilginin öğrencilerin bakış açılarına göre farklılık gösterdiğini ve derse olan öğrenci ilginin yetersizliğiyle ilgili görüş belirtmiştir. Öğrencilerin ilgi düzeyleri cinsiyete ve öğretmenlerin öğrenciler üzerinde bıraktığı ilgiye göre değişim göstermektedir. Görüşmeler sırasında yöneticilerden elde edilen görüşlerde, beden eğitimi dersinin bilimsel sınavlarda öğrencilerin karşılıklarına çıkmamasının öğrencinin derse olan ilgisini azaltması beklenirken öğrencilerin en çok sevdikleri dersler arasında beden eğitimi dersinin üst sıralarda olduğu belirtilmiştir. Güray’ın (2002) yaptığı bilimsel çalışma bu görüşü desteklemektedir. Bu çalışmada ilköğretim öğrencilerine “okulda en çok hangi dersi seviyorsunuz” sorusu sorulmuştur. Sonuç olarak da 12 ders içerisinde erkeklerin %20’si

beden eğitimi dersini birinci sırada gösterirken; kızların %12'si beden eğitimi dersini birinci sırada göstermiştir.

Yöneticiler, genel olarak beden eğitimi dersini, öğrencilere disiplin ve düzen kazandıran bir ders olarak gördüklerinden, derste öğrencilerin serbest bırakılmasının dersin öğrenci gözünde etkisini azalttığını ve öğrencilerin dersi önemsiz, boş bir ders olarak algılamasına neden olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılardan Y₇'nin bu konuyu şu şekilde açıklamıştır:

“...Dersin içeriğinin iyi planlanmaması ve öğretmenlerin derste öğrencileri disipline tabi tutmaktansa serbest faaliyetlere yönlendirmesinden kaynaklı bir ilgisizlik var. Dersteki aşırı serbestlik dersin, boş ders olarak görülmesine neden oluyor” (Y₇).

“Öğrenciler öğretmenin onlar üzerinde bıraktığı izlenime göre derse önem veriyorlar. Hangi ders olursa olsun. Bu fizik, kimya ya da beden eğitimi dersi... Öğrenci öğretmeni seviyorsa, derse daha fazla önem veriyor ve dersi benimsiyor...”(Y₁)

Y₄, yukarıdaki görüşe ilaveten:

“... Öğretmenler başarılı ve yetenekli öğrenci ile daha çok ilgileniyorlar. Bunu gören diğer öğrencilerin derse olan ilgisi azalıyor” yorumunda bulunmuştur.

Y₄'ün görüşüne ilaveten Y₁ kodlu katılımcı, öğretmenlerde olması gereken nitelikleri şöyle ifade etmiştir:

“... Burada öğretmenin mesleki bilgisi ve birikimi, öğrenciye hitap etmesi ve öğrenciye yaklaşımı önemlidir.”

Yöneticilerin görüşlerinde görüldüğü gibi öğrencilerin beden eğitimi dersine olan ilgilerinde öğretmenlerin derslerine karşı tutum ve davranışların etkili olduğu görülmüştür. Öğrencinin öğretmene karşı olan sevgi ve saygısı öğrencinin derse karşı olumlu ya da olumsuz tutum geliştirmesinde önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu yüzden öğretmenin öğrencilere ayırım yapmadan yetenekleri ölçüsünde öğrencilere katkı sağlaması öğrencinin bu derse olan ilgisini olumlu etkileyecektir.

4.2.11. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine İlgilerine Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri

Öğrencilerin beden eğitimi dersine ilgilerine yönelik beden eğitimi öğretmenlerinden elde edilen veriler Tablo 7’de gösterilmiştir. 2’şer beden eğitimi öğretmeni; öğrencilerin bu derse ilgilerinin çok yüksek olduğunu, diğer derslere verdikleri önemin aynısını bu derse de verdiklerini ve derse olan ilginin az olduğunu belirtirken, 1 öğretmen de öğrenci ilgisinin cinsiyete göre değişim gösterdiğini belirtmiştir. Öğrencileri derse ilgili bulan Ö₃ ve Ö₆’nın görüşünden öğretmenin dersi öğrencilerin seviyesine uygun eğitsel oyunlarla sıkmadan vermesi, öğrencinin derse istekle katılmasına ve dersten zevk almasına neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ö₃ kodlu katılımcının öğrencilerin derse ilgi ve katılımını arttırmak için izlediği stratejiyi şu şekilde açıklamıştır:

“Genel olarak öğrenciler bu ders için ilgi ve istek duymaktadır. Dersin gelmesini dört gözle bekleyen öğrenci sayısı da fazladır... Disiplini elden bırakmadan öğrencilerin ilgilerine göre dersi eğlenceli hale getiriyorum. Eğitsel oyunlarla, farklı aktivitelerle dersin merkezinde hep onların olmasını sağlıyorum. Bu da onların dersi sevmesi için kâfi geliyor”

“ Okulun bu ders için olanakları olmamasına rağmen, öğrenciler %90 oranında bu derse ilgi duyuyor ve katılım sağlıyor. İlginin oluşmasında, öğretmenin öğrenciyi önemsemesi çok etkilidir” (Ö₆).

Eğitim-öğretimin merkezinde öğrenci olduğu için, öğretmen öğrencilerin beklentilerini ne kadar karşılayabiliyorsa, öğretmenin hem kendisi hem de dersi o kadar daha çok sevilmetedir. Ö₇ bu konuyu şu şekilde açıklamıştır:

“Plana göre gidersek derse ilgi az oluyor, öğrencilerin serbest faaliyet yapmalarına izin verirsem ilgi de artış oluyor...”

Öğrencilerin beden eğitimi dersine olan ilgi düzeyini yetersiz bulan Ö₄ bunun en büyük nedenini öğrencilerin gelecek kaygısı taşıdıklarından üniversite sınavında soru çıkacak derslere daha fazla zaman ayırmalarına bağlamaktadır. Ö₄’ün bu konuya yönelik görüşü şu şekildedir:

“Derse ilgi yüksek değil. Özellikle ortaöğretim son sınıf öğrencilerinin... Beden eğitimi dersine ilgi duysa bile bu derse sadece not ortalamasını yükseltmek için katılıyor...”

Öğrencilerin beden eğitimi dersine ilgilerini cinsiyetlerine göre farklı seviyede bulan Ö₂'e göre:

“Genellikle erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha istekli ve ilgili görünüyorlar. Kız öğrencilere içinde buldukları sosyalleşme sorununun üstesinden gelemediklerinden erkeklerle aynı ortamda hareket etmek istemiyorlar.”

Ö₂'nin görüşünü Aybek (2007)'in, öğrencilerin beden eğitimi dersine ve ders dışı etkinliklere yönelik tutumlarında beden eğitimi öğretmenin rolü konulu çalışmasında elde ettiği sonuçları destekler niteliktedir. Bu çalışmada genelde öğrencilerin beden eğitimi dersini sevdiklerini, öğrencileri kız ve erkek olarak ele aldıklarında kız öğrencilerin derse ve ders dışı etkinliklere katılmada erkek öğrencilerden daha az istekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Beden eğitimi öğretmenleri, öğrencilerin beden eğitimi dersine katılımda istekli oldukları, ama onları kısıtlayan bazı nedenlerin olduğunu belirttikleri görülmüştür. Öğretmenler, öğrencilerin bu derse ilgi duymalarını sağlamak için sadece beden eğitimi öğretmenin çabası değil, aynı zamanda okul yöneticilerinin, ailelerin de bu konuda öğretmenlere destek vermelerinin gerekliliğini belirtmiştir. Öğretmenler, ailelerin bu derse kolay geçilebilecek, öğrencilere faydasının az olduğu bir ders olarak gördüklerini ve pozitif bilim derslerine öğrencilerin yönelmelerini daha çok istediklerini belirtmiştir.

4.2.12. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine İlgilerine Yönelik Görüşleri

Ortaöğretim kurumlarındaki öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik ilgi düzeylerini belirlemeye yönelik bu soruda, öğrencilerin 5 (Ö₁, Ö₃, Ö₄, Ö₅, Ö₆)'inin bu derse diğer derslerden farklı buldukları belirlenmiştir. Bu grubu, 2 (Ö₂, Ö₇) öğrenci ile beden eğitimi dersine diğer derslerle aynı önemin verildiğinin vurgulandığı tema izlemektedir. Öğrenciler, beden eğitimi dersinde mutlu olduklarını, hareket ettiklerini, çok katı kurallar olmadığından kendilerini diğer derslere göre daha rahat ve özgür hissettikleri belirtmiştir. Bu konuya yönelik Ö₆'nın görüşü şu şekildedir:

“Bu derse dört gözle bekliyorum. Diğer derslere göre daha serbest ve bizi aşırı sıkmayan bir ders” (Ö₆).

Yukarıdaki ö₆ kodlu katılımcı ile aynı görüşü paylaşan ö₄'ün yorumu şu şekilde:

“Hareket etmemizi sağladığından ve bizi fazla sıkmadığından diğer sınıfta işlenen derslerden çok farklı...”

“...Diğer dersler gibi bizi kapalı bir alana hapsediyor. Bu ders eğitimin içinde bize özgürlüğü verdiği için çok farklı” (ö₁).

Öğrencilerden beden eğitimi dersini eğitim açısından diğer derslerle aynı gören ö₇ beden eğitimi dersine olan ilgisini şu şekilde açıklamıştır:

“Diğer dersler benim için ne kadar önemli ise bu derste en az onlar kadar değerlidir. Her ders önemlidir” (ö₇).

Katılımcıların beden eğitimi dersine öğrencilerin ilgi düzeylerine yönelik görüşleri değerlendirildiğinde, genel olarak öğrencilerin bu derse ilgilerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu konuda yöneticiler öğrencilerin derse karşı ilgili olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca, öğrencilerin ilgisini öğretmene bağlı bulan, bu dersin öğrencileri eğlendirdiği ve hoş vakit geçirmesini sağladığından öğrencilerin bu derse diğer derslerden daha fazla önem verdiklerini söyleyen, sınavlardan dolayı bu dersin başarılarını düşüreceğine inandığından dersten kendilerini soyutlayan öğrencilerin olduğunu belirten yönetici görüşleri de elde edilmiştir. Öğretmenlerden elde edilen verilere göre, öğrencilerin derse olan ilgilerinin bazı değişkenlere bağlı olduğu yönündedir. Ders içeriğinin öğrencilerin istekleri doğrultusunda olması ve derste serbest faaliyetler yapmaları onların bu derse olan ilgi düzeylerini artırıcı etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Yönetici ve öğretmenler beden eğitimi dersine karşı öğrencilerin ilgilerine ilişkin benzer temalara dokundukları tespit edilmiştir. Öğrenciler ise dersi katı kurallar içermediğinden ve kendilerinin hareket, eğlenme ve dinlenme ihtiyaçlarını karşıladığından bu derse diğer derslerden daha fazla önem verdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 8: Beden Eğitimi Dersine Velilerin Bakış Açısına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Yaklaşımlar	Katılımcı Kodları
Diğer dersler kadar önem veriyorlar	Y ₁ , Y ₂ , Ö ₂ , Ö ₃ , Ö ₆ , Ö ₅
Boş ve önemsiz ders olarak görüyorlar	Y ₆ , Y ₇
Zaman kaybı olarak görüyorlar	Y ₃ , Y ₄
Eğitici yönünün farkında değiller	Y ₅ , Ö ₁ , Ö ₃ , Ö ₆
Kolayca geçilebilecek bir ders	Ö ₄
Gelişim için bir araç	Ö ₂ , Ö ₇ , Ö ₁ , Ö ₄ , Ö ₅ , Ö ₇

Velilerin beden eğitimi dersine yönelik bakış açılarını belirlemek için katılımcılara yöneltilen sorulardan elde edilen veriler Tablo 8’de gösterilmiştir.

4.2.13. Velilerin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açılarına Yönelik Yönetici Görüşleri

Beden eğitimi dersini velilerin nasıl gördüğüne yönelik yöneticilerden elde edilen görüşlere göre; yöneticilerin 2 (Y₆, Y₇)’si eğitimin tamamlayıcısı niteliğinde olan bu dersi, velilerin boş ve önemsiz bir ders olarak gördüklerini belirtirken, 2 (Y₃, Y₄)’si ise zaman kaybı olarak gördüklerini belirtmiştir. Buna karşın 2 (Y₁, Y₂) yönetici, velilerin beden eğitimi dersine diğer dersler kadar önem verdiklerini belirtmiştir. Artık günümüzde aileler çocuklarının eğitimi ile yakından ilgilenmektedir. Onların derslerde neler yaptıklarını öğrencilere sorarak ya da okula bizzat kendileri gelerek çocuğunun eğitim durumunu yakından takip etmektedir. Bu durumun beden eğitimi dersi için böyle olmadığı yönetici görüşleriyle belirlenmiştir. Yöneticiler, beden eğitimi dersinde öğrencinin durumunu takip eden veli sayısının çok az olduğunu belirtmişlerdir. Bu görüşü öğretmenlerin görüşleri de destekler niteliktedir. Bu duruma ailelerin çocukları için gelecek kaygısı taşımalarının neden olduğu düşünülmektedir. Üniversite sınavı öncesinde ise bilimsel içerikli ve sınavlarda soru çıkan derslere çalışmak varken spor yapmayı öğrencilerin başarısını düşüren bir engel olarak görmektedirler. Bu konuyu Öncü (2007), Türk Toplumunda genel bir kanı haline gelen sporun akademik başarıyı olumsuz yönde etkilediği fikri ve sakatlanmalara neden olduğu düşüncesinin ailelerin olumsuz tavır sergilemesine sebep olduğunu, dolayısıyla öğrencilerin de beden eğitimine karşı tutumlarını etkilediğini ifade etmiştir. Sporun öğrenci başarısını olumsuz etkilediğini düşünen veliler de çocuğunun bu

derse katılıp zaman kaybetmektense akademik başarısını arttıracak diğer derslere zaman ayırmasını isteyebilmektedir. Bunun neticesinde bazı yöneticiler, öğrenciler başarılı dahi olsa, velilerin beden eğitimi dersine yönelik olumsuz tutumları sonucu çocuklar spordan uzaklaştırıldıklarını belirtmiştir. Yöneticilerin, velilerin beden eğitimi dersini nasıl gördüklerine dair yorumlarından Y₃'ün görüşü şu şekildedir:

“Veliler, çocuklarının beden eğitimi dersinde kendisini yormasından ziyade, diğer derslere ağırlık verip, üniversitede iyi bir yer kazanıp çocuklarının geleceğini garanti altına almalarını istiyorlar”.

“...Genellikle veliler çocuklarının bilimsel içerikli derslerde başarı sağlamalarını istiyor. Çocuk ne kadar spora yatkın olursa olsun okuldaki genel başarısının azalacağını düşündüğünden bu derse çok olumlu bakmıyor” (Y₄).

Aileler tarafından spora pozitif değer biçme, nesiller arasında spora olan ilgiyi artırır. Bu nedenle, ailelerin spora karşı tutumlarının olumlu olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında olumlu bir etken olacaktır (Öztürk, 1998'den aktaran: Öncü 2007:).

Katılımcılardan Y₇ kodlu katılımcı, beden eğitimi dersini nasıl gördüğünü şöyle açıklamıştır:

“Genel olarak veliler için bu ders, olsa da olur, olmasa da... Bu dersin çocuğumda spor yapma bilinci uyandırdığını düşünmüyorum. Ama bu ders iyi uygulanırsa eğitici özelliği çok iyi”.

Yöneticilere göre velilerin beden eğitimi dersine bakış açılarında farklılıklar vardır. Eğitim faaliyetlerini yakından takip eden ve dersin öğrencilerin gelişimi için önemini farkında olan velinin, öğrencinin sportif faaliyetlere katılımını sağladığı görülmektedir. Şahin (2011) yaptığı çalışmada bu konuya yönelik elde ettiği sonuçlara göre, velilerin bazılarının bilinçli olmadıklarından beden eğitimi dersine karşı olumsuz yaklaşıma sahip olduklarını, beden eğitimi dersinin önemini ve öğrenci gelişimine katkısını bilen velilerin ise beden eğitimi dersine olumlu baktıkları sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca velinin eğitim seviyesinin de beden eğitimi dersine bakışı etkilediği sonucuna ulaşılmaktadır. Özsandıkçı (2010), çalışmada ailelerin spora karşı tutumu, ailenin eğitim düzeyi ve ailenin spor yapma durumunun spora katılımı olumlu etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

4.2.14. Velilerin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açıklarına Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri

Tablo 8'e göre araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 3 (Ö₁, Ö₃, Ö₆)'ü velilerin beden eğitimi dersinin eğitici yönünün farkında olmadıklarını belirtmiştir. Öğretmenlerin 2 (Ö₂, Ö₇)'si velilerin beden eğitimi dersini öğrencilerin gelişimi için bir araç gördüklerini belirtmiştir. 1 (Ö₅) öğretmen velilerin beden eğitimi dersine diğer dersler kadar önem verdiklerini belirtirken, 1 (Ö₄) öğretmen de velilerin bu dersi kolay geçilebilecek bir ders olarak gördüklerini belirtmiştir. Ö₁, Ö₃ ve Ö₆ kodlu katılımcılar, velilerin beden eğitimi dersinin eğitici özelliğinin farkında olmadıklarını şöyle ifade etmişlerdir:

“...Dersin amacını bilmiyor. Dersin öğrenci üzerindeki yansımaları takip etmiyor. Bizimle çok az sayıda veli iletişim kuruyor. O da yetenekli öğrencilerin velisi oluyor” (Ö₃).

“Aslında derste öğrenci ne yapıyor çok ilgilenmiyorlar, onlar için öğrenci eğlensin, iyi zaman geçirsin ve ders notu da iyi olsun yeterli... Aileler ders hakkında yeterli bilince sahip değil, öğrenciler dersin amacını bilmiyor” (Ö₁).

“Yeterince önemli görülüyor, sadece aileden kaynaklı durum değil bakanlıkta bu dersi derse gereken önemi vermiyor. Dersin eğitici yanı sıra görmezlikten geliniyor” (Ö₆).

Günümüzde veliler öğrencinin sadece bilişsel olarak gelişimini desteklemeyip aynı zamanda duyuşsal ve psikomotor gelişimlerini de desteklemektedirler. Öğretmenlerin görüşlerinden çocukların gelişim evrelerini iyi bilen ve onların gelişimlerini yakından takip eden velilerin, öğrenciyi çok yönlü olarak geliştirmek için beden eğitimi dersine ilgi gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu bilince sahip olan veliler çocuğun gelişim ve yeteneğine uygun spor branşlarına yönlendirilmesi için öğretmenden yardım aldıkları görülmüştür. Ateş (1992)'e göre, günümüzde sadece fikir eğitiminden sorumlu bir eğitim ve öğretim sistemi artık geçerli değildir. İnsanın en az zihni kadar eğitime gereksinimi olan bir vücudu ve ruhsal durumu vardır. Bunu sağlayan en etkili yolun beden eğitimi etkinlikleri olduğu anlaşıldıktan sonradır ki; bütün ileri ve uygar ülkeler bu uğurda hiçbir fedakârlıktan kaçınmamışlar, büyük emekler, paralar harcamışlar ve bu yönde çabalarını arttırmaya devam etmişlerdir (Aktaran: Öncü, 2011: 29) .

Beden eğitimi dersinin öğrenciye sağladığı katkının farkında olan veli, çocuğunu spora yönlendirmektedir. Ö₂ kodlu katılımcının bu konuya yönelik görüşünü şu şekildedir:

“Aileler çocukları daha ilköğretimde iken, onların sosyal ve fiziksel gelişimlerini sağlamak için çocuklarını spora yönlendiriyorlar. Bunun yanında okul başarısını da aksatmamaya özen gösteriyorlar. Böylelikle gelecekte her açıdan donanımlı bireyler yetiştirmiş oluyorlar. Bunda sporun katkısının çok olduğunu düşünüyorlar”.

Aileler çocuklarının sağlıklı ve başarılı olabilmesi için amaçlı, kurallı hareketlerin önemini zamanla anlıyor. Katılımcılardan Ö₅ kodlu öğretmen, artık velilerin eskiye göre bu konuda daha duyarlı olduğunu şöyle açıklamıştır:

“Eskiye oranla sporun çocukların sağlığı ve gelişimi açısından önemini kavrayan veli, keşke daha çok spor yapılsa diyor”.

4.2.15. Ailelerin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açıklarına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Ailelerin beden eğitimi dersine yönelik bakış açılarının belirlenmesi için öğrencilere yöneltilen sorudan elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda elde edilen temalar Tablo 8’de gösterilmiştir. Öğrencilerin 4 (ö₁, ö₄, ö₅, ö₇)’ü velilerinin beden eğitimi dersini gelişim için bir araç gördüklerini belirtirken, öğrencilerin 3 (ö₂, ö₃, ö₆)’ü ailelerin beden eğitimi dersini diğer dersler kadar önem verdiklerini belirtmiştir. Öğrencilerin görüşlerinin iki tema üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Öğrenci görüşlerinden ailelerin beden eğitimi dersinin sağlıklı gelişim için gerekli olduğunun bilincinde olduklarına ulaşılmıştır. Ayrıca öğrenciler beden eğitimi dersi sayesinde kendini tanıma, yeteneklerini keşfetme ve geliştirme fırsatı bulduğundan ailelerin beden eğitimi dersine bakış açıları daha da iyi olduğu görülmüştür

Teknolojik araç-gereçlerin gelişmesi özellikle ortaöğretim çağındaki gençlerin zamanının çoğunu bu araç-gereçlere ayırmalarına sebep olmaktadır. Uzun süre teknolojik araçların başında hareketsiz kalan gençler, fiziksel olarak enerjilerini harcamadıklarından, hareketsiz yaşama bağlı olarak bir takım fizyolojik ve psikolojik sağlık sorunlarıyla yüzleşiyorlar. Aileler çocuklarının sağlıklı ve nitelikli birey olmaları için onları küçük yaşlardan itibaren sporla tanıştırap, onlara iyi bir kişilik kazandırmak için beden eğitimi dersini önemsedikleri belirlenmiştir. Bu konuda ö₄’ün görüşü şu şekildedir:

“Ailem bizim gelişimim için beden eğitimi dersini gerekli ve eğitimin bir parçası görüyor. Benim teknolojik araç-gereçlerle zihinsel yorgunluğumu gidermektense, spor yapmamı

istiyor. Kendimi fiziksel ve zihinsel olarak daha iyi gördüklerini, okul başarımda bunun etkisi olduğunu düşünüyorlar ...” (ö₄)

“Bu konuda ailem oldukça ilgili. Diğer derslerimin başarısı için bu dersin eğitici özelliğinin farkındalar. Her zaman destekler” (ö₁).

Öğrencilere yöneltilen velilerinin beden eğitimi dersini nasıl gördüklerine yönelik soruya ö₁ ve ö₄'ün verdiği cevap yapılan çalışmalarla paraleldir. Beden eğitimi faaliyetlerinin öğrencilerin fiziksel ve sosyal gelişimlerinin yanı sıra birçok araştırmadan çıkan sonuçlarda akademik başarıya da etkisi olduğu bulunmuştur (Dexter, 1999; Kimball, 2007; Koç, 2009). Bu çalışma sporun akademik başarıya önemli katkısı olduğunu desteklemektedir. Şahin (2011)'in yaptığı çalışmada beden eğitimi dersinin öğrencilerin rahatlmasına ve stres atmasına katkısı olduğundan, bu ders ile diğer dersler arasında olumlu ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencinin eğitimini önemseyen velinin her dersi önemseddiği gibi beden eğitimi dersini de önemseddiği görülmüştür. Bu önemi ö₂ şu şekilde açıklamıştır:

“Dersi önemsiyorlar. Dersten düşük not alınca, “neden” diye beni sorguluyorlar”.

“Kesinlikle ailem bu dersi önemsiyor. Beden eğitimi dersinin beni sosyalleştirdiğini, bana sorumluluk kazandırdığını gördüklerinden, diğer derslere nasıl önem veriyorlarsa aynısını bu derse gösteriyorlar” (ö₆).

Beden eğitimi dersine velilerin çok ilgi göstermediklerini yöneticiler belirtmişlerdir. Bu durumun oluşmasında derslerin içeriği kadar beden eğitimi öğretmenlerinin bu derse karşı tutum ve davranışlarının da etkisi olduğunu belirlenmiştir. Öğretmenin beden eğitimi dersine yönelik olumlu ya da olumsuz bakış açısının öğrenci ve veli üzerinde de önemli bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Örneğin, dersi planlı bir şekilde uygulamayıp öğrencilere alın topu oynayın şeklindeki yaptırımlar öğrencinin bu dersi günlük hayatında arkadaşlarıyla oyun oynayarak geçirdiği zamanla aynı olarak algılamasına neden olmakta ve dersi sıradanlaştırmaktadır. Öğretmenler, velilerin bir kısmının bu dersin çocukların gelişimindeki rolünün farkında olduğunu, diğer kısmının dersin eğitici yönünü yeterince bilmediğini, öğrencilerin bu derste geliştiklerini takip etmediklerini belirtmişlerdir. Yöneticilerin ve öğretmenlerin velilerin derse yeterince ilgi göstermediği yönündeki görüşler birbirini destekler niteliktedir. Öğrencilerin ifadelerinde ailelerinin bu dersi diğer derslerle aynı gördüklerini, bu derse de önem verdikleri

yönündedir. Görüşmeler süresince yönetici ve öğretmenlerden elde edilen verilerde öğrencilerin görüşlerini destekleyici sınırlı verilere ulaşılmıştır.

Hangi ders olursa olsun önemli olan velinin derse bakış açısının öğrencinin derse olan ilgisini belirlemede önemli bir kriter olmasıdır. Öncü (2007)'nün ana-babaların çocuklarının beden eğitimi derslerine katılımına yönelik tutumları ve beklentileri konulu çalışmasında, ilköğretim kademesinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ders aktivitelerine katılımı, büyük ölçüde ana-babaların konuya olan bakış açısıyla ilgili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Öğrenciler beden eğitimi dersinin öğrenci gelişimine olumlu katkı sağladığını ve kendi eğitimleri için ailelerinin bu dersi önemli gördüklerini belirtmiştir.

Tablo 9: Farklı Branş Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açıklarına Yönelik Katılımcı Görüşleri

Görüşler	Katılımcıların Kodları
Her öğretmen kendi dersini önemli buluyor.	Y ₁ ,Ö ₁ ,ö ₇ ,ö ₄
Az da olsa gereksiz görüyorlar.	Y ₂ ,Ö ₂ ,ö ₅
Eğitimde önemli yerinin olduğuna inanıyorlar.	Y ₃ ,Y ₄ ,Y ₅ ,Y ₆ ,Y ₇ ,Ö ₃ ,Ö ₇ ,ö ₂
Dersi çok eğlenceli ve gerekli görüyorlar.	Ö ₅
Boş bir ders olarak görüyorlar.	Ö ₄ ,ö ₆
Beden eğitimi öğretmenin derse bakışı etkilidir.	Ö ₆
Derse karşı olumsuz yaklaşımları yok.	ö ₁ ,ö ₃ ,ö ₇

4.2.16. Yöneticilere Göre, Farklı Branş Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri

Tablo 9'da beden eğitimi dersine farklı branş öğretmenlerinin bakış açlarına yönelik yönetici görüşlerinin olumlu olduğu görülmektedir. Yöneticilerin 5 (Y₃, Y₄, Y₅, Y₆, Y₇)'i diğer öğretmenlerin beden eğitimi dersine yönelik düşüncelerinin olumlu olduğunu belirtmiştir. Öğrenciler beden eğitimi dersine katıldıklarında fiziksel ve ruhsal olarak rahatladıklarından, farklı branş öğretmenleri kendi dersleri için bu durumu olumlu bulduklarından öğrencilerin bu derse katılımını gerekli gördüklerini belirtmişlerdir. 1 (Y₁) yönetici her öğretmenin kendi dersini önemli bulduğunu belirtirken, 1 (Y₂) yönetici diğer öğretmenlerin az da olsa beden eğitimi dersini gereksiz gördüklerini belirtmiştir. Burada

farklı branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik yaklaşımlarında beden eğitimi dersi öğretmenlerinin kendi derslerine karşı tutum ve davranışlarının da diğer öğretmenlerin bu derse bakış açılarını belirlemede etkili olduğu belirlenmiştir. Öğretmenler eğitim fakültelerinde öğrenim görürken, eğitim ve öğretim içinde yer alan derslerin önem ve amaçlarını benimsemeleri, meslek hayatına başlayan öğretmenin öğrencileri derslere yönlendirme açısından önem arz edecektir. Derslere karşı ön yargılı olan öğretmen davranışlarıyla öğrencileri etkileyecektir. Xiang (2002)'ın yaptığı çalışma sonucunda beden eğitime yönelik iyi eğitim almamış birçok öğretmenin beden eğitime karşı olumsuz tutumlar besledikleri sonucuna ulaşmıştır. Y₁ ve Y₂ kodlu katılımcılar, bu konu hakkındaki görüşlerini şu şekilde açıklamışlardır:

“Pek olumlu olduğunu düşünmüyorum. Her öğretmen kendi dersini diğer derslerden daha önemli görüyor. Bunun mesleki eğitimdeki eksikliklerinden kaynaklandığını düşünüyorum” (Y₁).

“...Daha çok sayısal derslere önem veriyorlar. Bunun nedenin, dersin etkili işlenmemesine ya da sporun öğrencilerin gelişimi için önemine inanmıyorlar” (Y₂).

Arslan ve Altay, (2009) genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi dersinin, çocukların bütünsel gelişimine katkı sağlayacağını ve performansta önemli olan sınıf içi davranışlarını da olumlu yönde geliştireceğini belirtmişlerdir. Beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişimlerine sağladığı olumlu katkıları gören farklı branş öğretmenleri bu dersi düzen ve disiplin açısından gerekli görüyor. Saydam (2003)'a göre öğretmenlik, öğretimde uzmanlaşma isteyen bir meslektir. Bu meslekte yer alan bireylerin belli bir genel kültür birikimi, özel alan bilgileri ve öğretmenlik mesleki yeterlilikleri ile donatılmış olmaları gerekmektedir. Y₆ kodlu katılımcı öğretmenin kültürel ve sosyal donanımı beden eğitimi dersinin önemini kavramada etkili olduğunu şu şekilde açıklamıştır:

“Öğretmenin dünya görüşü önemlidir. Sosyal ve kültürel anlamada kendini yetiştirmiş, çok gezen ve gören, sanat, müzik ve spor faaliyetlerine ilgisi olan ve bunların insanların kültürel olarak gelişimlerine katkısını bilen öğretmenler beden eğitimi dersini kendi dersi kadar önemli görüyor” (Y₆).

“ Bu biraz onların bakış açısıyla ilgili. Sporu seven ve öğrencilerin gelişimini olumlu olarak etkilediğini düşünen öğretmen dersi önemli görüyor” (Y₄).

Yöneticiler, farklı branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine gereken önemi verdiklerini, verilen önemde öğretmenlerin mesleki ve alan bilgisinin etkisinin olduğunu, kendilerini sürekli yenileyen ve farklı uğraşlar arayan öğretmenlerin dünya görüşünün

olumlu yönde şekillendiğini, beden eğitimi dersinin de önemini bu bakış açısıyla gerekli bulduklarını belirtmişlerdir. Bu dersin etkili olarak uygulanması öğrencileri fiziksel ve zihinsel olarak rahatlattığından kendi derslerine öğrencinin daha iyi katılım sağladığını Y₃ şöyle açıklamıştır:

“Dersi eğitim için önemli görüyorlar. Bu ders sayesinde özellikle zihinsel olarak öğrencinin rahatlamasının kendi derslerine olumlu yansıtığına inanıyorlar” (Y₃).

4.2.17. Beden Eğitimi Öğretmenlerine Göre, Farklı Branş Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri

Beden eğitimi öğretmenleri, farklı branş öğretmenlerinin genellikle beden eğitimi dersine olumlu baktıklarını belirtmiştir. Beden eğitimi öğretmenin kendi dersine gereken özeni göstermesinin, derslere hazırlıklı gelmesinin, başarılı şekilde hedeflere ulaşmasının farklı branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine bakışını etkilediği belirlenmiştir. Derse okul idarelerinin ve müfettişlerinin gerekli hassasiyeti göstermemeleri ve beden eğitimi derslerinin diğer derslerin açıklarının kapatılması amacıyla kullanılması beden eğitimi öğretmenin derse olan ilgisini azaltmıştır. Başaran’a göre de, “Bir meslek adamının mesleğinde başarılı olup doyuma ulaşabilmesi için mesleğinin gereklerine inanması, mesleği için gerekenleri bilmesi ve uygulaması zorunludur. Saydam (2003) inanma, bilme ve uygulama, öğretmenliğin duyuşsal, bilişsel ve devinimsel boyutlarını oluşturduğunu araştırmasında belirtmiştir. Öğretmenin derslerde istekli ve etkili olmadığını gözlemleyen diğer meslektaşları, bu dersi gereksiz ve boş bir ders olarak nitelendiriyor. Ö₄ kodlu beden eğitimi öğretmeni meslektaşlarının beden eğitimi dersine karşı yaklaşımlarını şu şekilde açıklamıştır:

“Sadece öğretmenler değil, veli ve öğrenci de bu dersi boş ders olarak görüyor. Eğitim sisteminde beden eğitimi dersinin hedefleri kimse tarafından tam olarak bilinmiyor. Dersin amacını bilmeyenler de dersi gereksiz görüyorlar” (Ö₄).

“Her öğretmen kendi dersinin önemini vurguluyor. Öğrencilerin gelişimi için beden eğitimi dersinin etkisini azımsıyorlar. Unuttukları bir şey var. Her dersin kendi içerisinde eğitici ve öğretici önemi vardır” (Ö₁).

Beden eğitimi dersine farklı branş öğretmenleri tarafından olumlu bakış açıları olduğunu Ö₅ kodlu katılımcı şu şekilde açıklamıştır:

“Ah keşke sizin yerinizde olsaydım diyorlar. Dersi rahat ve keyifli buluyorlar”.
“Eskiye göre bu derse ilgileri fazla. Öğrenciler bu ders sayesinde enerjilerini iyi yönde kullanıp, psikolojik olarak rahatlamaları onların derslerine de katkı sağlıyor” (Ö₇).

4.2.18. Öğrencilere Göre, Farklı Branş Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri

Tablo 9’a göre araştırmaya katılan öğrencilerin 3 (ö₁, ö₃, ö₇)’ü farklı branştaki öğretmenlerin beden eğitimi dersine karşı olumsuz yaklaşımlarının olmadığını belirtmiştir. Bu grubu 2 (ö₄, ö₇) öğrencinin her öğretmenin kendi dersini önemli bulduğu temasının olduğu görüş izlemektedir. 1’er öğrenci öğretmenlerin bu dersi az da olsa gereksiz gördüklerini ve her öğretmenin kendi dersini önemli bulduğunu belirtmiştir. Öğrencilerden ö₂ ve ö₃ farklı branştaki öğretmenlerin beden eğitimi dersine olumlu baktıklarını şu şekilde açıklamışlardır:

“Bazı öğrenciler beden eğitimi dersini gereksiz görmektedir. Öğretmen onlara “öyle düşünmeyin. O da önemli bir ders. Onda da öğreneceğiniz ve gelişiminizi destekleyecek bir takım özellikler var diyerek onlara beden eğitimi dersini sevdirmeye çalışıyor” (ö₂).

“Öğretmenlerin bu ders için olumsuz bir şey söylediklerini hiç duymadım” (ö₃).

Öğrencilerden ö₆, ö₅, ö₄ ve ö₇ öğretmenlerin beden eğitimi dersine karşı olumsuz bakış açıları olduğunu şu şekilde açıklamışlardır:

“Dersi çok önemsemiyorlar. Boş ders olarak görüyorlar. Ama öğrenciler de öyle... Beden den sınav mı olur? diyorlar “ (ö₆).

“Çok gereksiz görüyorlar. Özellikle sayısal öğretmenleri... Oysa beden eğitimi dersi bizi diğer derslere daha fazla motive ediyor” (ö₅).

“...Genellikle kendi derslerini vermeye çalışıyorlar” (ö₄).

“Bazen beden eğitimi dersinde ne yapıyorsunuz ki diyorlar. Bu dersi alıp kendi dersleri için kullanıyorlar” (ö₇).

Öğrenciler, bazı öğretmenlerin beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişimi için öneminden bahsettiklerini belirtirken, bazısının daha çok kendi derslerine öğrencilerin yönelmelerini istediklerini ifade etmişlerdir.

Farklı branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yaklaşımlarını yöneticiler genel olarak eğitim açısından önemli bulmuştur. Yöneticiler, öğretmenin dünya görüşünün, sporu

sevmesinin farklı branştaki öğretmenlerin beden eğitimi dersine bakışında önemli etkiye sahip olduğunu belirtmişlerdir. Yöneticilerin çoğu öğretmenlerin bu derse olumlu yaklaşıklarını düşünürken, öğretmenler kısmen meslektaşlarının beden eğitimi dersine olumlu yaklaştığını düşünmektedir. Öğrencilerin bir kısmı farklı branş öğretmenlerinin bu derse gereken ilgiyi göstermediklerini belirtmişlerdir.

4.3. Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarına Yönelik Görüşler

Bu bölümde beden eğitimi dersi uygulamalarına yönelik katılımcı görüşlerine yer verilmiştir. Bu bölümde dersin hedefi, uygulamada karşılaşılan sorunlar, dersin nasıl uygulandığı ve dersin hedeflere ulaşma durumu incelenmiştir.

Tablo 10: Beden Eğitimi Dersinin Uygulanmasındaki Amaca Yönelik Katılımcı Görüşler

Görüşler	Öğretmen	Yönetici	Öğrenci
Fiziksel gelişim sağlamak.	Ö ₁ ,Ö ₃ ,Ö ₄ ,Ö ₇	Y ₁ ,Y ₅ ,Y ₆	ö ₂ ,ö ₄
Sosyalleşmeyi sağlamak.	Ö ₁ ,Ö ₄ ,Ö ₅ ,Ö ₇	Y ₁ ,Y ₂	ö ₂
Zihinsel gelişimi desteklemek.	Ö ₃ ,Ö ₄	Y ₁	ö ₂
Düzen ve disiplin kazandırmak.	Ö ₂ ,Ö ₅	Y ₃ ,Y ₇	
Milli bilinç kazandırmak.		Y ₄ ,Y ₅	
Faydalı sportif ve kültürel faaliyetlere yönlendirmek.	Ö ₄ ,Ö ₇	Y ₁ ,Y ₄	
Ahlaki yönden gelişim sağlamak.	Ö ₂ ,Ö ₃	Y ₁ ,Y ₄	
Genel kültürlerini geliştirmek.	Ö ₆		
Demokratik ve özgür olmak.			ö ₁ ,ö ₃
Farklı spor dallarını öğrenmek.			ö ₅ ,ö ₆ ,ö ₇
Sorumluluk oluşturmak.	Ö ₂ ,Ö ₅	Y ₁ , Y ₂ , Y ₆ ,Y ₇	

4.3.1. Beden Eğitimi Dersinin Uygulanmasındaki Hedeflere Yönelik Yöneticilerin Görüşleri

Beden eğitimi dersi ile öğrencilere kazandırılmak istenen hedeflere ilişkin katılımcılardan elde edilen veriler Tablo 10'da gösterilmiştir. Yöneticilerin 4 (Y₁, Y₂, Y₆, Y₇)'ü beden eğitimi dersinin öğrencilerde sorumluluk kazandırmayı hedeflediğini

belirtirken, yöneticilerin 3 (Y₁, Y₅, Y₆)'ü bu dersin hedefinin öğrencilerin fiziksel gelişimine katkı sağlamak olduğunu belirtmiştir. Bu iki grubun dersin hedeflerine yönelik belirttiği görüşleri; sosyalleşmek, düzen ve disiplin sağlamak, öğrencilerde milli bilinç kazandırmak, öğrencileri ahlaki yönden geliştirmek ve faydalı sportif ve kültürel kazanımlar sağlamak yönündedir. Programın ilk basamağı olan, “bireyleri niçin ve neden eğitiyoruz?” sorusuna cevap aranan bu soruda beden eğitimi dersinin hedeflerine yönelik yönetici görüşleri şu şekildedir:

“Bu ders öğrencilerin beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından sağlıklı olmalarını, insan haklarına saygılı, topluma karşı sorumlu birey olmalarını amaçlıyor” (Y₁).

“...Ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerde beden eğitimi dersinin sağlıkları için yararlı olduğu bilinci uyandırmak, sporu yaşam biçimi haline getirmelerini sağlamak, iş birliği, görev ve sorumluluk almalarını sağlamak” (Y₂).

“ Öğrencilerde iyi bir kişilik ve milli kültür bilinci kazandırıp, insani değerleri iyi olan birey yetiştirmek” (Y₄).

“Sorumlu, özgüvenli, kurallara uyan ve disiplinli birey yetiştirmek” (Y₇).

Yöneticilerin beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki amaç ve hedeflerinin farkında oldukları görülmüştür. Yöneticiler ülke için ahlaki, sosyal, kültürel açıdan donanımlı bireyler yetiştirilmesinin beden eğitimi dersinin en yaygın hedefleri arasında göstermişlerdir. Öğrencilerin kişilik gelişimi üzerinde beden eğitimi dersinin önemini belirtmişlerdir.

4.3.2. Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarındaki Hedeflere Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 4 (Ö₁, Ö₃, Ö₄, Ö₇)'ü beden eğitimi dersinin hedefinin öğrencilerin fiziksel gelişimini sağlamak olduğunu belirtirken, 4 (Ö₁, Ö₄, Ö₅, Ö₇) öğretmen de bu dersin hedefi olarak öğrencinin sosyal gelişimi sağlamak olduğunu belirtmiştir. 2'şer öğretmen; beden eğitimi dersinin hedefleri olarak öğrenciye düzen ve disiplin kazandırmak, ahlaki gelişimini sağlamak, sorumluluk kazandırmak ve onu sosyalleştirmek olduğunu belirtmiştir. Ayrıca beden eğitimi dersi öğrencinin sosyal ve fiziksel gelişimini sağlarken, onu kültürel açıdan da geliştirmeyi hedeflediğine ulaşılmıştır. Dersin etkili olarak uygulanmasını engelleyen bazı durumlardan dolayı her öğretmen programdaki hedefleri okulunun mevcut durumuna göre uyarladığından, öğretmenlerin

belirlediği bir takım hedeflerin olduğuna ulaşılmıştır. Örneğin, Ö₆ kodlu katılımcı beden eğitimi dersinin hedeflerinden birinin öğrencilerin genel kültür seviyesini yükseltmek olduğu belirtmiştir. Bu konu hakkında Ö₆'nın görüşü şu şekildedir:

“ Genel kültür seviyelerine bir nebze olsun katkı sağlamak. Onları profesyonel sporcu yapmak amacıyla değilim...”(Ö₆).

“Milli eğitimin programda belirlediği hedefler var. Okulun mevcut olanaklarının kısıtlı olmasından bu hedefleri gerçekleştiremiyorum. Sadece ders aracılığı ile öğrencilerin sosyalleşmelerini sağlayıp, onların belirli alanlara yönelmelerine yardımcı olmak amacındayım, yoksa sporcu yetiştirmek değil...”(Ö₇).

“Öğrencilerin sosyal ve kültürlü olmalarını sağlamak. Bedenen, ruhen ve fikren gelişimlerini sağlayarak, topluma faydalı bireyler yetiştirmek öncelikli hedeflerim arasındadır...”(Ö₄).

Eğitimde hedefler belirlenirken, ülkelerin de özellikleri dikkate alınmaktadır. Bu hedefler her eğitim kademesinde, her ders için ve öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak yapılmaktadır. Derste öğrencilere kazandırılmak istenen hedef davranışların onların günlük hayatlarına da yansımaları önemlidir. Ö₂ kodlu katılımcının bu konu hakkındaki görüşü şu şekildedir:

“Bu dönemdeki öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate alarak, onların birbirine karşı saygı duymalarını, düzenli ve disiplinli olmalarını, temizlik ve çevre bakımı alışkanlığı kazandırmak gibi davranışları kazandırıp, günlük yaşantılarında uygulamalarını sağlamak...”(Ö₂)

“...Dersler esnasında yaptırdığım eğitsel oyunlar sayesinde kazanma ve kaybetmenin normal olduğunu kabul ediyorlar. Bu kazanımı hayatlarına da uyarlıyorlar”(Ö₁).

4.3.3. Beden Eğitimi Dersinden Öğrencilerin Beklentileri

Beden eğitimi dersinden öğrencilerin beklentilerinin sorgulandığı bu soruda, araştırmaya katılan öğrencilerin 3 (ö₅, ö₆, ö₇)’ü farklı spor dalları öğrenmeyi beklediklerini belirtmişlerdir. Bu temayı 2’şer öğrencinin belirttiği fiziksel gelişimi sağlamak ve demokratik ve özgür olmak görüşleri izlemektedir. 1’er öğrenci; beden eğitimi dersinin kendilerini sosyalleştirmesi ve zihinsel gelişimlerini sağlamsını beklediklerini belirtmiştir. Beden eğitimi dersinde farklı spor dallarını öğrenme ve uygulama fırsatı beklediklerini ö₇, ö₅, ö₃ şu şekilde açıklamıştır:

“...Masa tenisi oynamak, farklı sporlar tanımak ve yapmak istiyorum. Ama oynayabileceğim alan yok” (ö₇).

“Farklı spor branşlarını bu derste öğrenmek ve uygulamak istiyorum”(ö₅).

“Daha serbest olup, istediğimiz sporla ilgilenmek istiyoruz. Öğretmen o haftanın konusunu iki saatli ders boyunca yaptırıyor. Daha serbest bırakılmak, diğer derslerdeki hareketsizliği bu derste gidermek istiyoruz” (ö₃).

“...Zihinsel yorgunluğumu atabileceğim, fiziksel olarak rahatlayabileceğim bütün hareketleri yapmak istiyorum” (ö₂).

Öğrenciler beden eğitimi dersinde daha özgür olmak ve farklı spor dallarını yapmak istediklerini ifade etmişlerdir. Bunun nedeni olarak, öğrencilerin sınıf ortamında işledikleri diğer derslerde öğrencilerin hareket özgürlüğünün sınırlı olması ve bu derslerin öğrencileri zihinsel olarak yorması gösterilebilir.

Yöneticiler beden eğitimi dersini fiziksel gelişimden ziyade öğrencilere sorumluluk kazandıran bir ders olarak görmektedir. Yöneticilerinde belirttiği gibi beden eğitimi dersi öğrenci de düzen ve disiplin kazandırdığından, öğrenciler üzerlerine aldıkları görevi yerine getirmek konusunda da gelişim göstermektedirler. Beden eğitimi öğretmenlerinin de görüşleri yöneticileri destekler niteliktedir. Öğretmenler bu dersin öğrencilere sorumluluk kazandırdığı görüşünü benimsedikleri, ayrıca öğrencinin hareket etmesini sağlayarak fiziksel gelişimi de sağladıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler ise bu ders sayesinde eğlenmek, dinlenmek, hareket etmek ve farklı sportif faaliyetler yapmak istedikleri genel olarak belirtmişlerdir.

Tablo 11: Beden Eğitimi Dersinin Hedeflere Ulaşmasında Okulun Olanaklarının Yeterliğine İlişkin Katılımcı Görüşleri

Görüşler	Katılımcılar		
	Yöneticiler	Öğretmenler	Öğrenciler
Yeterli	Y ₁ ,Y ₂ ,Y ₃ ,Y ₅	Ö ₁ ,Ö ₂ ,Ö ₃ ,	ö ₁ ,ö ₂ ,ö ₃ ,ö ₄ ,ö ₅
Yetersiz	Y ₄ ,Y ₆ ,Y ₇	Ö ₄ ,Ö ₅ ,Ö ₆ ,Ö ₇	ö ₆ ,ö ₇

4.3.4. Hedeflere Ulaşmada Okulun Olanaklarına Yönelik Yönetici Görüşleri

Tablo 11'e göre araştırmaya katılan yöneticilerin 4 (Y₁, Y₂, Y₃, Y₅)'ü hedeflere ulaşmak için okulun olanaklarının yeterli olduğunu belirtmiştir. Okullarının diğer okullara

nazaran alan, saha ve malzeme açısından çok iyi durumda olduğunu, beden eğitimi öğretmenlerinin bu mevcut koşulları iyi kullanmalarının dersin hedeflere ulaşmasında etkili olacağını belirtmişlerdir. Bu konuda yöneticilerden elde edilen veriler şu şekildedir:

“Hedefleri gerçekleştirmek için her şey mevcut. Birçok okula göre iyi durumdayız. Öğretmen alanında etkili olup, dersi öğrencilere iyi sunması hedeflerin gerçekleşmesinde etkilidir”(Y₂).

“Kapalı ve açık spor salonlarımız var. Malzeme, araç-gereç iyi durumda” (Y₃).

“Hiçbir eksliğimiz yok. Önemli görev öğretmene düşmektedir” (Y₅).

Y₄ ve Y₆ kodlu katılımcılar beden eğitimi dersi için gerekli saha ve yeterli malzeme olmadığından, öğretmenlerin beden eğitimi programındaki hedefleri gerçekleştirmekte zorluklar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Yöneticiler, bu eksikliklere rağmen yine de öğretmenlerin okulun mevcut durumlarını göz önünde bulundurarak, hedefleri kısmen de olsa gerçekleştirmeye çalıştıklarını belirtmişlerdir.

“En önemli eksik bir spor salonumuzun olmamasıdır ki bu özellik kışın derslerin yapılmasını aksatmaktadır” (Y₄).

“...Spor salonunun olmaması beden eğitimi dersinin işlenmesi açısından en önemli sorun. Bu durumdan ne yönetici olarak ben memnunum, ne öğretmenler ne de öğrenciler...” (Y₆)

Yöneticiler genellikle beden eğitimi dersinin hedeflerine ulaşmak için okullarının olanaklarını yeterli görmekte olup, bazısı bu durumda hedeflere ulaşmada yaşanan sıkıntının öğretmenlerin bilgi ve beceri bakımından eksik olmalarından kaynaklandığını belirtmişlerdir. Bu konuyu Y₁ şu şekilde açıklamıştır:

“Bazı okullara göre her şeyimiz var. Hedeflere ulaşma konusunda sorun programın diğer beden eğitimi dersleriyle aynı ders saatine gelmesinden ve öğretmenlerin bilgi ve donanım bakımından yeterli olmamasından kaynaklanıyor” (Y₁).

Oysa araç gereç materyali dersin çeşitlendirilmesinde ve zenginleştirilmesinde son derece önemlidir. Kaldı ki ders materyalinin yetersizliği dersin daha çok öğretmen merkezli işlenmesi sonucunu doğurur ve bu motivasyon unsurunu harekete geçirmede ve dersin hedef davranışlarına ulaşmada ciddi sorunlara yol açabilir. Şahin (2011), yapmış olduğu çalışmasında spor salonu olmayan okulların çoğu kez beden eğitimi dersini etkili işleyemediği sonucuna ulaşmıştır. Okulun olanaklarının az olması ve yağışlı gün sayısının fazla olmasının da spor salonu olmayan okullarda dersin uygulanmasını aksattığına

ulaşmıştır. Taşmektepligil ve diğerleri (2006)'nin ilköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi konulu yaptıkları çalışmada okullarda yeterli tesis ve malzeme bulunmadığı ve sportif faaliyetlere okul idarelerinin yeterli desteği vermediği sonucuna ulaşmışlardır.

4.3.5. Hedeflere Ulaşmada Okulun Olanaklarının Yeterliliğine İlişkin Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri

Beden eğitimi öğretmenleri genel olarak hedeflere ulaşma konusunda okulun olanaklarının yetersiz olduğunu, yaşanan sorunun sadece okulun saha, alan ve malzeme eksikliğinden değil, programdaki beden eğitimi ders saatlerinin diğer beden eğitimi ders saatleri ile çakışmasından da kaynaklandığını açıklamışlardır.

“Okulun imkânları çok iyi. Genel sorun, programdaki bozukluk nedeni ile aynı anda 4 sınıfın spor salonunda ders yapmak zorunda kalması. Öğrencinin diğer derslerdeki zihinsel yorgunluğunu atmada önemi çok olan bu dersin, ilk olarak genel programa yerleştirilmesi gerekir...” (Ö₁).

“ Birçok okula göre okulumuzun olanakları çok iyi. Spor salonunun olması dersin istikrarlı şekilde uygulanmasında büyük avantaj. Bunun haricinde ders saatlerinin diğer beden eğitimi dersleriyle çakışmasından kaynaklı hedeflere ulaşma noktasında sıkıntı yaşanmakta. Yoksa okulumuz bu ders için iyi donanıma sahip” (Ö₃).

Gülüm ve Bilir (2010)'in yaptıkları beden eğitimi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri adlı çalışmada, okulların beden eğitimi dersi açısından yetersiz fiziksel koşullara sahip olması, sınıf mevcutlarının uygun olmayışı, uygulama sırasında yeterli materyallerin sunulamaması da programın uygulanmasını aksatan etmenler olarak görülmüştür. Solmaz (2006)'ın çalışmasındaki bulgulara göre Türkiye'deki okulların genelinin, beden eğitimi dersleri için araç-gereç yönünden % 88 oranında yetersizdir. Bu çalışmalar beden eğitimi öğretmenlerinden elde edilen görüşleri destekler niteliktedir.

Yöneticilerin çoğunluğu okulun olanaklarını yeterli görürken, beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunluğu ise yetersiz bulmuştur.

Öğretmenler bu yetersizliği şu şekilde ifade etmişlerdir:

“Hedefleri gerçekleştirmek için haftalık programdaki iki saatlik zamanı etkili kullanmak gerekir. Spor salonu olmayan bir okulda bu gerçekleştirmek ne kadar mümkün bilmiyorum. Hava şartları dersin düzenli uygulanmasını etkiliyor. Kışın öğrenciler ya sınıfta ya da koridorda dolaşıyorlar” (Ö₄).

“Spor salonu yok, öğrenciler bahçede beton zeminde ders yapmak zorunda kalıyorlar” (Ö₇).

Ayan (2007)’nin çalışmasında, sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri sınıfların çok kalabalık olmasının ve beden eğitimi öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler hakkında öğretmenin yeterli bilgiye sahip olmamasının, beden eğitimi dersinin amaçlarına göre uygulanması önünde bir engel olduğu sunucuna ulaşmıştır.

4.3.6. Hedeflere Ulaşmada Okulun Olanaklarının Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Beden eğitimi dersinin etkili olarak uygulanmasında okulun olanaklarının yeterliliğine yönelik öğrencilerin görüşleri, öğretmenlerin aksine müdürleri destekler niteliktedir. Öğrenciler okulun olanaklarını yeterli bulmalarına rağmen, dersin kendi ilgi ve isteklerine karşılımda bazı sorunların olduğunu belirtmişlerdir. Bu programın diğer beden eğitimi dersi ile çakışması ve sınıfların kalabalık olmasından öğretmenlerin öğrencilerle etkili ders yapmalarını engellemesinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Bu konu hakkında ö₁, ö₆ ve ö₇’nin görüşleri şu şekildedir:

“Okulda birçok alan, saha var. Ama dersler istediğimiz gibi geçmiyor” (ö₁).

“Spor salonu yok. Farklı spor yapabileceğimiz alanlar yok. Özellikle kışın dersi soğuk havada yapıyoruz. O zaman ders dinlendirici ve eğlendirici özelliğini kaybedip, çile halini alıyor” (ö₆).

“Spor yapabileceğimiz dış sahalarda var. Havanın kötü olduğu durumlarda spor yapabileceğimiz bir iç sahamız yok. Bu durumlarda ders yapamıyoruz. Kantinde ya da sınıfta oturuyoruz” (ö₇).

Okulun olanaklarının yeterli olduğunu düşünen ö₄ ve ö₅’in görüşleri şu şekildedir:

“Arkadaşlarımızın gittiği diğer okullara göre oldukça iyi. Saha, malzeme iyi”(ö₄).

“Spor yapabileceğimiz ve spora teşvik eden birçok alan, saha ve malzeme var. Boş zamanlarımızı değerlendirmekte okul bize iyi imkânlar sunuyor”(ö₅).

Öğrenciler, beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerinin aksine okullarının beden eğitimi dersi için gerekli saha ve malzemeye sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerin ve öğretmenlerin bulgularının uyuşmaması öğrencilerin bu dersin etkili olarak uygulanması için gerekli olan koşulların bilincinde olmadıkları görüşü ile açıklanabilir.

Katılımcıların beden eğitimi dersinin uygulanmasında okulun olanaklarının yeterliliğine yönelik yaptıkları yorumlardan beden eğitimi öğretmenleri dışındaki katılımcıların okulun olanaklarını yeterli gördüklerine ulaşılmıştır. Yöneticiler, genel olarak okulun olanaklarını yeterli bulup, ekili bir eğitimle dersin hedeflerine ulaşabileceği üzerinde durmuşlardır. Beden eğitimi öğretmenleri ise görev yaptıkları okullarda malzeme olmasına rağmen ders saatlerinin diğer beden eğitimi dersleri ile çakışmasının dersin yeterince uygulanamamasına neden olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 12: Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarının Nasıl Yapıldığına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Görüşler	Katılımcılar		
	Yönetici	Öğretmen	Öğrenci
Gelişimlerini destekleyici çalışmalar yapılıyor.	Y ₃ ,Y ₆	Ö ₃ ,Ö ₄ ,Ö ₆	ö ₇
Eğitsel oyunlara önem veriliyor.	Y ₄	Ö ₂	ö ₅ ,ö ₇
Farklı yöntemlerle ders çekici hale getiriliyor.		Ö ₃	ö ₂ ,ö ₅ ,ö ₆ ,ö ₇
Öğrenci dersin merkezine alınıyor.	Y ₂ ,Y ₅ ,Y ₆	Ö ₂ ,Ö ₅	ö ₇
Planlı olarak ders yapılıyor.		Ö ₂ ,Ö ₃ ,Ö ₄	
Hedefler öğrencilerin beklentilerine uygun hale getiriliyor.	Y ₂ ,Y ₅	Ö ₅	
Verimsiz ders oluyor.		Ö ₁	ö ₁
Konu verildikten sonra serbest faaliyetler yaptırılıyor.	Y ₁	Ö ₁ ,Ö ₄ ,Ö ₅ ,Ö ₆ ,Ö ₇	ö ₁ ,ö ₄ ,ö ₆
Disiplin ve kurallara bağlı olarak ders yapılıyor.	Y ₇ ,Y ₆		ö ₃

Beden eğitimi dersinin hedeflerini gerçekleştirmek için, dersin nasıl uygulandığına yönelik yönetici, öğretmen ve öğrencilerden elde edilen görüşler Tablo 12 de gösterilmiştir.

4.3.7. Yöneticilerin Beden Eğitimi Dersini Takip etme durumları ve Dersin Uygulanmasına İlişkin Görüşleri

Tablo 13'e göre araştırmaya katılan yöneticilerin 4 (Y₁, Y₂, Y₄, Y₆)'ü beden eğitimi dersini ara sıra takip ettiklerini belirtmiştir. Yöneticilerin 2 (Y₃, Y₇)'si dersi çok nadir takip ettiklerini belirtirken, Y₅ kodlu yönetici her zaman takip ettiğini belirtmiştir. Sporu seven ve dersin okulun disiplinini sağladığını düşünen ve tanıtımındaki katkısını bilen yönetici, dersin hedeflere ulaşır nitelikte uygulanıp, uygulanmadığını yakından takip ediyor. Farklı bir branş öğretmeni olup, sporu seven ve sporun kişi üzerindeki etkisinin önemine inanan Y5 kodlu katılımcı dersleri sürekli takip ettiğini şöyle ifade etmiştir:

“Bütün dersleri takip ediyorum. Ansızın derslere giriyorum. Programın nasıl uygulandığını, dersin öğrencilere nasıl sunulduğunu gözlemliyorum...” (Y₅).

Tablo 13: Yöneticilerin Dersi Takip Etme Durumları

Durum	Yönetici Kodu
Her Zaman	Y ₅
Ara Sıra	Y ₁ ,Y ₂ ,Y ₄ ,Y ₆
Çok Nadir	Y ₃ ,Y ₇

Bu dersin öneminin çok fazla olduğunu, ama verilen önem bakımından sonlarda yer aldığını düşünen Y₇ kodlu katılımcı bu dersi çok nadir olarak gözlemlediğini şu şekilde açıklamıştır:

“Uzaktan dersi gözlemliyorum. Dersin etkili bir içeriği olduğunu ve öğrencilere sunulacak bir içerik olduğunu görmedim. Okulun imkânları olmadığından. Öğrenciler serbest bırakılıyor” (Y₇).

Dersi ara sıra takip ettiğini belirten yöneticilerden Y₄'ün açıklaması şu şekildedir:

“Her zaman olmasa da ara sıra öğretmenin dersi nasıl uyguladığını, öğrencilerin nasıl davranışlar sergilediğine bakıyorum” (Y₄).

Yöneticiler, öğretmenlerin dersi amaçlarına uygun olarak yapıp yapmadığını, öğrencinin dersteki durumunu, öğretmenin dersi nasıl yönettiğini ve öğrencinin ilgisini

derse çekmek için neler yaptığını gözlemlemek için dersleri takip ettiklerini belirtmişlerdir. Tablo 12'ye göre yöneticilerin 3 (Y₂, Y₅, Y₆)'ü beden eğitimi dersinde öğrencinin merkeze alındığı uygulamalara yer verildiğini belirtmiştir. 2'şer yönetici; dersin öğrenci gelişimini destekler nitelikte olduğunu, derste öğrenciye düzen ve disiplin kazandırmaya yönelik çalışmaların yapıldığını ve hedeflerin öğrencilerin beklentilerine uygun hale getirildiğini belirtmiştir. Ayrıca 1'er yönetici de ders uygulanırken önce konunun verildiğini ve öğrencilerin seviyesine uygun eğitsel oyunlarla öğrencileri sıkmadan bu konunun pekiştirildiğini belirtmiştir. Yöneticilerden Y₆, Y₃ ve Y₅'in beden eğitimi dersi uygulanmasına yönelik görüşleri şu şekildedir:

“Okulun imkânları ölçüsünde öğrencilerin istekleri dikkate alınarak, eğitsel yönü yüksek olan aktiviteler yapılıyor. Öğretmenler derste düzen, disiplin kazandırıyorlar” (Y₆).

“Öğretmen dersini denetim ve disiplin altında veriyor...” (Y₃)

“Derse ansızın giriyorum... Öğretmen derste öğrencileri daha aktif kılıyor, onların ihtiyaçlarını göz önüne alarak dersi uyguluyor...Genellikle konu anlatılıyor, sonra öğrenciler serbest bırakılıyor. Bu durum iki saat beden eğitimi olan sınıflarda böyle. Bir saatin olduğu sınıflarda öğretmen öğrencinin kısıtlı sürede dersten beklentisini karşılamak için öğrencilerin istediği aktiviteyi yapmasına izin veriyor ” (Y₅).

Taşmektepligil ve diğerleri (2006)'nin çalışmasında öğrencilerin % 58,3'ü beden eğitimi dersinde serbest oyun için bir ders saatinin ayrıldığını belirtmişlerdir. Buna göre iki saatlik beden eğitimi dersinde öğrencilerin, bir ders saatinde konu işlendiği ikinci saatinde de serbest kaldıkları anlaşılmaktadır.

4.3.8. Hedeflere Ulaşmada Dersin Nasıl Uygulandığına Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri

Tablo 12'ye göre araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 6'sı beden eğitimi dersinde konu verildikten sonra serbest faaliyetler yaptıklarını belirtmiştir. 3'er öğretmen; dersin planlı bir şekilde yapıldığını ve derste öğrencilerin gelişimlerini destekleyici çalışmalara yer verildiğini belirtmiştir. 1'er öğretmen ise; hedeflerin öğrencilerin beklentilerine uygun hale getirildiğini, ders işlenirken farklı yöntemler kullandıklarını ve eğitsel oyunlarla öğrencilere dersi sevdirmeye çalıştıklarını belirtmiştir. Derste ilk olarak programdaki konunun uygulamalı olarak verildiği, kalabalık sınıflarda öğrencinin hareketi tekrarlama fırsatı çok olmadığından, konuya ilişkin grup halinde

yapılan eğitsel oyunlarla davranış kazandırılmaya çalışıldığı görülmüştür. Ö₅ ve Ö₂ dersleri nasıl işlediklerini şu şekilde açıklamışlardır:

“Konu tespit ediliyor. Öğrencinin beklentilerine uygun hale getiriliyor. Ön bilgilerini sınamak ve aktif kılmak için konu hakkında beyin fırtınası yaptırıyorum. Fikir uyumsuzluğunun olduğu durumlarda, doğru noktaları tespit ediyoruz. Böylelikle onlara önemli olduklarını hissettiriyorum” (Ö₅).

“Planlı olarak derse giriyorum. Hangi konuyu anlatacağsam dersin akışı bozulmaması için malzemeleri önceden salona getirtiyorum. Öğrencileri kalıba sokmadan, konunun özelliklerini yüzeysel anlatıyorum. Uygulama fırsatı sunuyorum. Eğitsel oyunlarla öğrencilerin eğlenmesini sağlıyorum” (Ö₂).

Beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerinden uygulamanın etkili olmasında saha ve malzeme kadar, dersin programın uygun zaman dilimlerine konulması ve öğrenci sayısının hedefleri gerçekleştirmeye uygun olacak sayıda az olmasının etkili ders uygulamasında önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aksi durumda öğretilmekte yılgınlık olmakta ve ders eğitici özelliğini kaybetmektedir. Ö₁ kodlu katılımcının bu konuyla ilgili görüşü şu şekildedir:

“Uygulamam gereken planlarım var. Dersin diğer beden eğitimi dersleri ile çakışması yüzünden uygulayamıyorum. Motivasyonum yok. Yoklama alıp, öğrencileri serbest bırakıyorum” (Ö₁).

“Spor salonu yok. 40 dk’lık sürenin 20 dk’sı yoklama alınması, kıyafet değişimi ile geçiyor. Geriye kalan sürede de öğrencilerin istedikleri faaliyetleri yapması için boş bırakıyorum” (Ö₇).

Öğretmenlerin, olanaklar dahilinde dersi öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verecek duruma getirdikleri ve diğer derslerdeki zihinsel yorgunluğun giderilmesi için öğrencileri aşırı disipline tabi tutmadan onların serbest faaliyetler yapmalarına izin verdikleri görülmüştür.

4.3.9. Derslerinin Nasıl Geçtiği ve Neler Yapıldığına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Tablo 14’te beden eğitimi dersi uygulamalarının öğrencilerin üzerindeki etkisinin nasıl olduğuna ilişkin görüşlere yer verilmiştir. Öğrencilerin çoğunun bu derste yapılan uygulamalara bakış açılarının iyi olduğuna ulaşılmıştır.

Tablo 14: Beden Eğitimi Dersi Uygulamalarına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Görüşler	Öğrenci Kodu
İyi	Ö ₁ ,Ö ₂ ,Ö ₄ ,Ö ₅ ,Ö ₆ ,Ö ₇
Kötü	Ö ₃

Dersin verimli olarak uygulanmadığını belirten öğrenciler olmasına karşın, genelinin dersin uygulanmasından memnun olduğu görülmüştür. Genel olarak öğretmenlerin konuyu anlattığı, uygulattığı ve sonrasında öğrencileri serbest bıraktığı görülmektedir. Beden eğitimi dersinin işlenişine yönelik öğrenci görüşleri şu şekildedir:

“...İlk saat o hafta işlenecek konu veriliyor. Konu ile ilgili alıştırmalar yapıyoruz ve oyunlar oynuyoruz. İkinci derste öğretmen bizimle birlikte oyunlara katılıyor” (Ö₆).

“...Öğretmen komut vererek bizi sürekli disiplin altında tutuyor. Çoğunlukla 2 saat dolu dolu ders yapıyoruz. Nadiren öğretmen serbest bırakıyor” (Ö₃).

“...Konu anlatılıp uygulandıktan sonra istediğimiz sporu yapmak için serbest kalıyoruz. Topu alın oynayın demiyor. Öğretmende bizimle birlikte oynuyor (Ö₂).

Öğretmen öğrencilerin haftalık yoğun ders programını dikkate alarak derste öğrencileri çok sıkı disipline tabi tutmayıp, daha serbest ve rahatlatıcı hareketler yapmalarına izin veriyor. Ö₇'nin bu konu ile ilgili yorumu şu şekildedir:

“...Yoğun ders programını göz önüne alarak derste çok sıkmadan, derslerin yorgunluğunu atmak için eğlendirici dinlendirici faaliyetler yapıyor(Ö₇).

Tablo 12’de görüldüğü gibi 7 öğrencinin 4’ü öğretmenin derste farklı yöntemler kullanarak dersi daha eğlenceli hale getirdiği sonucunu veren temayı belirtmişlerdir. Taşmektepliği ve diğerleri (2006)’nın çalışmasında öğretmenlerin ders işlemede tercih ettiği yöntemler kullanım sıklığına göre; ‘gösteri, eşli çalışma, komut, katılım, alıştırmaya’ biçiminde olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Aslında yöntem ve tekniklerin her birinin kullanılması için gerekli koşullar, birbirinden farklı olabilir. Bu nedenle başarılı öğretim için, öğretmenlerin bu yöntemler arasından kendilerine, öğrencilerine, araç-gerece, konu alanına ve kazandırmak istedikleri davranışlara en uygun olanını seçmeleri önemlidir. Bunun yanı sıra yıllık plan hazırlanırken iklim ve mevsim şartları, okulun sahip olduğu alan, ders gereçleri ve öğrenci seviyesi arasında bağlantı kurulmalıdır. Öğrencilerin

dikkatini çekmekte ve yeni davranışlar kazandırmada farklı yöntem ve tekniklerin önemli olduğu bu sonuçtan çıkarılabilir. Öğrencilere eğlenme fırsatı veren ve onları eğlendirirken eğitsel açıdan da gelişimlerini sağlayan eğitsel oyunlar da öğretmenlerin ders esnasında kullandıkları farklı aktiviteler arasında olduğu görülmüştür.

Tablo 15: Beden Eğitimi Dersinin Hedeflerine Ulaşmasına Yönelik katılımcı Görüşleri

Görüşler	Katılımcılar		
	Yönetici	Öğretmen	Öğrenci
Ulaşıyor	Y ₃	Ö ₂ ,Ö ₃ ,Ö ₅	ö ₂ ,ö ₄ ,ö ₅ ,ö ₆
Kısmen ulaşıyor	Y ₁	Ö ₆ ,Ö ₇	ö ₇
Ulaşılmıyor	Y ₂ ,Y ₄ ,Y ₅ ,Y ₆ ,Y ₇	Ö ₁ ,Ö ₄	ö ₁ ,ö ₃

4.3.10. Beden Eğitimi Dersinin Hedeflerine Ulaşmasına Yönelik Yönetici Görüşleri

Hedeflere ulaşmada kullanılan tesis, alan, ders saatinin yeterli olup nitelikli öğretmenler tarafından kullanılması gerekir.

Yöneticilerin 5 (Y₂, Y₄, Y₅, Y₆, Y₇)’i beden eğitimi dersinin hedeflerine ulaşmadığını belirtirken, 1’er yönetici; dersin hedeflere kısmen ulaştığını ya da ulaşmadığını belirtmiştir. Y₂, Y₄ ve Y₅’in bu konuya yönelik görüşleri şu şekildedir:

“Genellemem doğru olmaz ama bu öğretmenden öğretmene değişiyor. Bazısı eğitim öğretim yılı başında uyulması gereken kuralları öğrencilerle birlikte alıyor, neyi nasıl yapacağını biliyor. Kurallara uyduğu ölçüde hedeflere ulaşmada sıkıntı yaşamıyor” (Y₂).

“Bunun hiç yeterli olduğunu görmedim. Burada öğretmenin kendini geliştirmesi önemlidir” (Y₄).

“Yeterli değil, öğretmenin bilgisi önemli. Sadece beden eğitimi öğretmenleri değil genel olarak tüm öğretmenlerin kendilerini yetiştirmesi gerekir. Kendilerini yetiştirmiyorlar, zorlamıyorlar” (Y₅).

Y₂, Y₄ ve Y₅’in ifadelerinde de görüldüğü gibi dersin hedeflere ulaşmasında öğretmenin bilgi ve birikiminin önemli olduğu görülmüştür. Bu bilgi ve birikim

öğretmenin dersi etkili olarak uygulamasında önemli olduğu görülmüştür. Öğretmen öğrenciye bilgi verirken öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve gelişim özelliklerini dikkate almasının hedefe ulaşmada önemli olabileceği belirlenmiştir.

Hedeflerin gerçekleşmesinde derslerin kurallı ve amacına uygun yapılmasının önemini Y1 şu şekilde açıklamıştır:

“...Her şey amacına ve mantığına uygun bir şekilde yapılırsa sonuç istenildiği gibi başarılı olur”.

Yöneticiler öğretmenlerin beden eğitimi dersinde hedeflere yeterince ulaşamadıklarını ve hedeflere ulaşmada öğretmenin bilgi ve birikiminin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenin niteliği, bilgi ve becerisi, dersleri etkili olarak işleyişi etkili olarak hedeflere ulaşmada yöneticiler tarafından önemli bulunmuştur.

4.3.11. Beden Eğitimi Dersinin Hedeflerine Ulaşmasına Yönelik Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşleri

Hedeflere ulaşma konusunda öğretmenler üç farklı görüşe sahiptir. Öğretmenlerden 3’ü derste hedeflere ulaşabildiklerini, 2’si bazı eksiklikler olduğu için hedeflere kısmen ulaşabildiklerini, diğer 2 öğretmen ise okulun imkânlarının bu ders için kısıtlı olmasından hedeflere ulaşmadıklarını belirtmiştir. Veriler incelendiğinde tesis ve araç-gereç olan okullarda hedeflere ulaşma konusunda sorun olmadığı görülmüştür. İyi olanaklara sahip olan bir okulda görev yapan öğretmen de kendini derse karşı daha iyi güdülenmiş hissetmektedir. Öğretmen hedefler doğrultusunda okulun bu ders için sahip olduğu olanaklardan yararlanarak vereceği konuyu sunmada farklı yöntem ve teknikler kullanarak hedeflere başarılı şekilde ulaşabilmektedir. Ö₂, Ö₃, Ö₅’in hedefleri gerçekleştirme ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Dersin amacına ulaştığını görüyorum. Öğrencilerin ihtiyaçlarını yakından takip edip, onlara göre dersi uyguladığım için zamanla öğrencilere kazandırmayı hedeflediğim davranışların kazanıldığını görüyorum” (Ö₂).

“Yeterli seviyededir. Verdiğim eğitimin öğrenci üzerindeki yansımaları takip etmek zorundayım. Hedefler paralelinde öğrencilere olumlu davranışlar kazandırmak, benim en büyük ödülümdür”(Ö₃).

“En önemli hedefim öğrencilerin derse katılımını sağlayıp, dersin eğitici özelliklerinden faydalanmalarını sağlamak. Buna da ulaşıyorum” (Ö₅).

Beden eğitimi dersinin verimli bir şekilde işlenip, hedeflere en iyi şekilde ulaşılmasında spor salonunun olması ya da okulun bu ders için gerekli donanıma sahip olması tek başına yeterli değildir. Ö₁ kodlu katılımcıdan elde edilen bu konu hakkındaki görüşü şu şekildedir:

“Okulun olanakları iyi olmasına rağmen, programın diğer beden eğitimi dersleri ile çakışması hedeflerin önünde engel. Bu yüzden ne yaptığım dersten ne de mesleğimden zevk alıyorum” (Ö₁).

Beden eğitimi dersinin işlenişinde okulun mevcut olanaklarının yetersiz oluşu, ders saatinin yetersizliği, sınıfların kalabalık olması ve ders saatlerinin çakışması gibi bir takım sorunlar olmasına rağmen öğretmenlerin çoğunluğunun belirledikleri hedeflere ulaşabildikleri görülmüştür. Dersin işlenişini olumsuz etkileyen bu gibi sorunlara rağmen yine de öğretmenler hedeflere ulaşabilmek için mevcut olanakları kullanarak, öğrencilerin bu dersten en iyi şekilde yararlanmalarını sağlamaktadırlar.

4.3.12. Beden Eğitimi Dersinin Hedeflerine Ulaşmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Tablo 15'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin 4 (ö₂, ö₄, ö₅, ö₆)'ü beden eğitimi dersinin hedeflerine ulaştığını belirtmiştir. Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulan hedeflerin öğrencilerin beklentilerini karşılar nitelikte olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir. 2 (ö₁, ö₅) öğrenci, beden eğitimi dersinin hedeflerine ulaşmadığını belirtmiştir.

“Kendimi rahatlamış, dinlenmiş hissediyorum. Bu yüzden bir sonraki dersin gelmesini sabırsızlıkla bekliyorum”(ö₄).

“Moral ve motivasyonum yüksek oluyor ve kafam boşalıyor. Beklentilerim bu şekilde olduğundan ve buna da ulaştığımdan bu dersi önemsiyorum” (ö₅).

“Ders sonunda çok rahatlamış. Kendimi yeniden doğmuş gibi hissediyorum” (ö₂).

“Fiziksel olarak yorgun ama zihinsel olarak dinlenmiş hissediyorum. Diğer derslerdeki yorgunluğum bu dersle gittiğini görüyorum...” (ö₆).

Öğrencilerin beden eğitimi dersinden eğlenmek, dinlenmek, hareket etmek gibi beklentileri olduğu görülmüştür. Beden eğitimi dersinin öğrencilerin bu beklentilerini karşılar nitelikte olduğu görülmektedir.

Eğitim programında program geliştirme sürecinin en son ve en önemli basamağı olan değerlendirme basamağıdır. Belirlenen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı yönünden geri bildirim alınan ve öğretmenin yeterliliğinin sorgulandığı basamaktır (Demirel, 2004: 41). Okulun mevcut durumlarının hedefleri gerçekleştirmeye yönelik olması, öğretmenin dersin içeriğini uygun yöntem ve tekniklerle etkili hale getirmesi bu basamakta geri bildirim olumlu olmasında etkilidir. Belirlenen hedef kazanımları ne ölçüde gerçekleştirildiğinin sorgulandığı basamak olan değerlendirme, çok az sayıda öğretmenin özeleştiride bulunduğu ve hedeflerine ulaşma derecesini sorguladığı görülmüştür. Öğretmenler sürekli suçlayıcı bir dil kullanmakta oldukları, çözüm üretme konusunda sorunlar yaşadıkları görülmüştür.

Katılımcı yönetici ve öğretmenler, hedeflere ulaşmada uygulamaların yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Bu iki grup genel olarak hedeflere ulaşamamasında birbirlerinin yetersizliğinden ve ilgisizliğinden bahsetmişlerdir. Yöneticiler öğretmenlerin kendilerini yeterince geliştirmemelerini ileri sürerken, öğretmenler de yöneticilerin bu derse yeterince önem vermediklerini ifade etmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Eğitim-öğretimin en önemli üç unsuru olan yönetici, öğretmen ve öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik görüşlerini belirlemek için 21 kişi ile görüşülerek bu ders hakkında genel ve uygulamaya yönelik bilgilere ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda;

1. Beden eğitimi dersinin, eğitim-öğretimdeki yeri yöneticiler ve beden eğitimi öğretmenleri tarafından önemli bulunmuştur. Öğrencilerin ise dersin eğitim-öğretimdeki önemini yeterince bilmediklerine sonucuna ulaşılmıştır. Dersin amaç ve önemini yeterince bilmedikleri için öğrencilerin dersi genel olarak eğlenme ve dinlenme aracı olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.
2. Öğrencilerin çok yönlü gelişimleri açısından, beden eğitimi dersinin çok önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenin dersi amaç ve kurallarına uygun olarak uygulaması, mesleki bilgi ve birikim açısından donanımlı olması, öğrencilerin gelişim dönemi özelliklerini iyi bilmesinin beden eğitimi dersinde öğrencilerin çok yönlü gelişimine katkı sağlayabileceği sonucuna ulaşılmıştır.
3. Programda belirtilen hedeflere ulaşmada, dersin verimli olarak işlenmesinde, öğrencilerin beklentilerini karşılamada beden eğitimi ders saati genel olarak yetersiz bulunmuştur. Öğrenci sayısının fazla olduğu okullarda, beden eğitimi ders saatlerinin diğer beden eğitimi dersleri ile çakışması dersin işlenişini olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.
4. Öğrenciler genel olarak beden eğitimi dersine yönelik olumlu görüşlere sahip olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin öğretmeni sevmelerinde; dersin içeriğinin dikkat çekici olması, konuların eğlenceli bir şekilde sunulması, farklı spor branşları öğrenmeleri gibi faktörlerin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kız öğrencilerin ilgi seviyesinin erkek öğrencilerden daha düşük olduğu görülmüştür.
5. Yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinden, velilerin beden eğitimi dersine gereken önemi vermedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle beden eğitimi

dersinden üniversite sınavında soru çıkmaması bu derse olan bakış açısını olumsuz etkilemektedir.

6. Farklı branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yaklaşımları yönetici ve öğretmenler tarafından olumlu bulunurken, öğrenciler tarafından ise olumsuz bulunmuştur.
7. Yöneticilerin beden eğitimi dersinin hedeflerine ulaşması için okulun olanaklarını yeterli gördükleri, öğretmenlerin ise yetersiz gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.
8. Yöneticilerin öğretmenin ders esnasında programı nasıl uyguladığı, dersi öğrencilere nasıl sunduğu, dersin önemini öğrencilere kavratmak için ne gibi faaliyetler yaptıklarını gözlemlemek için ara sıra dersleri takip ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.
9. Öğretmenlerin teknolojik gelişmeleri yeterince takip etmedikleri, derslerde geleneksel yöntemler kullandıkları ve kendilerini yenilemedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma ile birlikte beden eğitimi dersine ve dersin uygulanmasına yönelik eğitimcilerin ve öğrencilerin bakış açıları tespit edilmiştir. Katılımcılardan elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucu beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki önem ve etkisinin giderek azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yararlanılarak beden eğitimi dersinin önemini arttırmaya yönelik bir takım öneriler sunulmuştur.

Öncelikli olarak beden eğitimi dersinin etkili uygulanmasını engelleyen sorunların fark edilmesi ve ortadan kaldırılması için yapılan uygulamalar hakkında öğretmenlere uygulamaya yönelik pratik seminerler düzenlenebilir.

Beden eğitiminin çocuklar üzerindeki olumlu etkisinin veli tarafından bilinmesi için okullarda velilere yönelik eğitim seminerleri verilerek, veliler bu konuda bilinçlendirilebilir.

Dersin genel ve özel amaçlarının yeniden gözden geçirilip, öğrencilerin ihtiyaçlarının analizi yapılarak hedefe ulaşmayı engelleyen eksiklikler giderilebilir. Beden eğitimi dersi hedefleri belirlenirken, ülkenin genelindeki okulların şartlarının

dikkate alınması, hedeflere ulaşma konusunda öğretmenlerin daha verimli olmalarına yardımcı olabilir.

Öğretmenlerin gelişen teknolojik araçlara uyum sağlaması için kendilerini yenilemeleri ve geleneksel yöntemlerin yerine öğrenciyi merkeze alan yöntemler kullanmaya önem vermeleri gerekir. Bunun için hizmet içi eğitime daha fazla önem verilmelidir.

Beden eğitimi dersinin öğrencilerin gelişimine sağladığı yararın toplum tarafından bilinmesi için dersin önemini arttıran çalışmalar yapılarak, dersin eğitim-öğretimde daha cazip hale getirmeye yönelik çalışmalar yapılabilir.

Bu dersin ilköğretimin 1. kademesinden ortaöğretim son sınıfına kadar yenilikçi öğretmenler tarafından sistemli olarak verilmesi, derse olumsuz bakış açılarını en aza indirebilir.

Bu çalışmada nitel yöntem kullanılarak beden eğitimi dersine yönelik yönetici, beden eğitimi öğretmeni ve öğrencilerin görüşleri ele alınmıştır. Nicel araştırma yöntemi kullanılarak, örneklem sayısı artırılarak ve veliler de araştırma grubuna dahil edilerek yapılan çalışmayla karşılaştırma yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, Kamile (1996), **Etkili Öğrenme ve Öğretme**, İzmir: Karayağız Matbaası.
- Alpaslan, Sürethan (2008), **Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden eğitimi Öğretmenlerinin Sergilediği Öğretim Davranışlarına İlişkin Algıları ve Öğrencilerin Bu Derse Karşı Geliştirdikleri Tutumları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Altıntaş, H. Alper (2006), **Mardin Midyat'taki İlköğretim Kurumlarında İşlenen Beden Eğitimi Derslerine Yönelik Öğrencilerin, Öğretmenlerin ve Yöneticilerin Görüşleri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Aracı, Hikmet (2006), **Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Okullarda Beden Eğitimi**, 6.Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Arslan, Yunus ve Altay, Figen (2009), “Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Bazı Eğilimleri Açısından İncelenmesi”, **Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi**, 11 (1), 14-23.
- Aybek, Aycen (2007), **Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine ve Ders Dışı Etkinliklerine Yönelik Tutumlarında Beden Eğitimi Öğretmeninin Rolü**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Bacanlı, Hasan (2005), **Gelişim ve Öğrenme**, 11. Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Başer, Ergün (1998), **Uygulamalı Spor Psikolojisi**, 3. Baskı, Ankara: Bağırhan Yayinevi.
- Başer, S. Alper (2009), **Öğretmen Niteliklerinin Beden Eğitimi Dersi Alan Öğrencilerin Bu Derse Karşı Olan Tutumlarına Etkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bursalıoğlu, Ziya (2011), **“Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış”** Ankara: Pegem Yayıncılık,

- Büyüköztürk, Şener ve diğerleri (2012), **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, 11. Baskı, Ankara: Pegem Yayınevi.
- Ceylan, Esra (2006), **İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi İle İlgili Bilgi Tutum ve Uygulamaları (Konya İli Örneği)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çepni, Salih (2010), **Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş**, 5. Baskı, Trabzon
- Çetin, Mert (2007), **Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması (Kırşehir İl Örneği)**, yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çiçek, S ve diğerleri (2002), Beden Eğitimi Dersinde Çeşitli Öğrenci Davranışlarının Öğrencilerin Ders Katılımındaki Önemi ve Sergilenme Sıklığı, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, VII (4), 3–14
- Çöndü, Ahmet (1999), **Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çöndü, Ahmet (2004), **Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**, 2. Baskı, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Dalkıran, Oğuzhan ve Tuncel, Fehmi (2007), “Ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin seçmeli ders olarak işlenmesinin öğrenciler gözüyle değerlendirilmesi” **Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 5 (1), 37-42.
- Demirel, Özcan (2002), **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Özcan (2004), **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**, 7.Baskı, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Özcan ve Kaya, Zeki (2006), **Eğitimi Bilimlerine Giriş**. Ankara: 1. Baskı. Pegem Yayıncılık.
- Eken, Denizhan (2008), **İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Hakkındaki Düşünceleri ve Beklentileri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Ekiz, Durmuş (2003), **Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş**, 1. Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.

- Ekiz, Durmuş (2009), **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, 2. Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gözen, Osman (2007), **Özel Eğitim Kurumları ile Devlet Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Beden Eğitimi Dersi ve Öğretmenlere Bakış Açıları ve Karşılaştırılması**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- GSGM (Gençlik ve Spor Müdürlüğü), (1999), **“30 Haziran 2 Temmuz Spor Şurası”** Ankara.
- Güllü, Mehmet (2007), **Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gülüm, Vedia ve Bilir, Pervin (2011), Beden Eğitimi Öğretim Programının Uygulanabilme Koşulları ile İlgili Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri, **Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 9 (2), 57-64.
- Güneş, Ahmet (2003), **Okullarda Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi**, 3. Baskı, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Güray, Erkan (2002), **İlköğretim Okulundaki Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersi Hakkındaki Düşünceleri ve Beklentileri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gürbüz, Ali (2011), **İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi (Muğla İl Örneği)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Harmandar, İsmail (2004), **Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**, 1. Baskı, Ankara: Nobel Basımevi.
- Holoğlu, H. Alper (2006), **İlköğretim İkinci Kademe Öğrenim Gören Kız Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Karşı Tutumları**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Hünük, D ve Demirhan, G (2003), İlköğretim 8. Sınıf, Lise Birinci Sınıf ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması, **Spor Bilimleri dergisi**, 14, (4), 175-184.

- Hünük, Deniz (2006), **Ankara İli Merkez İlçelerinde İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Sınıf Düzeyi, Öğrenci Cinsiyeti, Öğretmen Cinsiyeti ve Spora Aktif Katılımları Açısından Karşılaştırılması**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- İnal, Anıl (2000), **Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş**, Konya: Desen Ofset Matbaacılık.
- İnal, Anıl (2003), **Beden Eğitimi ve Spor Bilimi**, 2.Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kale, Rasim ve Erşen, Engin (2003), **Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş**, 1. Baskı, Ankara: Nobel Yayın.
- Keten, Mustafa (1974), **“Türkiye Spor”** 1. Baskı, Ankara: Ay Yıldız Matbaası
- Kızılloluk, Hakkı (2002), **“Eğitimin Bilimsel Temelleri”**, Türkoğlu, Adil (Ed.), Öğretmenlik Mesleğine Giriş, 1. Baskı içinde (15-60) Ankara: Mikro Yayınları.
- Kangalgil, M ve Dönmez, B. (2003), İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine ilişkin Görüşleri (Sivas Örneği). **Milli Eğitim Dergisi**, (159).
- Kangalgil ve diğerleri (2006), İlköğretim, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora ilişkin Tutumlarının Karşılaştırılması, **Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi**, 17(2), 48-57
- Koca, C. ve diğerleri (2005), Attitudes Toward Physical Education and Class Preferences of Turkish Adolescents in Terms of School Gender Composition. **Adolescence**, 40 (158): 365-75.
- Koca, C. ve Demirhan, G. (2004), An Examination of High School Students' Attitudes Toward Physical Education with Regard to Sex and Sport Participation, **Sport Sciences Department**, 98 (4): 754-8.
- Koç, Yakup (2009), **İlk ve Ortaöğretim Öğrencilerinin Fiziksel Uygunlukları İle Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Koç, M ve diğerleri (2001), **Gelişim ve Öğrenme**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Koçak, S ve Kirazcı, S (1997), **Beden Eğitime Karşı Geliştirilen Tutumlarda Cinsiyet Belirleyici Bir Unsur mudur? 1. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu**, 10-12 Ekim, Mersin.
- Mirzeoğlu, Nevzat (Ed.) (2003), **Spor Bilimlerine Giriş**, Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Öncü, Erman (2007), **Ana-babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Derslerine Katılımına Yönelik Tutumları ve Beklentileri**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Öncü, Erman ve Özbay, Güven (2011), **Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları**, **Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi**, 2(2), 28-37.
- Özbakır, İlknur (2006), **Sivas İli Özel ve Devlet İlköğretim Okullarında Okuyan Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Bakış Açıkları ve Beklentilerinin Karşılaştırılması**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Özbay, Yaşar (2003), **Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi**, 4. Baskı, Trabzon: Akademi Kitabevi.
- Özer, Dilara ve Özer, M. Kamil (2005), **Çocuklarda Motor Gelişim**, 4. Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özkaya, Sinan (2009), **İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Yöneticilerinin Beden Eğitimi Dersi ve Beden Eğitimi Öğretmenlerine Karşı Tutumları**, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Özsandıkçı, Kübra (2010), **Yüzme Sporuna Katılımda Ailenin Etkisi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özyalvaç, Nur Tuba (2010), **Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları İle Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği)**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Saydam, Rıfat (2003), **İlköğretim Okulu I ve II. Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu**, **Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu**, 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya.

- Selçuk, Ziya (1997), **Eğitim Psikolojisi (Gelişim-Öğrenme)**, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Senemoğlu, Nuray (2001), **Gelişim Öğrenme ve Öğretim**, Ankara: Gazi Kitabevi
- Solmaz, Abdullah (2006), **Milli Eğitim Bünyesindeki Okullarda Beden Eğitimi Derslerinin İşlevsel Durumu**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Sönmez, Özgür (2006), **Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Genel Amaçlarının Gerçekleşmesi Düzeyine İlişkin Görüşleri**, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sönmez, Veysel (Ed.) (2006), **Eğitim Bilimlerine Giriş**, Ankara: Anı Yayıncılık
- Şahin, Dilşad (2011), **Okul Müdürü, Öğretmen ve Ebeveynlerin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şişko M ve Demirhan G. (2002), İlköğretim Okulları, Liselerde Öğrenim Gören Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 205-210.
- Tamer, Kemal ve Pulur, Atilla (2001), **Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri**, Ankara: Kozan Ofset Mat.
- Taşmektepligil, Yalçın ve Diğerleri (2006), “İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi”, **Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 4(4), 139-147.
- Topses, Gürsen (2004). Ergenlik Döneminde Gelişim, **Gelişim ve Öğrenme**. 2. Baskı, Ataman, A. (Ed.) Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Ünlü, Hüseyin ve Aydos, Latif (2010), Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışları, **Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 15(1), 45-56.
- Variş, Fatma (1998), **Eğitim Bilimlerine Giriş**, İstanbul: Alkım Yayınları.
- Yıldırım, Alpay (2006), **Sivas İlinde Farklı Eğitim Düzeyindeki Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Saptanması**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan (2011), **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, 8. Baskı, Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldıran, İbrahim ve Yetim, Azmi (1996), “Orta Öğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma”, **Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi**, 1(3), 36-43
- Yıldırım, Kasım (2010), “**Raising the Quality in Qualitative Research**” Elementary Education Online, 9(1), 79-92.
- Xiang, Ping (2002), “The Impact of a Field-Based Elementary Physical Education Methods Course on Preservice Classroom Teachers' Beliefs”, **Journal of Teaching in Physical Education**, 21(2), 145-161.

EKLER

Ek 1: Yönetici Görüşme Formu

YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE BAKIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

ACIKLAMA

Değerli Katılımcı,

Beden eğitimi dersine yönelik görüşleriniz konusunda, akademik çalışmada kullanılmak üzere sizlerin vereceği bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır. Buna yönelik aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplandırmanız araştırmanın verimli şekilde amaca hizmet etmesine katkı sağlayacaktır. Görüşmede söyleyeceğiniz her şey, kimlik bilgileriniz gizli tutulacaktır ve sadece bu çalışma için kullanılacaktır.

Katkılarınız için teşekkür ederim.

Aynur YILMAZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Eğitim Bilimleri enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

I.KİŞİSEL BİLGİLER

Yaş ve Cinsiyet:

Öğretmenlik Branşı:

Yöneticilik Deneyimi:

II. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK GENEL GÖRÜŞLER

- 1.Beden eğitimi dersinin eğitim-öğretimdeki yeri nasıldır?
- 2.Beden eğitimi dersi, ortaöğretim çağındaki öğrencilerin gelişimini nasıl etkilemektedir?
- 3.Beden eğitimi ders saati hedeflere ulaşmak için yeterli mi?
- 4.Diğer derslerle karşılaştırdığımızda, öğrencilerin derse olan ilgi düzeyleri nasıldır? Bu ilgi veya ilgisizliğe neden olan unsurlar nelerdir?
- 5.Velilerin derse yönelik bakış açılarını nasıldır?
- 6.Farklı branş öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin beden eğitimi dersine yönelik bakış açıları nasıldır?

III. BEDEN EĞİTİMİ DERSİ UYGULAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLER

7. Milli eğitimin amaçları çerçevesinde beden eğitimi dersi ile öğrencilere kazandırılmak istenen hedefler nedir?
- 8.Dersin hedeflerine ulaşmasında okulun olanakları yeterli mi?
- 9.Beden eğitimi derslerini takip ediyor musunuz? Öğretmenler derste neler yapıyor?
10. Derste öğretmenlerin kazanımları gerçekleştirme düzeyini nasıl buluyorsunuz?

Ek 2: Beden Eğitimi Öğretmeni Görüşme Formu

YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE BAKIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

ACIKLAMA

Değerli Katılımcı,

Beden eğitimi dersine yönelik görüşleriniz konusunda, akademik çalışmada kullanılmak üzere sizlerin vereceği bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır. Buna yönelik aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplandırmanız araştırmanın verimli şekilde amaca hizmet etmesine katkı sağlayacaktır. Görüşmede söyleyeceğiniz her şey, kimlik bilgileriniz gizli tutulacaktır ve sadece bu çalışma için kullanılacaktır.

Katkılarınız için teşekkür ederim.

Aynur YILMAZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

I. KİŞİSEL BİLGİLER

Yaş ve Cinsiyet:

Öğretmenlik Branşı:

Öğretmenli Deneyimi:

II. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK GENEL GÖRÜŞLER

1. Diğer derslerle karşılaştırdığınızda dersin eğitim-öğretimdeki yeri nedir?
2. Ortaöğretimdeki öğrencilerin gelişimlerine bu dersin katkısı ne yöndedir?
3. Hedeflere ulaşmada beden eğitimi ders saatini yeterli midir?
4. Öğrencilerin dersinize karşı ilgisi nasıl? Bu ilgide sizin payınız ne kadar etkilidir?
5. Veliler derse ilgi gösteriyor mu?
6. Diğer meslektaşlarımız dersinize nasıl yaklaşım gösteriyorlar?

III. BEDEN EĞİTİMİ DERSİ UYGULAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLER

7. Derste öğrencilere kazandırmak istediğiniz özellikler nedir?
8. Hedeflere ulaşmada ne gibi sorunlarla karşılaşıyorsunuz?
9. Hedeflere ulaşmak için dersti nasıl uyguluyorsunuz?
10. Amaçlarınıza ulaşabiliyor musunuz? Neden?

Ek 3: Öğrenci Görüşme Formu

YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE BAKIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

ACIKLAMA

Değerli Katılımcı,

Beden eğitimi dersine yönelik görüşleriniz konusunda, akademik çalışmada kullanılmak üzere sizlerin vereceği bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır. Buna yönelik aşağıdaki soruları içtenlikle cevaplandırmanız araştırmanın verimli şekilde amaca hizmet etmesine katkı sağlayacaktır. Görüşmede söyleyeceğiniz her şey, kimlik bilgileriniz gizli tutulacaktır ve sadece bu çalışma için kullanılacaktır.

Katkılarınız için teşekkür ederim.

Aynur YILMAZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

I. KİŞİSEL BİLGİLER

Yaş ve Cinsiyet:

Öğretmenlik Branşı:

Öğretmenli Deneyimi:

II. BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK GENEL GÖRÜŞLER

1. Beden eğitimi dersi size anlam ifade ediyor?
2. Bu ders gelişiminizi nasıl etkiliyor?
3. Bu dersten beklentilerinizi karşılamada ders saati yeterli mi? Neden?
4. Bu dersi diğer derslerden farklı görüyor musunuz? Neden?
5. Aileniz bu dersi diğer dersler kadar önemsiyor mu? Neden?
6. Diğer branş öğretmenleriniz bu dersi önemsiyor mu? Bu ders katılımınızı destekliyor mu?

III. BEDEN EĞİTİMİ DERSİ UYGULAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLER

7. Beden eğitimi dersi beklentilerinizi karşılıyor mu? Neler yapmak istiyorsunuz?
8. Ders yapmanız için okulunuz gerekli saha ve malzemeye sahip mi?
9. Derste Öğretmen nasıl uygulamalar yaptırıyor?
10. Derste yaptığımız uygulamalar beklentilerinizi karşılıyor mu? Ders sonrası kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

ÖZGEÇMİŞ

YILMAZ; 1986 yılında Trabzon'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Trabzon Aydınlikevler İlköğretim Okulunda, lise öğrenimini ise Trabzon Fatih Lisesinde tamamladı. 2005 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünü kazandı. 2009 yılında bu bölümden birincilikle mezun oldu. Aynı yıl Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimine başladı. 1998-2002 yılları arasında Taekwondo spor dalında aktif olarak faaliyet gösterdi. 2002 yılında Gençler Türkiye Şampiyonasında 2. oldu. Bu spor dalında siyah kuşak 3. dan sahibidir.

Yılmaz'ın yabancı dili İngilizcedir.

e-posta: miss_logic86@hotmail.com

Tel : 0534 280 50 42